

DOLENJSKI LIST

Samo na pol poti?

Kaj je s poslancema
Bogom Gorjanom
in Milanom Ravbarjem?

Ze tretji teden se vleče po časopisih polemika okoli neutemeljenega dodeljevanja kreditov pri bivši SGB Ljubljana. Prizadeti so skušali (tako vsaj se je dalo razbrati iz prvega odgovora) razkrivano nepravilnost najprej potlačiti tako, kot je bilo dosle v navadu. Njim podobnih, ki misijo in upajo po starem: »Počakajmo, da minimo nevihta, posušili se bomo in spet nam bo sijalo sonce najbrž ni malo. Toda v primeru SGB so se zmotili: zadeva gre do konca!«

Ko že omenjamo nepravilnosti v SGB, ne smemo pozabiti, da sta bila med prizadetimi tudi dva poslanca z našega področja. To sta sevniški poslanec Bogo Gorjan in krški poslanec Milan Ravbar. Oba so izvolili za poslance njun volivci, oba pa sta pod posebnimi pogoji dobila kredite pri SGB Ljubljana (Milan Ravbar 35.000 N din, Bogo Gorjan pa 20.000 N din). Oba sta torej soudenci v afri, katero je obsegala vsa postena javnost.

Pri občinskih političnih vodstvih v Sevnici in v Krškem smo povprašali, kakšna so njihova stališča do teh poslancev. Zvedeli smo, da se nimajo stališč, ceprav bi lahko rekli vsaj to, da skupaj z vsemi delovnimi ljudmi takšna početa obsojajo.

Poslanca Bogo Gorjan in Milan Ravbar nista člana kolektiva KBH Ljubljana, zato komunisti te banke nujnega primera niso obravnavali ter njima niso izrekli kazni. Toda v primeru SGB Ljubljana gre za pojaz, ki ga vsa slovenska javnos ostro obsoja in ljudje v razgovorih poudarjajo, da bi v takih primerih prizadeti moral vrniti manj.

Oba poslance sta (kot posnemamo iz poročila SDK Ljubljana) soudeležena pri kršenju zakona ter drugih dolži bančnega poslovanja. Nobeden od prizadetih poslancev še niti doslej čuti za potrebo da bi svojim volivcem odgovoril na otožbe, volivci pa razmišljajo o tem, da imajo po 31. členu ustanove SFRJ pravico odvzeti mandat poslancu, ki je zlorabil njihovo zaupanje. O nadaljnjem poteku zadeve smo javnosti dolžni poročati.

Ne vabimo k lovu na čaravnice, zavedamo pa se, da so tudi na našem področju primeri zlorab in drugih nepravilnosti, ki so bile načelno že tolkokrat obsojane v raznih dokumentih plenumov ZK in ZKS. Vse takšne primere moramo odločno, pogumno in dosledno razkrinovati. Strani našega glasila so tako kot vedno odprte vsem občanom. Vabimo vas, poročajte nam o svojem delu, še zlasti pa o tem, kako urešnjujete nedvoumne besede predsednika Tita in jasna stališča Zveze komunistov.

MILOS JAKOPEC

Borčevski praznik so na tak ali drugačen način lepo proslavili tako na Dolenjskem kot v Beli krajini in Spodnjem Posavju. Veliko srečanje, na katerem je bilo okoli 6000 ljudi, pa je bilo v brezovem gozdčku pri Semiču. Tu so se zbrali vsi kolektivi Iskrinih tovarn in hivši borci iz Črnomalske občine. Na fotografiji: po programu v Semiču je prijetno tovariško srečanje trajalo vse do noči. (Foto: Ria Bačer)

NA BORČEVSKI PRAZNIK V METLIKI

Pobratimstvo podpisano še v Metliki

Zastopniki pobratenih Ronchijev so vrnili obisk Metličanom - Metliška organizacija ZZB je za praznik dobila nov prapor

Letos 25. aprila je bila ob navzočnosti dvajsetčlane delegacije zastopnikov občine Metlika v italijanskem mestu Ronchi svečano podpisana listina o pobratemu občin. Ze takrat so se dogovorili, da bo delegacija tega mesta vrnila Metliki uradni obisk na istočni praznik borca, 4. julija.

Kot so v aprilu v Ronchijih prisrčno sprejeli zastopnike metliške občinske skupščine in mnogih organizacij, tako je 3. julija z zastavami in

KONFERENCA ZK NOVO MESTO O SOLSTVU

Dali smo največ, kar smo mogli!

Neenakosti šol in žalostnih posledic te neenakosti niso krivi prosvetni delavci in občinski dejavniki, pač pa neustrezn sistem finansiranja izobraževanja — Ob resnem pomanjkanju strokovnjakov sta kultura in izobraževanje nadvse pomembni dejavnosti

Člani občinske konference ZK Novo mesto so na zasedanju 28. junija odkrito in zelo pogumno razpravljali o perečih zadevah v izobraževanju in kulturi. Iz gradiva, ki so ga dobili člani že pred konferenco, so razvidni šte-

vilni materialni in idejni problemi v občah zelo pomembnih družbenih dejavnosti.

Pomanjkanje denarja povzroča razlike med podeželskimi in mestnimi šolami, vpliva na neprimeren socialni sestav tistih, ki nadaljujejo študije, ter hromi dejavo v kulturno živost prostovnih delavcev. Do takšnega stanja je prišlo zato, ker v republiki niso upoštevali opozoril s terena.

V Sloveniji imamo z zakonom predpisani enotni učni načrti, sole, ki ta načrt urešnjujejo, pa so glede denarja odvisne od bogastva ali revščine občine, v kateri de-

lujejo. Skupščine izobraževalnih skupnosti se kot samoupravni organi na katerih smo gradili velika pričakovanja, niso uveljavile. V zavest delovnih ljudi, od katerih naj bi bil po zamisli zakona odvisen velik del financiranja izobraževanja in kulture, se ni prodrla spoznanje o velikem pomenu obojega.

(Nadaljevanje na 10. str.)

Zdaj pa so za združitev v zdravstvu

Ker zakon ne dopušča drugih možnosti, se se na nedavnih sejih občnih bolehranskih občinskih skupščin odločili za združitev zdravstvenih domov v Metliki in Črnomlju z novomeškim zdravstvenim domom. Soglasje skupščin je bilo, tehnično plat zadeve pri združitvi pa bodo skušali urediti v čim kraješem času.

Čatež brez vode!

Odkar je skopnel sneg, na čateži primanjkuje voda. Restavracija na Griču jo zapira del dneva zase, toda to je le izhod v sil. Zdaj tudi to ni več mogoče. Krajevna skupnost in restavracija dovažata vodo iz Brežic.

24. speedway dirke v Krškem

Na 24. speedwayskih dirkah je zmaga jugoslovjan Drago Regvar s 14 točkami pred Bohomilom Baršenjekom (CSSR) 13 točk. Sledijo: 3. mesto Valent Medved (J) 12 točk, 4. Milan Wagner (CSSR) 11 točk, 5. Franc Babl (J) 11 točk, 6. Ivan Molan (J) 9 točk, 7. Drago Perko (J) 9 točk, 8. Drasko Oršić (J) 8 točk, 9. Hans Griebel (Nemčija) 7 točk, 10. Peter Hanus (CSSR) 7 točk, 11. Alfred Zitzwöhl (Avstrija) 5 točk, 12. Karel Polívka (CSSR) 4 točke, 13. Jože Višočnik (J) 4 točke, 14. Josef Zacherl (Nemčija) 3 točke, 15. Luigi Bon (Italija) 2 točke, 16. Mario Rupili (Italija) 1 točka. L. Hartman

Na proslavi v Zaboku

Borci Kozjanskega odreda so se 4. julija udeležili srečanja z Zagorskim odredom v Zaboku. Na proslavi so bili tudi številni drugi občani iz Spodnjega Posavja. Slavnostni govor je imel Marko Bešnić. Slavje je bilo združeno s kulturnim programom in športnim tekmovanjem.

NA JURIS! Za naše najmodernejše tanke skoraj ni zapreke, si je ne bi premagali, vozijo celo po rečnem dnu, pod gladino vode! Kaj več o junakih iz jeklenih pošasti berite danes na 4. strani v naši posebni reportaži ob dnevu tankistov, 16. juliju!

JOGI

OD 11. DO 21. JULIJA
Okrog 13. in 17. julija težko neurje z naliivi in ohladitvijo. V ostalem lepo vreme. Dr. V. M.

Ceški dnevnik »Svobodne slovce« je zapisal: »Ce so Rusi zaskrbljeni za usodo socialistične v ČSSR, smo mi lahko upravičeno zaskrbljeni za usodo demokracije v ZSSR.«

Generalni sekretar OZN U. Tant je postal v Peking brzojavko. Uprava kitajske pošte je odgovorila, da nima nobenih stikov z OZN in da brzojavko vraca odposiljatelju... »Češkoslovaško poveljstvo je danes popolnoma sposobno, da neodvisno razvija vojaško tehniko. Zato ni predvideno, da bi v češkoslovaški armadi uvajali funkcijo svelovalca iz kakšne druge socialistične države,« je izjavil češkoslovaški general Smoldas... Pravijo, da se utegnijo »modre čelade« v Srednjem vzhodu. Morda bi bilo bolje, ko sploh ne bi bile odšle... V Havani so objavili dnevnik Che Guevare, ki so ga lani ubili v Boliviji. Njegov dnevnik je sprawljal v blagajni bolivijske armade in so iz njega objavili samo nekaj odlomkov. Kaže, da je Castro dobil fotokopije celotnega dnevnika in zdaj posila bolivijskega predsednika Barrientosa, da bi pred svetom primerjala izvirnik s fotokopijami, da bi videli »kdo laže«. Barrientos pravi, da Castro laže in da je »shavanska verjava dnevniku ponaredek.«

Dunajski kardinal König je pred nekaterimi Nobelovimi nagradjenimi dejal, da bo Cerkev najbrž rehabilitirala italijanskega učenjaka iz 17. st. Galilea, ki je trdil, da je Sonce sredstvo vesolja in ne Zemlja. Zdaj kaže, da je tudi Cerkev uradno tepa mnenja... V Italiji se je začel velik proces proti vinskim trgovcem Ferrari, ki vsako leto razdelajo 400 milijonov litrov vina, toda skoraj brez grozja. Kaže bila sodišča dosledna.

V vzhodnem Sredozemlju imajo manevre pomorske enote NATO, na Baltiku imajo manevre vojaške enote ZSSR, Poljske in DR Nemčije. Manevri na Ceškem so se končali, toda dva sovjetska polka sta še tam in se še nista umaknila. Na sfrontu je torej vroče v skladu z letosnjim vročim poletjem.

Vendar ne samo zakoni!

Vse kaže, da pristojni zvezni in republiški organi zdaj brez obotave pripravljajo celo rešto predpisov, ki naj bi v prihodnje bolj preprečevali neupravičeno bogatenje.

Postalo je, recimo, jasno, da moramo priti do enotnejše davčne politike v republiki, v dolodenih temeljnih stavah pa tudi v državi. Zdaj vsaka občina ubira svojo davčno vižo in po svoje predpisuje razne takse. Zato se, recimo, nekateri lastniki kamionov, pa tudi drugi obrtniki, prijavljajo zdaj v tej, zdaj v drugi občini ali celo republiki. Prešlo jim je v navadu (mi pa smo jim to omogočili), da špekulirajo, kje bodo plačali manj davka. Spričo različnih tak, denimo, za potne liste, pa se ljudje upravičeno sprašujejo, zakaj občani ene in iste republike niso v enakem položaju.

Republiška skupščina bo v kratkem obravnavala zasebno obrt. V prihodnje je treba neupravičeno bogatenje na tem področju dati na uzdo, kar pa seveda nikakor ne pomeni, da bi razvoj obrtništva zavirali, saj ga nujno potrebujemo.

Zvezni in republiški organi pripravljajo se druge predpise, ki naj omogodijo uveljavljanje.

viti načelo, da naj tisti, ki več ima, tudi več prispeva za družbene potrebe.

Drugačna davčna politika pa sama ne bo veliko hasnila, če ne bomo nikrat postavili na noge tudi sodobne davkarije, ki je zdaj precej razklopotana. Le poglejmo! V vsej Sloveniji sta v davčni službi le dva uslužbenca z visokošolsko izobrazbo, 214 jih ima srednjo šolo, 314 osemletko, 52 pa le po nekaj razredov osnovne šole. Slabo plačana, premalo sposobna in hkrati še tehnično slabopremisljena je davčna služba, koča nočeš kot pajčevina: mušice vlovi, komarja ne vzdrži. V davkarije bo treba dobiti ljudi z večjo strokovno usposobljenostjo, jim dati ustreznejšo družbeno vložavo in jih seveda tudi bolje plačevati. Sele potem bo davčna služba znala vsakomur – dostojno toda neodcenljivo – izprašati njegovo davčno vest in ne bo popuščala pred tistimi, ki bi se pri davkih se naprej radi sli skrivalnice. Seveda pa takšne davkarije ne moremo usposobiti čez noč.

Neupravičeno bogatenje pa ni pomagalo samo med zasebnimi obrtniki (seveda ne smemo metati v en koč vseh obrtnikov). Take, ki so se usedili v nezasluženo bogatenje kot vrabci v proso, najde mo tudi v delovnih organi zасих. So ljudje, ki opravljajo v svojem rednem delovnem času po več službi (kako jih opravljajo, je drugo vprašanje)! Prav tako niso redki primeri, ko se ta ali oni vodilni človek v podjetju celo direktor, ukvarja početje službe se z zasebno obrtjo depriv morda prikrito pod firmo žene ali kakršnega drugega sorodnika. Ali je kakudnega če tak človek bolj skrbil za svojo donosno obrto kot pa za podjetje, ki mu je molzna krava?

Zato bo treba tudi v statutih natančneje določiti, kdo in na kakšen način se sme v

VROČE TUDI V BEOGRADU. Komisija centralnega komiteja ZK za reorganizacijo Zveze komunistov je v torku pod predsedstvom Mijalka Todorovića zasedala kar v kratkih rokavih.

tedenski zunanjepolitični pregled

Ali se na Srednjem vzhodu nekaj premika? V zadnjem letu po junijski vojni 1967 je bilo sicer nekaj znamenj in posebnih Tantovih odposlanec Jarring si je na moč prizadel, da bi kaj dosegel, ko je letal iz Jeruzalema v Aman, iz Amana v Kairo, iz Kaira v Damask in spet nazaj, toda napredka ni bilo.

Zdaj so znamenja nekoliko bolj občutljiva. Predsednik ZAK Naser je za dva dni po daljšem obisku v Moskvi, kjer se je ure in ure pogovarjal s sovjetskimi voditelji. Ni šlo samo za nadaljnjo pomoč Egiptu, ampak za celo srednjevzhodno vprašanje. Govorilo celo, da Moskva ne bi nasprotovala kakim morebitnim neposrednim stikom med Arabci in Izraelci. Sovjetski premier Kosigin je kar nekam mimogrede navrgel misel o brezatomski coni in razorozitvi na Srednjem vzhodu. Visok predstavnik kairske vlade Riad je izjavil, da bi bilo treba Izrael priznati. London pritiska na Washington, naj ta pritisne na Izrael, da bi dovolil plovbo po Sueškem prekopu – seveda potem, ko bi prekop očistili in ga spet usposobili za plovbo.

Izrael pa pravi, da bi že privolil v obnovitev plovbe po prekopu, če bi bila plovba svobodna za vse zastavce. In tako dalje. Na video se vse suče v starem krogu.

Toda spet druga znamenja govorijo o napredku. Po nekaterih poročilih sodeč, se je Naser pogovarjal v Moskvi o tem, kako bi med Izrael in arabske države spet spravili »modre čelade« – to je mednarodne sile OZN. Te sile naj bi bile zagotovile, da ne bi spet vplamlele kaj nevarne na tem območju.

Klub tem nekaterim spodbudnim znamenjem pa ni pričakovati magli resitev. Samo potrebljiva diplomacija, a tudi sodelovanje velesil, predvsem sporazum med Sovjetsko zvezzo in ZDA, da je obema v korist mir na Srednjem vzhodu, utegne pologama prijeti pa pomirivite.

Seveda pa mora med tem priti tudi do bližanja na drugih popriščih med obema velesiloma. Vietnamska vojaška vojaška vojska na se vedno zarašča odnos med Moskvo in Washingtonom, toda že dejstvo, da so se začela v Parizu pogajajo, ki naj bi privedla vsaj do premirja v Vietnamu, je blagodejno vplivalo na te odnose.

ATENE – Predsednik grških vlad Papadopoulos bo 11. julija objavljal predlog nove grške ustawe, o kateri bo ljudstvo glasovalo na referendumu 1. septembra.

LONDON – Centralne banke 12 industrijskih držav so sklenile, da bodo z posojilom dveh milijard dolarjev podprtje funti sterlin.

Med najpomembnejša spodbudna znamenja sporazumevanja brez dvoma sodi podpis sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja. Sporazum so slovensko podpisali v Washingtonu, Moskvi in Londonu. Ta sporazum je po mnenju Jugoslovanske vlade in številnih drugih vlad po svetu šele prvi korak k atomski razročitvi, ali bi vsaj moral biti prvi korak. Majh-

Spet modre čelade?

nim in srednjim državam je še vedno treba nuditi zanesljivo jamstvo, da jih ne bo ogrožala kaka atomska velesila. Dobiti morajo možnost, da ne bo trpel razvoj njihove atomske tehnologije v milijubnem namenu.

Sicer pa je v zadnjih tednih prišlo še do nekaterih drugih sporazumov med Moskvino in Washingtonom, ki kažejo na napredek. Podpisali so konzularni sporazum in prvič v zgodovini odprli direktno letalsko progro med New Yorkom in Moskvom.

Prav v zadnjih dneh pa je sovjetski zunanjji minister Gromiko v pomembnem govoru sprožil pereče vprašanje. Predlagal je, da bi se ZSSR in ZDA pomenili o takoj imenovanih antiraketnih sistemih, ki utegnijo povzročiti novo oboroževalno tekmo med velesilama.

Ti antiraketni sistemi so zelo draga stvar. Njihov namen je, preprečiti napade z atomskimi orožji. Toda vse strokovnjaki soglašajo, da ga ni antiraketnega sistema, ki bi lahko zaustavil vse sprovačne rakete, namenjene na nacionalno ozemlje. Kljub temu je pritisk vajških krovov v obeh deželah zelo močan. Ko so Rusi postavili delni antiraketni sistem okrog Moskve in Leningrada, so se v ZDA zelo vznemirili in zatevitali od predsednika Johnsona, naj tudi on skupaj s kongresom izdela zakon o gradnji takega sistema v ZDA.

Ce bi se res začeli pogovori o teh sistemih med obema velesilama, in če bi pripeljali do sporazuma, bi si oba velesila prihranili ogromne izdatke, svet pa precej strahu.

TELEGRAMI

PRAGA – Češkoslovaška javnost je vznemirjena zaradi najnowjih oblegan CK partij Sovjetske zveze. Poljske in DR Nemčije partiji ČSSR. Ljudje vidijo v njih novo obliko prisiska na ČSSR.

PARIZ – V francoskem glavnem mestu krožijo glosovi, da bi utegnil dosedanjem premies Poupidou v nekaj dneh odstopiti in na njegovo mesto priti sedanjemu ministru za gospodarstvo Couhé de Murville.

KAIRO – Krogi zadev ZAR so ostro obščili odločitev ameriške vlade, da pošte v Izrael rakete shvake. Po njihovem mnenju potem ta sklep bud udarec prizadevanjem za mir na Srednjem vzhodu.

WASHINGTON – Pernajstega julija se bodo začeli deseti letni manevri pomorskih sil ZDA in sedmih latinskoameriških držav ob obalah Portorika. Manevri bodo trajali tri meseca in pot.

TOKIO – Severnovenamska zavodska agencija poroča, da so osvobodilne sile Južnega Vietnamova od 30. januarja do 30. junija letos onesposobile 360.000 sovjetskih vojakov.

MIRO ZAKRAJSEK

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

SKLEPI SINDIKALNEGA KONGRESA – Nedavni VI. kongres jugoslovanskih sindikatov je sklenil zahtevati, naj zvezna skupščina do konca tega leta sprejme zakon o skrajšanju delovne dobe: za moške od 40 na 35 let, za ženske pa od 35 na 30 let. O tem je na kongresu tekla ostra razprava, kajti nekateri delegati so menili, da je ta sklep možno uresničiti samo ob nekaterih pogojih: ali se zmanjšati sedanje, že tako prenizke pokojnine, ali pa znižati osebne dohodek zaposlenih oziroma še bolj obremeniti gospodarstvo, ki pa potrebuje sredstva zase, da bi se lahko moderniziralo.

Med drugim so na kongresu tudi sklenili, da bo druga konferenca jugoslovanskih samoupravljalcev 27. junija 1970. leta, torej ob 20. obletnici uzakonitve delavskih svetov.

LEGENDARNA SUTJESKA – Ob 25-letnici bitke na Sutjeski, ki je prešla že v legendu, je bila na Tientištu velika proslava. Udeležilo se jo je kakih 6000 preživelih borcev ter 5000 mladih tabornikov, ki so napravili pohod po nekdanjih partizanskih poteh.

TITO V SLOVENIJI – Pred dnevi se je predsednik Tito s sovrgo Jovanko mudil na obisku v Sloveniji. Med drugim je obiskal Metaliko in hotel Union v Ljubljani ter Robanov kot v Logarski dolini.

V DOBRNIČU BO PROSLAVLA – Republiška konferenca za družbeno aktivnost žensk pripravlja proslavo 25-letnice ustanovnega kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze. Ta kongres je bil 16. in 17. oktobra 1943. leta v Dobrniču

pri Trebnjem. V tem kraju bo je seni tudi osrednja proslava.

RAZVELJAVLJENI KREDITI – V Kreditni banki in hranilnici Ljubljana so razveljavili stanovanjske kredite, ki so jih v bivši Splošni gospodarski banki nezakonito, po posebno ugodnih pogojih odobrili nekaterim ljudem. Organizacija ZK

je predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher slovensko izročil Red narodne osvoboditve, s katerim je dr. Vilfan odlikoval predsednik Tito.

SRECANJE NOTRANJSKIH BORCEV – V soboto in nedeljo je bilo v Babnem polju pri Ložu srečanje bivših borcev Notranjskega odreda, VDV bataljona, osebja snežniških bolnišnic ter drugih, ki so se med vojno borili na Notranjskem.

OBISK IZ TRSTA – V nedeljo so člani sportnega društva Breg iz Trsta ter številni drugi Tržačani obiskali Kočevje, kjer jih je pozdravil predsednik občinske skupščine Miro Hegler.

SE ENA ELEKTRARNA – V soboto je v Srbiji začela obravnavati termoelektrarna Kostolac II z zmogljivostjo 100 mgv.

KOPALNI VLAK V KOPER – V nedeljo, 14. t. m. bo začel voziti iz Ljubljane kopalni vlak v Koper. Vozil bo vsako nedeljo, dokler bo trajala kopalna sezona. Iz Ljubljane bo odpeljal ob 7. uri, v Koper pa brispol ob 9.40. Iz Kopra se bo vračal ob 18. uri ter bo prispel v Ljubljano ob 20.40. Povratna karata bo stala 16,50 din, za otroke pa 8,25 din.

ZANIMIVE PRIREDITVE – V Lukovici pri Domžalah si je to nedeljo nekaj tisoč ljudi ogledalo »rokovnjaški napad na Francoze«. V Klečah pri Ljubljani so priredili »štehvanje«. Na Bledu pa je v soboto zvečer revija »Stopa priredila izbiro najlepše Slovenke. Prvo mesto je komisija prisodila Saši Zajje iz Ljubljane.

je v zvezi s tem izključila šest svojih članov, enega je kaznovala z zadnjim opominom pred izključitvijo, enega pa z ukorom.

IZSELJENSKA SRECANJA – Na pikniku v Skofiji Loka se je zbral 4. julija več kot tisoč naših izseljencev ter drugih ljudi, ki se mudijo na obisku v starci domovini. Srečanja z izseljenicami so te dni preredili tudi tudi v Ribnici in se nekaterih drugih krajih.

DR. VILFAN ODLIKOVAN – Dr. Joža Vilfan, nekdanji javni tožilec Jugoslavije, predstavnik naše države v OZN, naš prvi veleposlanik v Indiji, nato generalni tajnik predsednika Tita, podpredsednik republiškega izvršnega sveta in glavnega odbora SZDL, zdaj pa predsednik republiškega zabora skupščine SRS, je te dni praznoval 60-letnico rojstva. Ob tej priloki mu

Katera so merila resnične zavednosti?

Govor predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča na kongresu ZMS v Velenju

Tovarišice in tovarisi, deležati in mladinci!

Najprej želim poudariti, da podpiram politiko, ki je bila nakazana v referatu, ker mislim, da so dobro analizirani osnovni problemi in da je dana jasna in koristna perspektiva za vasa nadaljnje delo. Ce pa se že odzivam vašemu vabilu, naj tu kot že nekoliko starejši mladinec tudi nekaj rečem, potem bi opozoril na nekatere stvari in tudi konkretnih nekaterih bolj splošna stališča, ki so bila rečena ali tu ali pa v nekaterih drugih dokumentih, zlasti skupščini v izvršnega sveta.

V referatu je bilo rečeno, da mladina nima rada prevelikega tutorstva in pokroviteljstva in da želi mislit in delati samostojno. To je v redu in prav. Dodal bi pa, da se vedeta ne sme zapirati pred izkušnjami starejših generacij, da ne sme biti gluha in stepa za nekatere življenske resnice in naše revolucionarne izkušnje. V tej zvezi se mi zdi izredno važno opozoriti na to, da v družbenih gibanjih mnogo krat nastajajo situacije, v katerih mora tisti, ki se resnično želi horiti za napredok, plavati proti toku. V tem je ravno veličina proučesa, v tem je prispovek ustvarjalne osebnosti k splošnemu napredku. Vedno se je treba truditi, da bi videli čim širšo celoto in da bi znali razločevati posledice od vrokov. Menim da so to izhodišča, ki jih je treba neprstano gojiti in obnavljati v vseh generacijah, ki prihajo, sa zamenjujejo in bore za napredok.

Potrebno je, da ostanejo optimisti

V sedanjem trenutku imamo polno najrazličnejših pro-

NOVO!

KREKER KEKS

z okusom:

- šunka
- klobase
- sira in govedine
- salame
- čebule

TOVARNA KEKSOV
IN VAFLA

Kreker
BJELOVAR

tislovju in neresenih problemov, v zraku je nekaj izredno dinamičnega, radikalnega. Postavlja se vprašanje, kje je vzrok za to in posledica tega je to. Ali so to posledice zgrešene politike ali pa naših naporov, da izene kvalitete socialistične družbe pridemo v drugo. Če bi bile to posledice zgrešene politike, potem bi morali biti pesimisti in bi predvsem mlađa generacija morala biti najbolj kritična in pesimistična. Ce pa so to posledice skupnih naporov, da načravimo in zgradimo več socializma, kot ga je bilo do slej, da bo naša celotna družba obogatena z nekatimi novimi kvalitetami, da se poslovimo od nečesa, kar je včeraj bilo še dobro in danes ni več, da že mislimo na tišto, kar bo nujno potrebno ustvariti za jutri in pojavljanjem, če je sedanja dinamična situacija posledica takih družbenih gibanj, tako zacetne politike – in nesporno je – potem je kljub vsemu potrebno da ostanejo optimisti. In zdi se mi, da bi tak optimistični pristop, tako vero v prihodnjem dan, tako politično platformo mlađa generacija morala neprstano imeti pred očmi, ker so za to dani prav vsi pogaji.

Gospodarska in družbena reforma je vedeta težka stvar, kot je naslovn izgradnja socializma težka stvar. Nismo kaj krivati in se obnašati, kot da v naši družbi in nobenih težav, kot da je izgradnja socializma in samoupravnega sistema lepo asfaltirana in ravna cesta, po kateri korakajo s kitaro v rokah in prepeva »lepo je biti mladi«. Izgradnja socialistične je precej vijugava cesta, z raznimi kamni, ob katere se lahko spopakne, če niso pazljiv, z raznimi jamami, katere bo treba zasuti in asfaltirati (če dovolite da se izražam v tako plastični podobi). In dalje, kadar je družba takšna, kaščna je nasa, tudi ni mogoče čez noč s spektakularnimi prijetji napraviti velikih in radikalnih sprememb. Vsak dan nas življenje uči, da izgradnja socialistične družbe, zlasti v takih pogojih, kot so naši, ni lahka stvar. Treba se je zavedati, da se tako progresivna streljenja v naši družbi, še takška revolucionarna pripravljenost, da se nekaj prispeva, ne bo dala pravih rezultatov, če se izgubi izpred oči ta osnovna resnica.

Mirno in trezno je treba gledati na probleme in jih reševati

O tem govorim predvsem zaradi tega, ker se tudi tu postavlja dilema, kako naj se postavi mlađa generacija.

Nadaljevanje prihodnjih

Pritiskom ni mogoče popustiti

Republiška skupščina o »kočevskem primeru« in o modernizaciji ceste od avstrijske do italijanske meje

Dve stvari sta bili poglaviti na sedanjem zasedanju republike skupščine, ki je bilo 28. junija: pismo izvršnega sveta kočevskemu rudniku, kar so dali naknadno na dnevnem red, in predlog za izdajo zakona o modernizaciji ceste od avstrijske meje prek Maribora, Celja, Ljubljane in Postojne do italijanske meje pri Novi Gorici.

Najprej »kočevski primer« Izvršni svet je predlagal skupščini, naj razpravlja o njegovem pismu kočevskemu rudniku. Nepravni povod za to je bila brzojavka, ki jo je kolektiv kočevskoga rudnika zlasti prizadela brzojavka direkcije jugoslovenskih železnic vsem postajam v državi, v katerih jih leta obvešča, da po 1. juliju kočevska proga ne bo več odprt za javni promet. Generalna direkcija je torej ravnala, kot da je sklep izvršnega sveta iz leta 1961, da bo zakon izdelal v več variantah, da bi o konkurenčnih odločitvah odločali ob predlogih posameznih skupščinskih odlokov, torej naj bo zakon le bolj načelen, in sicer tako, da bo omogočena in zagotovljena izbira najoptimalnejše in najbolj gospodarske variante. Poslanci so namreč izrazili bojanje, da ne bi s prenaglimi odločitvami prisli spet do kakšnega EKK Velenje.

na je rekla, da niso, ker silijo k urejanju po državnih in administrativnih poteh, ne pa po samoupravnih. Glede tega je izrekla izvršnemu svetu polno podporo.

Ker pa je bil kočevski primer povod za to razpravo, so seveda razpravljali tudi o njem. Izkazalo se je, da je kolektiv kočevskoga rudnika zlasti prizadela brzojavka direkcije jugoslovenskih železnic vsem postajam v državi, v katerih jih leta obvešča, da po 1. juliju kočevska proga ne bo več odprt za javni promet. Generalna direkcija je torej ravnala, kot da je sklep izvršnega sveta iz leta 1961, da bo zakon izdelal v več variantah, da bi o konkurenčnih odločitvah odločali ob predlogih posameznih skupščinskih odlokov, torej naj bo zakon le bolj načelen, in sicer tako, da bo omogočena in zagotovljena izbira najoptimalnejše in najbolj gospodarske variante. Poslanci so namreč izrazili bojanje, da ne bi s prenaglimi odločitvami prisli spet do kakšnega EKK Velenje.

občinskih skupščin. No, ta vprašanja so potem ostala ob strani, ker je šlo za to, da se na sploh obsođijo metode pritiska, groženj in ultimativ.

Druga stvar pa je modernizacija prej omenjene ceste. Skupščina je predlog za izdajo zakona sprejela, pri čemer pa so dali poslane vrsto opozoril in pripombe. Končni sklep je bil, naj bi zakon izdelal v več variantah, da bi o konkurenčnih odločitvah odločali ob predlogih posameznih skupščinskih odlokov, torej naj bo zakon le bolj načelen, in sicer tako, da bo omogočena in zagotovljena izbira najoptimalnejše in najbolj gospodarske variante. Poslanci so namreč izrazili bojanje, da ne bi s prenaglimi odločitvami prisli spet do kakšnega EKK Velenje.

Gre v resnici za sila odgovorno odločitev, saj bo to največja infrastrukturna investicija v Sloveniji, ki bo za desetletje angažirala velik del sredstev slovenskega gospodarstva.

V. J.

Ukrepi proti bogatitvi

Zvezni izvršni svet je začel odločno akcijo proti bogatitvi posameznikov. Tokrat predlaga zvezni skupščini spremembe in dopolnila 12 zakonov, ki urejajo davke in prispevke državljanov, kot tudi ukvarjanje z osebnim delom. Razen drugega so predlagali nove davke na lastništvo tovornih cestnih motorov in priključnih vozil, kakor tudi tako imenovanih kombijev. Za neredno izvajevanje obveznosti bo odvetno dovoljenje za opravljanje samostojne dejavnosti.

Državljan bo smel imeti samo eno tovorno motorno vozilo za javni promet in ga bo moral voziti sam. Za prevoz potnikov bo lahko imel le avtomobil z največ pet sedeži. Če opravlja prevoz stvari, bo lahko registriral kamion do pet ton nosilnosti. Ti ukrepi bodo torej zadeli razne špekulantke, ki so si nakopili milijone; ker so imeli denar za nakup kamionov, so lahko uporabili tujo delovno silo.

Podjetja, ki jih osnujejo državljan, se ne bodo mogli ukvarjati z industrijsko proizvodnjo, z vejetrgovino, agencijskim poslovanjem, pa tudi s ne turističnim posredništvom.

Samostojni obrtniki ne bodo mogli biti posredniki podjetnikov, gleda organizacije del na investicijskih objektih, tudi ne bodo mogli njim poverjenih poslov prepustiti drugim.

Državljan bo lahko imel eno samo gostilno, in se to pod pogojem, da mu je dejavnost v tej gostilni edini poklic.

Hude preizkušnje živinorejcev

Kmetiji niso zadovoljni z junijskim dežjem — Vzlic nizki odkupni ceni velika ponudba goved — Ali prihodnje leto ne bo premalo pitane živine?

»Podoba je, ko da se je vse zaklelo zoper živinorejce« je pred dnevi potožil kmet, znan kot dober živinorejec. »Cene živine so že nesramno nizke. O ukrepljenih mnogo razpravlja mo, pa nihče ne ukrene nič. Pa še aprilska in majska suša se je junijsko deževje. Ali nam lahko še kdaj svetuje, kako naj gospodarimo.«

Letos se nam že vse leto dočaka, da se predvidevanja in celo obljube o izboljšanju trgovine z živino in mesom ne uresničujejo. Skoraj vedno se zgodi drugače, kot pričakuemo in upamo. Tako je pri izvozu živine in mesa. Tako je pri povečanju prodaje mesa doma. In tako nam na gaja tudi vreme.

V aprilu in maju so kmetiji želeli, da bi deževalo. Dolgo so morali čakati na dež. Za travo je bilo že prepozen. Kmetijski strokovnjaki so svečovali zgodnjo košnjo. Kmetom, ki cenijo nasvete strokovnjakov, je zgodnjo košnjo preprečil dež. Toliko je dežovalo, da so seno težko sušili. Se slabše se je zgodilo tistim, ki so menili, da bo v juniju sončno vreme. Marsikje so želeli prej dozorela, kot je bila pokošena vsa trava. Mlada trava, ki je začela rasti ob pričetku deževja, je sicer zvezela pridelek sena — toda trava, ki je zrasla pred dežjem, je medtem dozorela in zgubila večino krmilne vrednosti. Seno je slabo, premalo izdatno za dobro krmo. Zaradi pozne košnje pa bo tudi otave manj.

Dodajmo še, da je večina kmetov porabila za gnojenje Nadaljevanje prihodnjih

travnikov manj gnojil kot prejšnja leto. Poleg suše se tudi to pošna pri pridelku krme. Travniške krme bo to leto letos malo. V tem ni dvojna četudi bodo prihodnji meseci bolj ugodni za rast trave in sušenje kot dosedanj. Pri sedanjih cenah živine pa si bodo kmetje pomagali z močnimi krmili, te iz na hujšje stiske Raje bomo zmanjšali število goved v hlevih. Malj pridelek krme torej se poveduje ponudbo živine mesarjem in jim omogoča zmanjševanje odkupne cene.

Kakšne bodo posledice tega? Kako bo prihodnje leto?

Ne vemo, kaj se se lahko zgodi v državah, v katere izvajamo ali naj bi izvajali živino in meso. Lahko pa predvidevamo, da bo v prihodnjem tetu v Sloveniji veliko manj pitanj goved kot letos. To nam kaže zakon telet. V letoskih prvih štirih mesecih je bilo odkupljeno za zakon 3200 ton telet, lani v istem obdobju pa je 1960 ton. Letos torej približno za dve petini več kot lani. Ce so ta teleta tehtala povprečno po 100 kg, je to 12.400 glav. Toliko jih je ostalo manj za pitanje. Tudi pozneje se klanje telet ni zmanjšalo. Ce bo tako res le to, bo ob koncu leta skoraj 40.000 telet manj v pitanju, kot je bilo v začetku leta. To se bo v prihodnjem letu moralno poznati pri prodaji pitanje živine.

Tu bi se morali vprašati: ali smemo pustiti te stvari, da se tako neorganizirano kot došle razvijajo naprej, ali bi morali nekaj ukreniti, da se letoski težave živino-

Kmetijski nasveti

Krompirjevec in plesen

Izrojevanje krompirja je kmetovalcem že dobro znana nadloga, ki se je odresamo na ta način, da sadimo semen iz višjih predelov ali semen iz krompirjevih njiv, ki so bile obvarovane okužbe s krompirjevimi virusi. Ko pa je krompir že napaden, ne poznamo drugega učinkovitega zdravila, kot da krompirjeve grme izrujemo in uničujemo.

• NAJBOLJ NEVARNA GLJIVICA BOLEZEN je krompirjeva plesen ali fitofitora. Ob deževnem poletju se pojavijo ob koncu junija ali v začetku julija na krompirjevih listih rjave pege, ki jih obdaja bel puš. Bolezen se hitro širi, če je dovolj vlage in topote.

Proti fitofitoru skropimo prvič, ko se vrste sklenejo, natančnejši čas pa lahko zvemo po napovedi protifitofitorne službe, ki po radiu in tisku redno javlja prve pojavne bolezni in čas skropljenja. Napadeni krompir lahko skropimo z dutterjem ali dithanon M 45, cinebom, tinoxinom A, cuprablaumom, bakrenim apnom 50, fitoranom grlin. Nujno je strogo upoštevati predpisane koncentracije, ki so označene na embalaži.

NAJBOLJ NEVAREN SKODLJIVEC pa je, kot je dobro znano, koloradski hrošč, krompirjevec ali koloradar. V zadnjih dvaletih letih se je razširil po vseh slovenskih njivah. Ker ima malo naravnih sovražnikov, je vsa skrb za unicevanje prepričena pojedeteiu.

• Z zbiranjem in uničevanjem danes že kaj malo opravimo, zato je najbolj učinkovit boj skropljenje s peperinom, pantakanom, lindan oljem, lindapinom, lindanom S 25, sevinom, dimecronom, svinčenim arzenatom, undnom 50 WD. Na krompirju pa ne smemo uporabljati benzocaine ali gamadina, ker puščata na gomoljih duh po trohobi. Ker je hrošč odporen proti lindanskim pravikom, uporabljamo sevin, dimekron, svinčev, arzenat ali unden.

Ne zadostuje skropiti le enkrat, marvec je potreben to ponavljati nekako na 14 dni ali še bolje po napovedi. Na krompirju poznamo še več drugih bolezni in skodljivcev, vendar so ponavadi manj razširjeni in manj nevarni.

Inž. M. L.

Tovarna obutve TRŽIČ

veliko ZNIŽANJE CEN sezonski obutvi!

EN DAN S TANKISTI JLA

Novi tanki, oklepni transporterji, raketska oborožitev, avtomatsko protiletalsko orožje, precizno streljanje z raketami, topovi iz tankov in z artilerijo – to je navdušilo vse prisotne. Vaje v pogojih termonuklearne vojne. Opazovalcem vaj je zastajal dih, ko so tanki in oklepni transporterji s pešadijo premagovali neprehoden, pogozden, gričevnat in skalnat teren.

Noč zanje ni temna

Komaj smo stopili na poligon, smo zagledali pred seboj veliko vojaško Šotorško mesto, v katerem že blizu dva meseca živi svojno življenje nekaj tisoč vojakov in starešin. Sploh se ne ločijo od svojih olivno sivih jeklenih orjakov – ne podnevi ne ponoc. Tako mora biti, pravijo tankisti, kajti nova borbenega sredstva terjajo skoraj stikrskrat več znanja kot prejšnja. Slikevni tank, raketski lanser in transporter predstavlja v nekem smislu gibljive mehanične in elektronske možgane, sestavljene iz sto tisoč različnih delov, s pomočjo katerih se precizno obstreljujejo cilji na zemlji in v zraku opazuje in povejuje. Za tankiste nob ni več temna. S temi napravami vse slišijo in vidijo kakor po dnevi.

Temni oblaki z dežjem so viseeli nad nekaj tisoč vojakov, ki so namesto v šotorih bili v oklepničkih na svojih položajih. Vsak na svojem mestu. »Za vaje ni dežja,« so rekli »starci«, izkušeni vojaki.

Ob svitu »vojaškega« jutra je dež ponehal, oblaki so se razbežali. Na poligon je pošljalo julijsko sonce. Repoterji in snemalcji so ujeli primeren trenutek, da cim bolje prikažejo javnosti vojaški dan na poligonu oklopnih enot.

Z opazovališča je bilo slišati glas polkovnika Branka Kresovića, ki je raportiral generalpolkovniku Djoku Jovanoviću. Tu so bili še drugi generali, višji aktivni in re-

zervni oficirji in predstavniki številnih hrvatskih in slovenskih občin. Vsi so prišli opazovati vaje, borbeno pripravljenošč in spoznavat najmodernejšo vojno tehniko, kot jo imajo oklopne enote naše armade.

Vse je pripravljeno. Čete so že danovo na položajih in čakajo trenutka, da pojdejo v napad.

Zivljenje v oklopniku

V temni in deževni noči smo večkrat šli mimo tankov in raketski lanserji. Nismo jih opazili. Kajti tankisti Vi doja 2:giča in Novaka Lukoviča so se zakopali »do zoba« in dobro zamaskirali. Bili so kratko malo nevidni.

»Nekajkrat ste šli mimo nas, vendar nas niste opazili, pravi komandir tanka vodnik Milorad Milivojević.

»Kako pa ste nas opazili v temi in deževni noči?« smo vprašali.

»Prav lahko. Saj imamo elektronske oči. Nič živega se ne more izmučiti mimo nas. V žarišču infra rdečega reflektorja ste se pokazali nekajkrat,« pove vojak Branko Šambol z Dolenjskega.

Spoznali smo tudi druge vojake teh majhnih tankovskih družin, ki preživijo v oklopniku vse noč. V enoti poročnika Mladena Perića je v matem zbrana Slavonija, Bosanska Posavina in Dolenjska – vojaki Mile Miljanović iz Slavonskega Broda, Vlado Lasteški iz okolice Crnomlja, Tomo Žetić iz Orašča, Stevan Krnjić iz Nove Gradiške ... Ti fantje so se prvič srečali pred šestimi meseci, sedaj pa

so najboljši prijatelji. Skupaj prenašajo napre leh nočnih »dnevov«, si medsebojno delijo veselje in zaupanje. V njihovih rokah in v rokah drugih njihovih tovarišev in starešin so borbena sredstva, vredna več milijard starih dinarjev.

»Saj je težko,« pravi šofer tanka Mile Miljanović, »ko moram voziti tank po tem ka-

dilo je, če ne bi znali dobro ravnat z napravami.

»Torej je to rentabilen tank, tovaris komandir. Vsa ka granata – cilj,« je rekel v žali Josip Zegarac, snemalec ljubljanske televizije.

Cas se je pribil. Posadka v specialni opremi s šlemom in na glavi je hitro izginila v notranosti tanka. Kupola se je zaprla.

Čakamo na začetek vaje.

Cez nekaj sekund so zaravnali motorji tankov, zažigale so artilerijske granate. Gost dim in močne eksplozije granat, ki so zadevale cilje tisoč metrov pred nami, so najavile začetek vaj.

Tankovska posadka vodnik Milivojevića in Ramljaka opazuje skozi odprtine tanka, kako se iz porušenih bunkerjev izginjajo kar po vrsti. Vsaka izstreljena granata za dene cilj.

Tankovska posadka vodnik Milivojevića in Ramljaka opazuje skozi odprtine tanka, kako se iz porušenih bunkerjev izginjajo kar po vrsti. Vsaka izstreljena granata za dene cilj.

Tankovska posadka vodnik Milivojevića in Ramljaka opazuje skozi odprtine tanka, kako se iz porušenih bunkerjev izginjajo kar po vrsti. Vsaka izstreljena granata za dene cilj.

Na povelje starešine so na nekaj kilometrov dolgi fronti razvili vojno vrsto tanki in motorizirana pešadija. Za oklopne enote ni bilo ovir: ob podpori artilerije, letalstva in motorizirane pešadije so prodrije globoko v obrambni prostor branilev. Za njimi so ostala razrita tla in tisoče zadržanih ciljev.

Na raketen položaju

Pot nas je pripeljala do raketenih enot pod poveljstvom poveljnega oficira majorja Velimirja Celaba. Tudi tuj smo kot pri tankistih srečali mlade in sposobne ljudi – vojake in starešine. Ti v svojem vojaškem poklicu ne poznavajo neuspehov. V rokah imajo naj sodobnejše orožje za boj proti sovražnim oklopnim enotam. Lanserji so na posebnih vozilih. Tudi raketa so nam pokazali svojo izvarenost.

Deset sekund po povelji je bila maloštevilna posadka že pripravljena, da poslije smrtonosni izstrelje na eksploziju.

»Ena sama raketa,« pravi komandant te specialne enote, »stane toliko kot tlico na nasprotnikovi strani pa povzroči sto do štiristotkrat več škode, kot je sama vredna.«

In se nekaj: v imenu bralcev Dolenjskega lista Vestnika in Tednika smo tudi mi pozdravili tankiste in jim čestitali ga njihov praznik.

D. BOJANIC

GENERALNI polkovnik Djoko Jovanić, komandant zagrebške armadne oblasti čestita raketašem, komandirjem in komandantru raketenih enot za uspešno streljanje.

menju. Toda treba je, saj v vojni ne bomo vozili po asfaltu.«

Kupola se je zaprla

Prišli smo do druge tankovske enote. Komaj vidimo cevi tankov.

»Tale tank,« nam je rekel komandir M. Bjelobrk, »ma precizne elektronske naprave za merjenje in opazovanje. Sramota, če ne bi zadeli cilja s prvo granato. To bi se zgo-

Artillerički tovaris polkovnika I. Borjana se ne šaljio. Vsaka granata pada, kamor mora, ruši, dvigne oblak prahu in dima.«

»Bravo, topničarji, bravo,« jim čestitajo tankisti.

»Poglav, bunker ti je sfréjal v zrak,« pravi svojemu strelcu Mile Miljanović, šofer tanka.

»O vraga! Saj bodo vse uničili in bom ostal brez dela,« se jezil simpatični Slovence Branko Šambol, strellec pri tankovskem topu.

Samo tri rakete lanserje smo našli takole skupaj (leva slika), drugi so bili razporejeni po terenu, kjer je vsak njihov raketen projektil (slika desno) v nekaj sekundah raztreščil maketo tanka na drobne koščke – Slika v naslovu: tankovska kolona gre v napad. Posadka teh tankov je varna celo pred radioaktivnostjo, čeprav gredo njihova vozila celo skozi ničelno točko atomske eksplozije. Goste na manevru so se posebej navdušili tanki, ki vozijo brez posadke, sami uspešno streljajo na cilj ali se tudi sami ustavijo, če je treba!

Ne omenjajte mi klobas in zrežkov!

V 26 gostilnah, hotelih in restavracijah med Kolpo, Krko in Savo ob začetku glavne turistične sezone — Ne manjka naravnih lepot ne prijetnih lokalov, pač pa iznajdljivih gostincev

Poznamo dve vrsti turistov: enim je všeč udobje hotelov, drugi pa skušajo s skromnimi sredstvi spoznati lepote naše domovine. Ti isčejo skrite kotičke v naravi in domača gostišča s preprosto hrano. Enim kot drugim pa se naši kraji, bogato obdarjeni z lepotami, arheološkimi in zgodovinskimi znamenji, tostmi, pomembno preteklostjo iz NOB, vodami, polnimi rib, in gozdovi, polnimi divjačine, lahko hitro zamerijo.

Ce gost naleti na neprijaznost, na počasno posrežbo, ce so cene previsoke, ce vidi umazanijo ali ce mu povsod ponujajo le zrežke in klobase, res ne bo nadušen.

Smo ob začetku glavne turistične sezone! Ugotoviti, kako smo v poslednjem trenutku pripravljeni na pričakovano množico domačih in tujih gostov, je bil namen naše leteče turistične akcije.

Toplice niso za vsak dan

Zunanje kopališče v Dolenjskih Toplicah je letos lepo urejeno. Vode v bazenu ne manjka več, čista pa je kot pri izviru. Novost na kopališču predstavljajo še: novi otroški bazen, asfaltna tla, razsvetljava in gostišče. Postrež bi pa ob nedeljskem navalu niso kos. Domačim izletnikom bodo pogosten obisk najbrž preprečevali cene. Vstopnina 4 din za odraslega, poleg tega se strošek za omaričko, kak sladoled in nekaj pijača, pa družina z dve ma otrokoma 50 din na dan nima dovolj.

V Smarjeških Toplicah so cene mnogo nižje, saj je vstopnina samo 2.50 din, pač pa je nizkim cenam primerno tudi udobje Dolgoletni gostinec iz Kopra Tone Kodrič ki se tam zdravi, je dal na slednjo oceno:

— Z besedo perfektno bi označili vodo, zrak, hrano in stanovanje, vse drugo pa je pomankljivo. Gostje smo tu zidari pa še delajo. Ni pošte ne razglednici ne pravega kopališkega reda. Malo prej sem dobil v glavo nogometno žogo...

V Čateških Toplicah imajo največ prehodnih gostov iz Zagreba, na zdravljenju je precej Slovencev, se več pa tujcev vsega sveta. Pri bazenu je navadno gneča, čeprav je tudi v vstopnino 4 din. Tisti dan so imeli 15 avtobusov izletnikov. Kljub ceni penziona v sezoni 55 din imajo do septembra skoro vse postelje oddane. V Čateških imajo tudi zelo lep nočni lokal, edini na Dolenjskem, ki mu vsak večer program V zdravilišču svetovnega slovesa pa je opazita zlasti eno pomankljivost: manika izkušenega strežnega osebia.

Bela krajina se začne pri Badovincu

Dežela sonca, belih brez in grozja je gotovo po naravnih in drugih zanimivostih ena najbogatejših v Sloveniji, v turizmu pa šele na začetku poti. Izletniki — morda ne slušljivo — pravijo da se belokranjski turizem začenja in končuje pri Petru Badovincu na Gorjanah. Redki so dnevi, da tam ne bi imeli odojka, gibanice delajo po naročilu, domače rezance pa imajo ob vsakem času.

Gostilničeva specialitete je pižica »karampampula«, o kateri pravi sam: »Kdor pojde Šilce te pijače, mu zagotavljam dobro voljo.«

— In recept?

— Izdal ga bom sinu Petru dva dni pred smrtno nje pre-

Daleč po Sloveniji in Hrvatski je znan belokranjski gostilničar Peter Badovinac

Znano gostišče Veselica v Metlikah je bilo prazno. Zivžav, včasih celo preglasen, je tam samo ob večernih Postrežbah.

Natašar prijazen, izjavil pa je: »Po naročilu lahko dobite vse, v tem trenutku pa samo narezek.«

V metliškem hotelu Bela krajina me je mlađa natašarica takoj opazila. Čudno pa me je gledala, ko sem si za kosilo želeta domačih rezancev z drobtinicami.

Na Vinici v trenutku postreženi

Zoper postrežbo v črnomajskem hotelu Lahinja nikačko je reč, zal pa tudi tam od belokranjskih specialitet poznajo samo jagnjetino in odojka, zaman pa sem si že lela gibanice.

Prijetno presenečenje me je čakalo na Vinici. Ne pri Školniku, kjer so mi za kosilo ponujali kranjske klobase! Ko s tem nisem bila zadovoljna so mi celo svetovali, naj grém v restavracijo na kamp. Pa mi ni bilo žal! Ni minila minuta, odkar sem kosilo naročila, in še sem ga dobila. Prejšnja leta pa o tem gostilcu ni bilo slišati.

Pravljeno je bilo pravljeno.

— Ali znaš na strežete?

— Vprašam dva, ki sta stala za

zadnjim mizo, v sobi pa so sedeli samo trije gostje.

— Strežemo, samo malo je še zgodaj. — Bilo je ob 8.30!

Naročim kavo ekspres s smetano.

Nadaljnih 7 minut sem se opazovala drveče avtomobile po cesti, ko je eden prišel s prtom in kavo.

Cena: 1.30 din!

— Adijo, motel, pa zdrav ostanite!

Tako malo kopalcev je v Dolenjskih Toplicah le ob slabem vremenu, ob nedeljah pa se zbere tu pol Zagreba in Ljubljane. Najbolj všeč je izletnikom lepo zelena in zmeraj čista voda v bazenu. Seveda pa udobje stane...

dosti pohval. Presenečenje je bilo tudi v tem, ko sem na takarja slišala govoriti nemško.

Otočec in Breg nimata konkurenco

Otoški grad je bil zaprt. Obnavljajo restavracijo, kuhinjo in tujiske sobe. Te bodo dobiti stilno pohištvo. Zato pa je toliko bolj obiskana nova restavracija. Pod kamnitimi gobami, ki so tudi v opoldanski vročini dajale prijetno senko, ni nihče govoril po kranjsko. Angleži, Nemci, Italijani, Svedi. In vendar so me, čeprav samo domačinko, takoj postregli. Porcija sladoleda, tako imenitna, da bi jo človek jedel še pozimi, velja s kepicu smetane 7.20 din. Res ni predrag...

V Novem mestu imamo dva hotela, kopico drugih, gostišče, splošno mnenje pa je, da je gostišče Brég daleč pred vsemi glede izbiro jedi (tudi domačih!), postrežbe in prijetnega okolja.

Za novomeški turizem je pomemben še Zužemberk, ki naj bi bil raj za ribiče. Pa se nič ne čudim ribiškim družinam, ko prinášajo s seboj hrano in pijačo. V Zužemberku gostilni so me opazili, a se 11 minut nihče nizmenil zame. Pokadila sem cigareto in ogrek vrgla na tla terase. Videti je, da je to splošna navada. Končno sem dobila borovničev sok. Ponujena hrana: kranjske klobase, enolončnica ali pečenka, pa mi ni dala.

Med zasebnimi gostišči, ki znajo zlasti za zaključene družbe pripraviti počeni pojedine, po katerih tri dni nisi lačen, slovi Recljevo v Sentjerneju. Med 15 do 20 jedmi, ki jih ob takih priložnostih prineso na mizo, pa jih je kar polovica pristno domačih!

Kopalci so ob izlivu Krke žejni

V brežiskem turističnem prospektu vabilo k zeleni Krki, na velikem travniku med Prahom in Hrovatičem pa množica kopalcev ostaja brez pijace in hrane. Niko-

mur od gostincev družbenega in zasebnega sektorja se ne zdi vredno poskrbeti za tisoče ljudi...

Sicer pa je gostišče Les na Catežu zelo na dobrem gresu. Cistoč kar sije v oči, hrana je odlična in ne draga. Nič čudnega, da je 24 prenočišč večinoma zasedenih s tujo.

Kdor si želi starinskega okolja, gre lahko v Mokrice. Tam imajo vsak dan ples, na razpolago pa so tudi konji za jahanljivi šport. Na Mokrichah bi radi in bi morali še marsikaj preuredit, saj jim očitajo zlasti miraz pozimi, toda podjetje še ni dobilo nobenih družbenih kreditov. Nekdo iz kolektiva je rekel: »V Ljubljani mislimo, da so Mokrice že na Hrvaskem.«

Prijeten izlet je po asfaltni cesti do Bizeljskega, kjer je doma dobra kapljica. Kdor se ustavi v gostilni Marije Semrov, ho ob petkih gotovo dobil štruklje, da jih ne bo zlepa pozabil, medtem ko se lovi, ki zahajajo v Pišece, najraje ustavlajo pri Marjanci Ogrevčevi.

Kostanjevica bo središče

Lov, ribolov, eviček in vinške trgovine na Sremču so vaba za izletnike, ki obiskujejo krško področje. Središče turizma v občini je dočleneno: Kostanjevica na Krki s Formo vivo, z Lamutovim razstaviščem in Gorjupovo galerijo. To eno najstarejših mest na Slovenskem, običeže zdaj vsako leto okoli 40.000 gostov prenočijo pa jih lahko naenkrat v najboljšem primeru samo 30. Tudi ljubezen do kulturnih užitkov pa gre najbrž skozi želodec. Slučajen gost zavije, verjetno kot jaz, v gostilno »Gorjanci«. Zgledno risti in senčnati vrt dela odličen vrt, toda če ob uri kosila nimajo nič gotovega, je to narobe. Hoteli sem še na vrt sosednjega gostišča Jevnik, a sta se proti meni lajajoč zaklila kar dva velika psa.

Gostišč tudi v kršem mestu ni malo, spača pa se potruditi na Sremči, k »Trem Inškam. Lep razgled na vso dolino, okusno urejen lokal in v redu postrežba.

Grem pa že raje na Odrogo!

V trebanjskem motelu sem sedla pod senčnik na terasi ter rasgrnila »Nedeljskega«, Nikogar! Ko je minilo 10 minut, stopim v restavracijo:

— Ali znaš na strežete? — vprašam dva, ki sta stala za zadnjim mizo, v sobi pa so sedeli samo trije gostje.

— Strežemo, samo malo je še zgodaj. — Bilo je ob 8.30! Naročim kavo ekspres s smetano. Nadaljnih 7 minut sem se opazovala drveče avtomobile po cesti, ko je eden prišel s prtom in kavo. Cena: 1.30 din!

— Adijo, motel, pa zdrav ostanite!

Samo 500 metrov vstran po resa malo slabih cesti se pride do zasebne gostilne Marije Cugej na Odri. Razgled čudovit, prijaznost pa takata, kot je še nisem videla. Cistoči v vseh prostorih niti najbolj natancna gospodinja ne bi imela kač očitati.

V Trebnjem je gostilna v vsaki drugi hiši, juž pa sem zavila na Mirno, kamor se letos lahko pride po asfaltu. Tovarna DANA ima plena urejen lokal odprtga tipa, kjer imajo tudi enoloničnice.

Na deževen dan je bil vinški kamp tako dobro obiskan. Kljub najslabši cesti v Sloveniji in kljub slabemu vremenu. (Slika zgornj)

Marija Repše pripraviti zelo dobre domače jedi, ki jih je ob nedavnem obisku pohvalil celo mojster Ivačič.

Kdor pa hoče žganec z mlekom ali z zeljem, mora na Lisen. Tam so spomladni pašniki modri od ančijana, jeseni pa vsako leto prireja-

Med najlepše urejenimi, najbolj čistimi, in po hrani sodčči, najboljšimi zasebnimi gostišči je Lesovo na Catežu (na sliki). Podobno pohvalo zaslужuje še Cugljeva na Odri, Marija Semrov na Bizeljskem in »Tri lučke« na Sremču.

Dekleta se urno obračajo, lejo kostanjevovo nedeljo. Prijetno je se na Malkovcu, kjer uspeva dober eviček, vendar se kraj še razvija v turistično postojanko.

Ni podatkov o pijačah!

Ugotavjam, da so mi v včini obiskanih gostišč kot prvo jed ponujali kranjske klobase in zrežke. Ce bi jih povsod poizkusila, bi se mi nedvomno zamerile do konca dne. Kaj pa tujcu, ki 14 dni potuje po naših krajih? Preiskomni izbiha domačih jedi je ena največjih pomankljivosti našega gostinstva. Nihče pa me ne bo prepričal, da ni gostinstvo odvisno predvsem in edinole od kadra. Prav v tem pa so pri nas še zelo velike vrzelji!

Naj mi braci oproste, da jim nisem postregla tudi s podatki o pijačah. V opravilu navajam kar tri razloge: 1. Šoferji ne smejo pit; 2. na vino in žganje se ne spoznam; 3. pijem samo v družbi.

RIA BAČEK

Tako malo kopalcev je v Dolenjskih Toplicah le ob slabem vremenu, ob nedeljah pa se zbere tu pol Zagreba in Ljubljane. Najbolj všeč je izletnikom lepo zelena in zmeraj čista voda v bazenu. Seveda pa udobje stane...

naša
akcija:

GOVEJI ZREZEK I.a

Akacija je stekla nekaj minut pred pol osmo. Vsi nakupovalci so imeli nalog, da kupujejo enotno, z besedami:

«Prosim goveji zrezek prve kvalitete, težak 15 dekagramov!»

Medtem ko je mesar rezal, so vprašali še, od katerega dela živinčeta je odrezan kos in če je že bilo v hladilniku.

Zrezek prve kvalitete mora namreč ustrezati precej zahtevam:

1. odrezan mora biti od hrbita ali vsaj od zgornjega dela stegna,

2. že na pogled mora biti socen in čim manj zilav,

3. mese mora biti lepe rdeče barve, loj hel, in ne rušen,

4. loj mora biti razporejen v tanki plasti ob robu zrezka, po sredini so lahko kvečljemu posamezne iskrice maščobe,

5. imeti mora primeren duh po svežem mesu,

6. odrezan mora biti v enem kosu, počez, enakomerno deleno (do 1 cm) in tako, da pri tolčenju ne more ostati po sredini nobene sledi dvojnega reza; oblika zrezka mora biti čim bolj zaokrožena.

Meso za zrezek mora biti pred sekanjem pravilno ohlajeno, za prvo kvaliteto pa tudi ne bi smelo biti v hladilniku dalj kot čez noč. Po dvakratnem daljem zamrzovanju namreč meso izgubi precej svojih vrednosti.

Na žalost večina gospodinj teh kvalitet za meso ne pozna, je povedal veterinarski inšpektor Franc Pučko, sin potem od mesarja niti ne morejo zahtevati prve kakovosti...»

8. MESNIC V NOVEM MESTU

Zrezke je v Novem mestu nakupovala Pepeca Vidmar, bolničarka v kandijski bolnišnici.

Najprej v mesnici v Kandiji. Zelo prijazen mesar je za 15 dkg mesu zaračunal 2 din 40 par (zrezek na sliki številka 1). Ocene za meso brez kosti v tej mesnici nimajo napisane, račun pa kaže, da stane tu kilogram takškega mesu 14 din.

Zelo prijazen mesar je v DOLENJKINI samoposredbi pri mostu za 15 dkg mesu po 13 din 50 par zaračunal 2 din 10 par — torej 7 par preveč

Kaj nam dajo mesarji?

Kaj lahko dobi gospodinja za svoj denar, če gre v mesnico, smo preizkusili z našo akcijo «GOVEJI ZREZEK prve kvalitete» v soboto, 22. junija, v Novem mestu, Trebnjem in Brežicah. Na žalost nam iz Metlike in Kočevja, kjer smo tudi hoteli kupiti meso, ni steklo, kot bi bilo treba, ker je bil pogoj da pride zrezek vsaj v eni uri pred komisijo v Novo mesto. Toliko časa se meso bistveno ne spremeni, čeprav je zavito samo v polivinilno vrečko.

Za kritični dan smo izbrali soboto ob 7.30 zjutraj, ko naj bi vse mesnice imele na zalogi dovolj mesa. Verjetno bi drugi dan in druga ura dali drugačne ugotovitve, vendar za prvič to niti ni bilo potrebno. Naše gospodinje so nam namreč večkrat zatrjevale, da tu ne morejo dobiti lepega mesa, medtem ko ga je v Ljubljani in drugje dovolj. Po drugi strani pa so spet mesarji in prodajalci zagotavljali, da je zdaj mesa in konkurenco dovolj, da slabega mesa sploh ne prodajajo!

(slika 2). Zrezek pa je bil med boljšimi.

Mesar v mesnici pri Rotovu na Glavnem trgu je bil zelo neprijazen. Za 20 dkg mesa (slika 3) je zaračunal 3 din (kilogram stane 15 din).

Tudi v mesarskem paviljunu na živilskem trgu stane kilogram prvorazrednega govejega mesa 15 din. Vsaj tako je zaračunal sicer prijazni meser 20 dekagramski zrezek (slika 4), ki je osvojil nečastno zadnje mesto! Čeprav je mesar zatrdil, da je zrezek od stegna, je bila komisija mnenja, da ga je odrezek kvečljenu od spodnjega dela, kjer je meso pravobno komaj za golaž.

ZMAGOVALEC IZ KOLONIJE

Na 5. sliki je zrezek — zmagovalec. Kupljen je bil v mesnici na Koščialovi 1 (pod Kolonijo). Za 17 dkg je prijazni mesar zaračunal 2 din 55 par (kg stane 15 din). Ta zrezek si sicer po oceni dell prvo mesto s številko 9 (iz Trebnjega), vendar je bila enotna oblika!

Najmanj svež meso so imeli ta dan v DOLENJKINI samoposredbi pod Kolonijo, kjer konkurirajo mesnice na Koščialovi. Mesar je rekel, da njihovo meso ni bilo niti v hladilniku. Za zrezek št. 6, ki ga je mesar ocenil na 16 dkg, smo plačali 2 din 10 par. Tu se je mesar ustrel v svojo skodo (saj je kilogram tudi pri njih po 15 din), vendar ni maral niti slisati o doplačilu razlike.

Zrezek številka 7 smo kupili v mesnici za Osojnnikovo gostilno v Bršlinu. Za 15 dkg smo plačali 2 din 25 par (kg stane 15 din). Ta zrezek bi zlahka odnesel prvo mesto, če ne bi bil — iz dveh koščkov. Z manjšim si gospodinji namreč nima kaj pomagati!

Novomeški del akcije smo nekaj minut čez pol deveto zaključili v DOLENJKINI samoposredbi v Bršlinu. Za zrezek številka 8 smo plačali, ko da je težak 22 dkg — tri pare manj kot 3 ditarje (po 13 din 50 par za kg), načinčna tehnica pa je pokazala, da je težak samo 20 dkg! Ta zrezek je bil sicer lep, a na žalost odrezan od piedeta, kar mu je sicer zblilo cele 4 točke! Mesar pa je rekel, da je od stegna...

IZ TREBNJEGA IN BREŽIC

Iz trebanjske mesnice last Kmetijske zadruge, je prišel zrezek številka 9. Kupil ga je 15-letni Miro Brdar iz Rihovca pri Trebnjem. Tudi tu je te vrste meso po 15 din — ne kar tako, saj si zrezek deli prvo mesto z onim iz Koščialove.

Zrezek številka 10 je kupila gospodinja Marija Kuhan v Brežicah v poslovnicini številka 3 brežiške AGRARIE. Zrezek je bil dvojno odrezan, kar nekateri mesarji radi delajo, češ da ga je laže potoliči. Komisija glede tega ni bila enotnega mnenja, zrezek pa je dobil za obliko samo — 5 točk! Za zrezek je mesar zaračunal 2 din 18 par (15 dkg po 14 din 50 par za

kg), laboratorijska tehnika pa je pokazala, da tehta 17 dkg.

Vsi zrezki so na slikah po manjšani v istem razmerju, zato jih lahko primerjate po velikosti in obliki.

MESARJI SO SE KAR DOBRO -ODREZALI.

V komisiji so bili:

■ kot predstavnik zivilskega laboratorija inž. Nada Spolenak iz Ljubljane,

■ veterinar Franc Pučko iz Novega mesta,

■ kvalificirani mesar Peter Repar iz Ljubljane,

■ kuhan Peter Bevc, šef kuhinje v restavraciji na Otočcu, in

■ gospodinja Milena Šribar iz Novega mesta.

Zrezke so ocenjevali samo po priloženih številkah, in sicer z 1 do 10 točk za vsak pogoj. Za prodajalne, kjer so bili kupljeni, pa so zvezeli šele po koncanem ocenjevanju. Njihovo sodbo o mesarjih si lahko podrobnejše ogledate na priloženi tabeli.

Tu je tudi rubrika popre-

čij zanimiva: prav so imele gospodinje, ki so trdile, da so zrezki slabno odrezani (najnižja poprečna ocena — 7,4 točke!), zilavi in grde barve — mesarji pa so jim dokazali, da prodajajo sveže meso s primerno količino loja. Poprečje zaračunane in dejanske teže govori v korist mesarjev; še celo, če upoštevamo, da je nekaj gramov vilage ostalo tudi na vrečki! Poprečna kvaliteta zrezkov (skupna ocena 52 točk) je za ceno prvorazrednega mesa (14 din 50 par!) le presibka. Tu so še možnosti za konkurenco, če ne drugače pa z nižjo ceno!

Ne mislimo trdit, da je takšna akcija splošno merilo za ugled ene ali druge mesnice — je pa spričevalo tiste sobote! In ob sobotah prodajo največ mesa. Ne zradi takih in podobnih akcij — zaradi potrošnikov bi morali mesarji prodajati za prvo kvaliteto res samo najboljše meso z oceno (po naši tabeli!) 60, 59 ali kvetjemu 58 točk. Vse drugo je slabša roba — druga klasa!

Na splošno je sicer komisija menila, da so mesarji to malo preizkušno razen dvenašči treh kar dobro prestali.

«Pred dvema mesecema bi bilo bolj porazno! Je poudaril veterinar Pučko, ki je sodeloval v komisiji samo kot strokovnjak, in ne kot inšpektor. »Zdaj pa se konkurenca le pozna!«

M. MOSKON

Komisija je ocenjevala :	Zrezek številka										poprečje
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
del živinčeta	10	10	5	2	10	10	10	6	10	10	9,3
barvo mesa in loja	8	9	7	7	10	9	10	8	10	8	8,6
žilavost, sočnost	8	8	6	5	10	8	10	6	10	8	8,1
zamaščenost	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
duh, svežost	10	10	10	10	10	8	10	10	10	10	9,8
rez, videz	6	9	5	3	10	9	9	8	10	5	7,4
točk	52	56	43	37	60	54	59	48	60	51	52
mesto	VI.	IV.	IX.	X.	I.-II.	V.	III.	VIII.	I.-II.	VII.	
cena za kg din	14	13,50	15	15	15	15	15	13,50	15	14	14,50
zaračunana dejanska	17	15	10	20	17	16	15	22	15	15	16,5
teža dkg	17	14,5	19,5	20	16	15	15	20	14	17	16,8

Hvala za lekcijo o vandalizmu

V 26. številki Dolenjskega lista, ki je izšla v četrtek, 27. junija, smo izpod peresa inž. Starika, rojaka iz Crnomelja, po nepreverjenih podatkih živečega trenutno v Avstriji, dobili obsežno lekcijo, v kateri nam vabljamo mernost – milo rečeno – nekorenjen odnos do beografskih nemirov. Ker mu je verjetno služil članek v Dolenjskem listu dne 13. 6. 1968 kot osnovni vir informacije, ta pa ni bil kdake kako obsežen, se se je avtor članka pač moral poslužiti nekaterih predpostavk, ki so bodoči plov njezine domislije, ali pa plov praktične izkušnje, pridobljenih v času kratkega službovanja v Crnomelju. S pisem članka ne nameravam polemizirati, čeprav bi nekatera stališča to zaslužita. Zelenim le da bi bila javnost, s tem pa tudi on sam, o zadavi prav informirana. Zato naj dobesedno citiram zapisnik seje občinske skupščine Crnomelj z dne 5. junija 1968:

Košir Franc: Mi kot občiniki občinske skupščine moramo spregovoriti v zvezi s študentskimi neredi v Beogradu. Vse je lepo in prav, da se študentje kot državljani horijo za pravice, vendar

pa bi morali urejati na drugačen način, ne pa razbijati tisto, kar so delovni ljudje ustvarili s svojimi žalji. Tudi v delovnih kolektivih se pojavljajo razni problemi, vendar pa jih kolektivi sami urejajo na drugačen in primernejši način. Smatram, da študentje živijo v boljših pogojih kot včasih, veliko pa k takim negodovanjem in takemu načinu zahtevanja za ureditve pogojev študentov prispeva socialni sestav študentov, ki bi se pa moral spreminiti. V zvezi s tem bi morali spremeniti tudi političko štipendiranja in dodeliti več štipendij revnim in nadarjenim študentom.

Dvoršak, inž. Rado: Predlagam, da odborniki občinske skupščine Crnomelj z današnjem seje pošljemo brzojavko Klubu belokranjskih študentov v Ljubljani, s katero bi jih obvestili, da protestiramo proti takemu načinu izražanja študentov in istočasno appellamo nanje, naj sevedajo v zvezi s tem kot dostojnični člani naše socialistične skupnosti.

Stojdoher Franc: Tudi morem mnenje, da k takšnemu stanju prispeva struktura študentov in je potrebno to strukturo popraviti in omogočiti študenti tudi socialno šibkejšim študentom.

Klubu belokranjskih študentov in skupščini SRS pa sta bili poslani brzojavki s sledenjim vsebino.

»Skupščina Socialistične republike Slovenije Ljubljana!

Odborniki občinske skupščine Crnomelj, zbrani na seji dne 5. 6. 1968, ostro obsojamо neodgovorne izpadе študentov beografske univerze in poizkusne izpadе študentov drugih univerz.

Mentmo, da so zahteve študentov sicer delno opravičljive, vendar način iskanja poti za rešitev problemov ni pravilen in vzbuja posmeh vsem družbenim činiteljem, predvsem delovnim ljudem, ki si prizadervajo ustvariti čim boljše pogoje za sedanjost in prihodnost.

Apeliram na vas, da upravičene zahteve študentov poizkušate v okviru možnosti rešiti, zoper neodgovorne izrednike pa storite najostrejše ukrepe...«

Klub belokranjskih študentov, Studentsko naselje, Ljubljana!

Odborniki občinske skupščine Crnomelj na seji dne 5. 6. 1968 ostojočamo neod-

govorne izpadе študentov Beografske univerze in poizkusne izpadе študentov drugih univerz.

Menimo, da so zahteve študentov sicer delno opravičljive, vendar način iskanja poti za rešitev problemov ni pravilen in vzbuja posmeh vsem družbenim činiteljem, predvsem delovnim ljudem, ki si prizadervajo ustvariti čim boljše pogoje za sedanjost in prihodnost.

Apeliram na vas, da pri uveljavljanju svojih pravic upoštevate težave, v katerih se trenutno naša družba nahaja, in da ne pozabite na

pomoč, ki vam jo je naša skupnost že nudila oziroma vam nudi, in na vašo obvezno učenja.

Odborniki občinske skupščine Crnomelj.«

Smatram, da je skupščina občine s takšnim stališčem dovolj objektivno ocenila položaj in se opredelila za konstruktivno reševanje perečih problemov, vključujuči pri tem tudi neustrezeno socialno strukturo študentov. Seveda pa je obsodila takšne načine in metode uveljavljanja pravic, kakršne smo doživeli v prvi fazi nemirov v Beogradu. Prepričan sem, da bodo bralci iz tega odgovora lahko razbrali, v kolik meri je bila lekcija našega rojaka dobronamer.

Inž. Rado Dvoršak

Še o „Enkrat je treba začeti“

Albert Pižmoht se v pismu pod gornjim naslovom, objavljenem 27. junija, upravičeno pritožuje zaradi svojih tezav. Nekatere stvari, ki jih je navedel v zvezi s pokojninskim zavarovanjem kmetov, pa je treba bolj ospozititi.

Tako pokojnina, kot jih predlagata za najbolj potrebone stare kmečke ljudi, ne bi bile pokojnina, temveč socialna podpora. Delavske pokojnine namreč temeljijo na načelu, naj vsak prejemca toliko, kolikor je prispeval, dokler je bil zaposlen. Višina pokojnine je odvisna od delovne dobe in osebnih prejemkov v zadnjih letih službe. Na podobnih načelih bodo verjetno morale temeljiti tudi pokojnine kmetov.

Nekdanji hipeci in dekle res niso plačevali prispevkov za pokojninsko zavarovanje, pa prejemajo pokojnine. Prejemajo pa jih iz delavskega pokojninskega zavarovanja, in ne iz prispevkov kmetov. Delavci pa ne morejo prispeti sredstev za pokojnine vseh kmetov, ki so že tako start, da bi jim bile potrebne. Saj se za delavske upokojence ni dovolj sredstev, da bi staršje izenačili z mlajšimi.

Primer Alberta Pižmohta je posebno boleč in opozorja, da bo treba kmalu nekaj ukreniti. Gre predvsem za dve stvari. Ob arondaciji je zgubil zemljo. Vemo, da so takratna odškodnina za arondirano zemljo bila res zelo nizka v primerjavi s sedanjo ceno zemlje. To bi mu menda moralo zdaj upoštevati, če ni

ma sredstev za preživetje. Če bi dodali še 15 delovnih let, ko je plačeval tudi za pokojninsko zavarovanje delavcev, bi gotovo lahko dobival nekaj pokojnine, da mu ne bi bilo treba iskati socialne podpore. Sicer ne po sedanjih predpisih – rato začenjamamo razprave o novih, ustreznih. Čimprej bo treba začeti uravnavati pokojninsko zavarovanje kmetov, pa čeprav le na prostovoljni osnovi, ko bi seveda morali upoštevati primere, ko so kmetje morali »prodati« zemljo zaradi aroncijske ali so se zmanjšali njihovi dohodki iz gozdov, v katerih so hraničili les za starata leta. Potem ne bo treba zbirati denarja za pokojnine kmetov le od mlajših kmečkih ljudi, ki bodo morali dolga leta plačevati, preden jih bodo tudi sami zaslužili.

J. PETER

Kam po večkrat na dan?

Vsi tisti, ki stanujejo v stavbi KZ Novo mesto v Brusnikah so do nedavnega uporabljali navadno stranišče. 26. junija pa so prišli delavci obrtno gradbenega podjetja z Mirne, podrlj stranišča in povedali, da bodo namesto navadnih stranišč postavili školske vodo. Stara stranišča so podrlj, cerkev zamašili, potem pa so odšli in se še niso vrnili... Stanovalci se po večkrat na dan zmanjšali sprasujejo, kam naj gredo.

JOZE COPIC

»Nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha!« pravi tisti, ki se razumejo na te stvari. Pa še res je! Tudi juha na jugoslovanski način se je običajno ohlajena... Ljudje so bili navdušeni ob Titovi izjavi po študentskih demonstracijah. Predsednikov govor je bil vroč. Ko pa poskušamo tudi milaj takega napisati, je zhladiščnikov na pretek: ta in ta zadeva ni v pristojnosti te in te inšpekcijske. Za NEUPRAVICENO bogatjenje gre, na primer, finančne inšpekcijske posamezne. Potem: tovarš se-kretar je učakjen, ker mu nekaj ocita, da ni bil povojnik nikoli lačen, in takoj spesni protestno pismo na najvišje organ, če da tudi oni neobdigtreba ni bil nikoli lačen. Zasebniki trdijo, da so očitno garanti v grozje s ožbo. Samoupravljalci pa oravijo, da je pri njih vse v redu in da bodo že sami razčistili nepravilnosti (kot so jih do zdaj! – opredelišča). Ljudski poslane smatra, da je njegovo gospodinjstvo njegova zasebna zadeva in se nje-govi volitve niso nečete... Skratka, vse je prav in lepo v redu, kot v Indiji Koromandiji. Kratko vročo poletje se že preve... Hvala bogu!

Zato nas prosimo, da nam takoj sporočite vse, kar smatrate, da škodi na prediku naše socialistične družbe. Pogumno napišite svoje pismo uredništvu in se spod brez strahu podpišite. Pisite tudi o uspehih naših ljudi in organov. Zaljivki in razplabljanji, ki jih ne morete dokazati, ne pošiljajte. Hvaležni vam bomo tudi za vsako opozorilo, ki sicer ni uporabno za neposredno objavo. In Vam zagotavljamo, da bo ostalo pri nas kol strog zavrnno in tajno. Primer bomo po naših močeh raziskali in o njem poročali ali vsaj napisali, da se tam nam vrata – zaprti! Vsi smo pod lupu in vsi držimo za njen ročaj – sodelujemo vsi! Hvale lepa že vnaprej za sodelovanje!

DOLENJSKI LIST

Še o policaju in vzgojitelju

Odgovor na prispevek Toneta Ovna o delu sentovrenškega mladinskega kluba

Tov. urednik!

Ne vem, če je bilo treba toliko razburjenja ob mojem članku. »Tema ima svojo moč...« saj bi se vse dalo urediti brez hude krv, le pogledati bi bilo treba resnici v oči. Pisec odgovora Tone Ovnu je bil z dogodkom prenalo seznanjen, pri tem pa lahko trdim, da me je osebno zali, kar več ne steje v časopisno polemiko. Namen mojega sestavka je bil obravnavati probleme mladinskega aktivna, ne osebnosti.

V sestavku: »Tema ima svojo moč sem napisala vse fisto, kar se je v mladinskem klubu v resnici dogajalo in kar sem sama videla. Predsednik mladinskega aktivna je bil zaradi tega opozoren že tudi od starejšega družbeno-političnega dela.

Kot nekdanja članica upravnega odbora mladinskega aktivna sem bila tudi vnaprej

pripravljena sodelovati v mladinski organizaciji, od tega pa me je odvrnilo nelagodno počutje v klubu, kar pa ne trdim samo juž, marveč tudi drugi. Kolikor vem, je bilo mladinskih sestankov prav malo, povečini so bili le pleni; zanje pa je mogobe reči, da niso bili vzgojni.

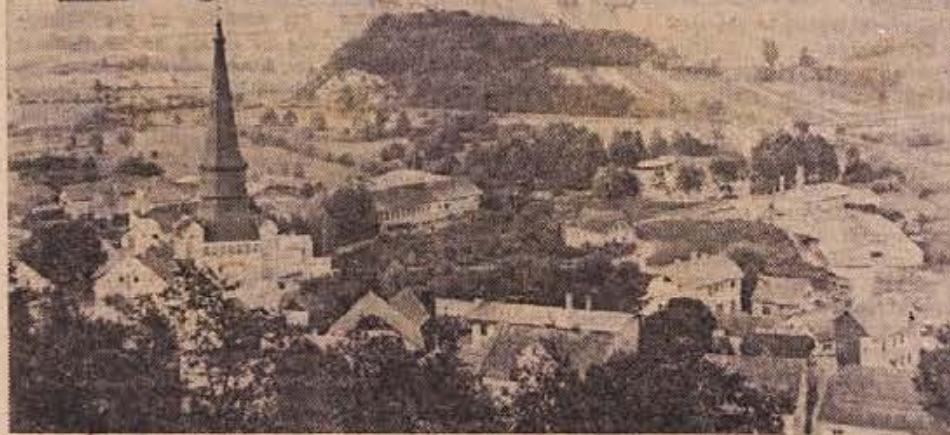
Po odgovoru T. O. sklepam, da on popivanja in kvartiranja nima za veliko zlo, ki bi kvarno vplivalo na mladino. Res je to človekova osebna stvar, toda lahko bi vplivali na mladino, da se temu ne bi predajala. Ta vzgojna naloga je ena poglavitih poslanstev mladinske organizacije.

Emilija Grabovec,
Vel. Videm 9

PRIPIS UREDNIŠTVA: S tem sestavkom zaključujemo polemiko o razmerah v senovrenškem mladinskem klubu.

DUSAN ZUPANC
Novo mesto

Dobrodošli!

ZEMLJA, ZEMLJICA,
MATI,
CE NIMAS KRUHA, DAJ
MI KAMEN.
SE OB KAMNU BOM
PREPEVAL
(Cankar)

Srečanja z našimi rojaki, ki so zapustili domovino in odšli v svet, so vedeni topla in prisrčna.

Mnogi ste odšli pred deset leti, nekateri pred nekaj leti ali celo nedavno. Vase seje in cilji so bili različni: nekateri so hoteli le kruha, drugi bi radi presekeli državo, osnovna želja vseh pa je bila ustvariti si boljše življenje.

Nekateri živite že dolga desetletja na tujem, kjer sedaj odraščajo vaši otroci in morada že vnuki, krepko vraščeni

v tuja tla. Toda vaša čustva so še vedno pri rojstni deželi. To ste že nestekrat potrdili in dokazujete vedno znova.

Ko so se v zadnji svetovani vlahi naši narodi borili za slobodo, ste se odločeno in brez pomisljanja pridružili voju za obrambo pravic rodne dežele z dragoceno moralno in gmočno pomočjo. Vaša pomoč v povojni graditvi in vselej, kadar se je naša dežela znašla v velikih težavah, je bila za nas neprecenljiva. Posnosi smo na vaš ugled, ki ste si ga s svojim delom pridobili v svetu, ter na žalovo vztrajnost, s katero ohrajanje na tujih tleh slovensko besedo in pesem.

Naša prizadevanja so vam znana želimo si ustvariti boljše življenje, pravičnejše odnose med ljudmi, želimo

odpraviti izkorisčanje in druge krivice, ki so jih poznali v prejšnji družbeni ureditvi. Naša dežela je postala v svetu znana po iskrenih prizadevanjih za mir, za svobodo vsakega naroda in za tesno sodelovanje z vsemi narodi sveta, ne ozira se na družbeno ureditev. V teh naših prizadevanjih ste vi drobna, vendar izredno živa in pomembna vez med našimi narodi in ostalimi narodi sveta, in prav ta ves lahko včasih odločilno pomaga k medsebojnemu razumevanju in ohranitvi miru.

Toplo pozaravljamo vas, dragi rojaki, vase otroke in muke, ki morda še ne znajo več slovenske govorice, vendar je v ujihih srčih še živ utrip slovenske krvi, kar dokazuje tudi s tem, da tako radi prihajajo na obisk v delo očetov in dedov.

Pozdravljamo slovenska izseljenska društva, organizacije in klube, redakcije slovenskih listov, pevske zborove glasbene, dramske in druge kulturne skupine, narodne domove, s ţeljo, da bi v ujih še dolgo krepko zvezela slovenska pesem in beseda. Toplo pozdrav nsem Slovencem na tujem, ki v srečah zveste nosite podobo svoje dežele, ki ste ponosni na današnjo rast in napredok Jugoslavije.

Doslej se je predstavil na skupinskih razstavah v Slovenj Gradcu, Celovcu, Innsbrucku, Zagrebu, Vinovici, Štrmeču, Opatiji, Reki, Šišku in Filadelfiji, prav te mesec pa je dosegel velik uspeh na razstavi »Svet naivnih v Kostanjevici na Krki. Poleg tega je razstavljal tudi samostojno v domaćem občinskem središtu Trebnjem in Zagrebu.

Razstava na Mirni je torej njo-

gova treta samostojna razstava.

Predstavil nam bo plodove zadnjih dveh let, in to 15 olj in 5 per-

isib. Že sami naslovni (Trgat, Žimako veselje, Pust, Kosec, Svat

je, Želeni Jurij, Na pasi, Petelinji

boj itd.) zgovorivo kažejo, da je

po motiviki še aveta naivnih,

po značaju njegovega doseganjega dela pa je razstava prikazala tudi

morebitne premike v slikarski teh-

niki in likovnem izrazu tega zani-

mivega ustvarjalca.

LADO SMREKAR

Predsednik občinske skupščine Trebnje

CIRIL PEVEC

Viktor Magyar na Mirni

(Pred otvoritvijo samostojne razstave na Mirni)

Samouki slikar Viktor Magyar, ki danes službuje kot učitelj in ustvarja kot slikar na Cateku nad Veliko Loko, je doma iz Motnikova, kjer se je rodil 1. aprila 1934. Do leta 1966 se je učeval zgojil z risbo. Na učiteljsku ga je navduševal za slikarstvo prof. Lebec, odločilno željo pa je bilo streljano z zagrebškim novinarjem in zbiralcem umetnin Gerhardom Ledićem (1956), ki ga je znotri usmeril k naivcem, kamor je po elementih svojega izraza že tedaj sodil. Sam slikar pravi, da je pridel sresno slikatila po letu 1962 in odtej izključno na les, za kar ga je navdušil prav Ledić. Značilen za Magyara je včasih prav trd in plavkotri izraz z živo, elementarno, ostro opredeljeno in svelo barvno skloko. Izraza svedesta so torej zelo preprosta, v Magyarevih slikah ni nujesar konvencionalna. Motivika je domača. Rad slikar dolensko pokrajinu z grški in zidanicami, ki meščajo v soncu od Cateka pa tja do Gabrake gore ter Gabrovke in se dije. Zanimajo ga preprosti ljudje — sam med njimi je eden takih — ljudski običaji.

LADO SMREKAR

V soboto ob 20. uri zvečer bo pod razvalinami starega gradu na Mirni ob II. srečanju dolenskih izseljencev na prostem izvedena Finžgarjeva ljudska igra s petjem in plesi »Divji lovec«. Igra je zreziral mirenski rojak Lado Smrekar, sceno pa je pripravil akademski slikar Maksim Gaspari. Na sliki je prizor iz četrtega dejanja in to v trenutku, ko nosilca naslovne vloge — Janeza (v naši uprizoritvi ga igra Ladko Kukec), birci ustrelje ter se ogoljušan za svojo ljubezen ranjen prevrne v prepad.

SEDAJ PA BREZ SKRBI NA DOPUST, SAJ SO NAM AVTO UREDILI V

AVTOSERVISU „PIONIR“

V NOVEM MESTU,

- ki opravlja servisne pregledne in garancijska popravila na vozilih ZASTAVA, RENAULT in TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjuje motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravlja kleparska, avtoličarska in druga dela

Posebno priporočamo:

- optični pregled podvozja — posebno karamboliranih vozil in tistih, ki imajo nenormalno obrabo gum
- uravnovešenje koles

Najnovejše:

preizkus delovanja motorja in agregatov z najmodernejšo elektronsko napravo

— Gledam, kam bova šla na letni dopust!

— In denar, ljubi možek?

— Privarčevala ga bova v

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali v njenih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKU!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,5%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

DANES NOVA blagovnica

Mercator

MERCATOR je danes eno največjih trgovskih podjetij v Sloveniji in ima v 18 slovenskih občinah kar 350 prodajaln. Delovni kolektiv, ki šteje 3000 ljudi, upravlja z osnovnimi in proizvajalnimi sredstvi, vrednimi nad 70 milijonov novih din. Letno ustvari 800 milijonov din prometa, od tega pa namešči okoli 12 milijonov din za razširjeno reproducijo.

Mercator

V letošnjem letu bo podjetje zgradilo v Sloveniji 6500 m² novih prodajnih površin.

Na Dolenjskem ima veletrgovina MERCATOR 4 poslovne enote s 57 trgovinami. Podjetje si nenehno prizadeva izpopolniti trgovsko mrežo in jo modernizirati. Samo poslovna enota STANDARD v Novem mestu je v zadnjih štirih letih prenovila in modernizirala 8 prodajaln.

PRI MERCATORJU DOBITE VSE!

Nova blagovnica je bogato založena s perilom in konfekcijo za odrasle in otroke, metrekim blagom, usnjenjo galanterijo, kozmetiko in bižuterijo, igračami, opremo za šport in rekreacijo, pohištvo, preprogami, elektroakustičnimi aparati in podobnim.

Delovna skupnost veletrgovine MERCATOR import-export vabi občane Novega mesta in okolice na otvoritev in k obisku blagovnice.

MERCATOR je v letu 1968 dal dolenjskemu področju tri nove sodobne trgovske lokale: sodobno samopostrežbo z bifejem v Metliki, ki jo upravlja poslovna enota Metlika, in salon pohištva ter sodobno urejeno blagovnico v Novem mestu, ki sodita k poslovni enoti STANDARD. Novozgrajeni objekti imajo 1700 m² površine in veljajo blizu 4 milijone din.

Nova blagovnica MERCATOR bo odprta v četrtek, 11. julija, ob 11. uri. Poslovala bo vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure. Ob nedeljah in praznikih zaprto!

Mercator

Tako je delovna skupnost veletrgovine MERCATOR prispevala nemajhen delež k modernizaciji in razširitvi trgovske mreže na Dolenjskem.

Z novo blagovnico občani Novega mesta in okolice ne bodo pogresali velikomestnih trgovin, saj bodo v tej trgovski hiši imeli za vse dovolj veliko izbiro blaga.

Dali smo največ, kar smo mogli!

(Nadaljevanje s 1. str.)

Izobraževanje in kultura sta zato materialno oskrubljena in ne moreta opravljati svojih nalog tako, kot bi morala. Zelo dobro sicer velja, kaj bi morala izobraževanje in kultura nuditi mlademu človeku in delovnim ljudem, še vedno pa ni rešeno vprašanje, kje dobiti denar za to.

Republiški izvršni svet je pred nedavnim sprejet pripomočilo, naj občine bolj skrbijo za šolstvo, in dodal, da republiška izobrazovalna skupnost ne bo izravnala obstoječih razlik med občinami pri denarju za šolstvo, dokler ne bodo izkoriscene vse možnosti občin. Komunisti pa so na konferenci pošteli s podatki, da je dala novomeška občina vse, kar je mogla. Vprašali so, kje dobiti manjkajoči denar, ki

ga ni za šolstvo, kljub vsem naporom proračuna. Seveda so obšodili in zavrnili takšno pripomočilo.

Povedali so, da novomeška občina ne more zato, ker je preverna zbrati toliko denarja, da bi lahko bila deležna kreditov iz republiškega sklopa za gradnjo šoli. Nove sole pa potrebujemo pri nas, saj boli kot drugo.

Posemejni član konferenčne so v razpravi zavrnili nekatera tolmačenja podpredsednika izvršnega sveta in člana CK ZKS dr. Franca Hočevarja ter ponovno podudarili, da je bilo v razpravi o novem zakonu o finansiraju izobraževanja dovolj opozoril s terena, glede tega, kakšen naj bo novi zakon. Ugotovili so, da so ta opozorila naletela v republiki na gluhu ušesu.

Na konferenci so opozorili, da nimamo zakona o vajencih, čeprav ga že zelo dolgo

zahtevamo, in da Slovenija nima zakona o pripravnikih. Menili so, naj delovne organizacije se naprej namenjajo denar za stipendije, vendar naj dodeljuje štipendije en sam organ v občini. Stipendisti bi bili kot doslej povezani s podjetji štipendoritorij, s takšnim načinom dodeljevanja štipendij pa bi se izognili zelo razpasenemu dodeljevanju po zvezah in poznanstvih.

Iz zelo žive razprave o izobraževanju in kulturi se je izluščila ugotovitev, da se morajo komunisti šolnik in vsi komunisti v občini se naprej zavzemati za napredek izobraževanja in kulture, karati pa so soglasno zahteven naj bo novi zakon. Ugotovili so, da so ta opozorila naletela v republiki na gluhu ušesu.

M. JAKOPEC

SPOROČITE NASLOVE!

Občinski konferenci SZDL Crnomelj in Metlika vabita vse udeležence prve konference AFZ za Belo krajino, ki je bila 26. maja 1943 na Suhorju pri Metliki, naj tako sporoči svoje naslove občinski konferenci SZDL Crnomelj ali Metlika.

Srečanje predvojnih komunistov

Občinska konferenca ZKS Novo mesto je pred kratkim v Dolenjskih Toplicah priredila sprejem za predvojne člane Komunistične partije iz občine Novo mesto. Na tem prijetnem srečanju starih borcev za pravice delavskega razreda so se dogovorili, da bodo spomine na predvojno delovanje udeleženc tega srečanja zbrali in izdali v posebni publikaciji. —S

Prvi prospect Novega mesta

Dolenjska turistična zveza Novo mesto pripravlja izdajo prvega barvnega turističnega prospektu Novega mesta in okolice. Prospekt, za katerega je izdelal glavni osnutek Niko Pavlič, tajnik Dolenjske turistične zveze, bo izdel v 50.000 izvodih. Na eni strani prospekta bo barvna panorama Novega mesta v perspektivi, na drugi strani pa bodo barvne fotografije Novega mesta, Otočca, Dolenjskih in Smarjeških Toplic ter Žužemberka. Turistična zveza potrebuje za izdajo prospekta, se kakih 25.000 din, ki si jih bo poskušala zagotoviti s pomočjo tistih krajev, ki jih bo prospekt obravnaval, in s pomočjo gosodarskih organizacij, ki bodo v prospektu objavile reklame za svoje proizvode.

Janez Božič je bil na ruski fronti zajet in odpejan v ujetništvo. V času oktobra revolucije se je nazval revolucionarnih idej, ki so prisile do izraza v času NOB.

Po prvi svetovni vojni se je vrnil v domači kraj. Kmalu nato je prevzel odčetovo kmetijo ter si poskal skrbno in delavno življenjsko družino, ki ga je zvesto spremjal v dnevni veselje in trpljenje vse do preteke smrti. V času med obema vojnami se mu je rodil 13. otrok: devet fantov in štiri dekle. Skupno s feno sta jih vzgajila v naprednem duhu ter jih takoj pripravila za življivo in borbo posnežega časa.

Po prihodu okupatorja je bil Janez Božič med prvimi organizatorji osvobodilnega gibanja v vseh vzhodnogorjanskih predelih Gorjancev. Že 1941 in posnežje je skupno z ostalimi prvoborci kostanjevškega sektorja pridobil somišljenike za NOB. Štiri propagandno literaturne organizacije zbiranje sredstev za borbo proti okupatorju. Od 1941 do osvoboditve je bil v Božičevi

hiši eden od glavnih centrov, kjer so se ustavljali, zbirali in zadrževali terenski aktivisti, kakor tudi razne vojaške enote, kurirji in obveščevalci slovenskih in hrvaških partizanov.

Kot član rajonskega odbora OP Podgorje in predstavnik Kostanjevica je Božič deloval na terenu Podgorjancev in hrvaškega Zumberka vse od leta 1942 do osvoboditve. Bil je poznan kot izredno predueren, poslovovan in neustrašen borec, ki je v najtežjih trenutkih sovražnikovih hajk in ofanziv z umirjeno, a pogumno besedo boril borce.

Poleg Janeza je v borbi in ljudski revolucijski aktivno delovala vsa družina. Pri tem je se posebej omeniti Stevileni borci, dobri poznani BOŽIČEVO mater, ki je v najtežjih dneh neustreljivo in nepretresoma nudila pomem partizanom in partizanskim družinam. V partizanskih družinah je bilo tudi pet BOŽIČEVIH otrok, od katerih je sin Janez 1943 padel v borbi z Italijani, njegovi pa so delali v okviru mladinske organizacije na terenu.

V jeseni 1943 je bil izvoljen za odpolnacna na kočevskem zboru. Za zastavo v času NOB je prejel spončo 1944 in druga visoka odlikovanja.

Po vojni je prevzel vodstvo višinske skupine v Kostanjevici in jo ved kot 10 let uspešno vodil. Iz tega obdobja se bodo Janeza radi spominjali stevilni gojitelji in ljuditelji črnika ter ga ohranili v lastnem spominu.

Pred leti se je umaknil v zaslužen pokoj, da bi v krogu svoje družine in vnučkov po dolgi letih dela, trpljenju in ustvarjanju našel mir in počitek. Vendar so bili ti dnevi prekratki: prva in druga svetovna vojna ter trdo delo za obstoje Stevilne družine so mu zadržali življenje tako, da je vidno slab.

Umrl je zadužen pravoborec, ki je vse svoje življenje sila vložil v temelje nove socialistične Jugoslavije. Zapustil nas je preprosto skromen človek, in vendar tako bogat po ljubezni do svojega bližnjega.

Kako splošovan in drag je bil Janez Božič, je pokazala tudi udeležba na njegovem poslednjem poti. Stevilni borci in priatelji od blizu in daleč so tega dne prišli v Podgorje, da bi se poklonili njegovemu spomini in se poslovili od borca in prijatelja.

Ob poslovilnih besedah govornik smo nemmo zrili proti odprtemu grobu, kjer bo počival telo velikega pokojnika. Tolazila naša je edino misel, da bo njegovo duševno bogastvo živlo med nam.

FRANC DRAGAN

Za naše

NOVOLES prispeval 150 tisočakov!

Od izida zadnjé številke smo prejeli za naše trojčke dve nakazili: upravni odbor NOVOLES, Novo mesto, je odobril pomoč v znesku 150.000. Sdin (pripravljeni so bodisi nakazati denar, bodisi v tej vrednosti prispevat les za gradnjo), kolektiv Industrie obutve, Novo mesto, pa je iz skладa skupne porabe prispeval 10.000 S din. Obema kolektivoma za njun prispevek iskrena zahvala!

Ce k do zdaj zbranemu znesku dodamo še teh 160.000 Sdin, je do 9. julija ZBRA-NO: 2,445.177 Sdin.

Prizadevni prebivalci iz Škocjanskega konca (njihova imena bomo objavili prihodnjih) so moč tem zvovili do Koreneteve hiše že ves potreben gramoz. Kot nam je zatrdil predsednik KS Škocjan tovarš Pavle Zupet, bodo v prihodnjih dneh začeli voziti gradbeni material. Gradnja se bo začela še ta mesec.

Trojčki se vsem darovalcem in vsem, ki so opravili prostovoljne vožnje, lepo zahvaljujejo za pomoč!

Vaš DOLENJSKI LIST

NOVO v svetu NAJNOVEJŠE pri nas

SVET IN ČAS

EDINSTVENA INFORMATIVNA ZBIRKA
ZALOŽBE MLADINSKA KNJIGA

Nastala je in preprizanje, da nam je poznavanje in razumevanje naše preteklosti, okolja, ki nas obdaja ter velikih doganj na področju znanosti lahko pomaga, da dajemo naše današnje mesto in vlogo v svetu.

9 knjig zbirke

SVET IN ČAS

JE RAZVRŠČENIH V TRI SERIJE:

O NARAVI

- RASTLINE - ZEMLJA - GORE

Knjige spoznavajo vrata s čud prirode, ki so nam včasih tako razumljiva, večkrat pa skoraj neznan svet pojmov in čudes, ki nam jih serija knjig O NARAVI ob čudovitih slikah razlagajo na vsakomur razumljiv način.

O ZNANOSTI

- ZDRAVNIK - SVETLOBA IN VID - ČLOVEK IN VESOLJE

Postrečen izbor knjig te serije nam omogoča, da se spoznamo s temi, v današnjem tempu življenja ter kako pomembnimi vejam manost. Knjige so nazorna razlagajo najnovnejših doganj in zanimivosti s teh, za modernega človeka tako aktualnih področij. Tekst dopolnjuje mojstrske barvne in crnobele slike.

O KULTURAH

- BIZANC - AMERIKA - EGIPT

Če želimo spoznati sami sebe, se moramo vratali k starim časom, kjer so vse ideje, katerim dosegajo svoje sedanje pogledje na umetnost, lepoto, vojno in še mnoge druge stvari. V knjigah se bodo brali seznaniti z bizantinskim imperijem, skrivnostno ameriško civilizacijo in z civilizacijo starega Egipta. Knjige so opremljene z odličnim barvnim reproduciranjem monumentalnih spomenikov teh delcev.

Letos bo iz vsake serije knjig zbirke SVET IN ČAS izšla po ena knjiga,

prihodnje leto bo izšel napovedan program * celoti potem pa ga bo založba dopolnjevala še z novejšimi knjigami teh in drugih serij.

Knjige zbirke SVET IN ČAS, ki jih je založba MLADINSKA KNJIGA povzela po veliki mednarodni založbi TIME-LIFE INTERNATIONAL, bodo razveselitelestehernega ljubitelja dobre, zanimive knjige, radi pa jih bodo prebrali brali, vsem starost.

- knjige so izredno poceni

- uporabne kot priročniki

- so trdo vezane, trpežne in lepo opremljene

- polne čudovitih, celostranskih barvnih fotografij ter

- v okras vsaki knjižni polici

Naredna sprejema založba za kompletno zbirko devetih knjig v treh serijah ali pa samo za posamezne serije po tri knjige.

Prednaročniška cena za komplet 9 knjig SVET IN ČAS je 540.— Ndin, t. j. 60.— N din za posamezno knjigo. Znesek lahko odpadajo naročniki v 18 rednih mesečnih obrokih po 30.— Ndin.

Ce se ne bi odločili za kompletno zbirko, lahko naročite tudi posamezne serije teh knjig. Cena posamezni seriji je 180.— Ndin, ta znesek pa lahko odpadajo v šestih mesečnih obrokih po 30.— Ndin.

Naročnik bodo knjige zbirke SVET IN ČAS prejel po znatno nižji ceni kot bo cena zbirke v prosti prodaji.

Knjige lahko naročite v vsaki knjigarni, pri zastopnikih in poverjenikih založbe ali pa neposredno pri oddelku za direktno prodajo založbe, Ljubljana, Titova 3, s priloženo naročnico.

NAROČILNICA DL-1

ZALOŽBA MLADINSKE KNJIGE, Titova 3, Ljubljana

Ime in priimek _____

nastanek naslov _____

poklic _____

zaposleni pri _____

Naročam knjige zbirke SVET IN ČAS—

kompletne zbirke — 9 knjig za 540.— Ndin

► serijo O NARAVI — 3 knjige za 180.— Ndin

► serijo O ZNANOSTI — 3 knjige za 180.— Ndin

► serijo O KULTURAH — 3 knjige za 180.— Ndin

Prednaročniško ceno bom odpadleval(a) — v rednih mesečnih obrokih po 30.— Ndin —

— nisanek — po prejemu računa

Počutne ustrezeni trikotnik!

Strinjam se z subskripcionskim pogojem, da prejemam knjige šele ko so odpadane

Datum: _____ Podpis: _____

Napake naj odpravlja tisti, ki jih ne dela!

Za neučinkovitost inšpekcijskih služb so prav gotovo krivi tudi naši zastrelci in birokratsko zapleteni predpisi — Inšpekcijske davčne in druge službe imajo še vedno premalo pristojnosti

Ob ogorčenju zaradi nekaterih negativnih pojavov, ki ovirajo družbeni, ekonomski in samoupravni razvoj, se pojajajo tudi vprašanja, kaj pri nas velja in kdo bi moral te stvari nadzorovati. Očitki so leteli tudi na neučinkovitost inšpekcijskih, davčnih in drugih služb pa tudi na naša zakonodajo. Zato smo povprašali za mnenja na oddelku za inšpekcijske službe, na oddelku za finance in na upravi za dohode.

FRANC KOTNIK, načelnik oddelka medobčinskih inšpekcijskih služb:

Pri nas vse prepogosto ljudje krivčno obsojajo inšpekcijske davčne in druge službe in trdijo, da močimo in da odklanjamo pomor pri odkrivanju negativnih pojavov v naši družbi. Vzrok za neupravičeno bogatenje in kopičenje nekaterih dobrin je prav gotovo v pomanjkljivosti in neurejenosti davčne politike, ki se že leta ni spremenila. Niti v občini niti v republiki ni urejeno davčne politike, ki bi usmerjala razvoj zasebnih pobud in bila sposobna zajeziti pretirane dobičke. Zasebniki prav zato in še zaradi najnižjih dajatev lahko uspešno konkurirajo družbenemu sektoru.

Nasa zakonodaja je silno ostra do družbenega sektora (posamezne gospodarske organizacije morajo plačati za prekriške tudi do 1 milijon \$ din), silno mila in blaga pa

je do zasebnikov (maksimalna kazen znaša 50.000 \$ din). Občani se ne bojo zakona in tudi inšpektorja ne. Seznameni so s kaznimi, mirno jih prišakujejo in se le redko protivijo.

Pristojnost inšpekcijskih služb je zelo majhna. Tržni inšpektor lahko ugotavlja zakonitost ali nezakonitost poslovanja, inšpektor za delo pogoje dela in delavnicah, sanitarni inšpektor pa nadzoruje lahko le še zdravstveno stanje živil in ljudi, če dela jo v živilski stroki.

Bogatenje nekaterih posameznikov pospešuje prav gotovo tudi neenotno davčno politiko občinskih skupščin. Prav zato se nekateri obrti preseljujejo iz občine v občino, ne glede na bivališče obrtnika, pač pa tja, kjer so ugodnejši pogoji in ničje dejavnosti.

STEFAN SENICAR, načelnik oddelka za finance Obs Novo mesto:

Obrtnikov nismo mogli nadzorovati, dokler vodenje knjig ni postalo obvezano. Sestavo zasebne obrti ne smemo biti zadovoljni, čeprav se je bago razbohotila. Na eni strani je najbrž še vedno premašilo storitvenih dejavnosti, ki bi jih občani nujno potrebovali, na drugi strani pa so se posamezne obrti v zadnjem času razbohotile. V naši občini imamo več storitvene

obrti, ki je bila pavšalirana, in manj proizvodne obrti, ki bi morala biti obdavčena po prometu, vendar pa so ti obrtniki sklepali z občinsko skupščino pogodbe o višini davčnih obveznosti. Če je obrtnik to obveznost izpolnil, ga pač niso naknadno obdavčili. Naša davčna služba je še vedno tako, kot je bila pred dvajsetimi leti. Takrat je bilo zasebne obrti še zelo malo,

Nič več popuščanja pri dolžnikih

Crnomajska občinska uprava za dohode je ob koncu letosnjega junija zabeležila za 453.736 din neplačanih davkov. Dolžniki so zvezčne kmetje in obrtniki, med temi pa je več takih, ki že več let odiagajo s plačil. Na zadnjih sejih občinske skupščine so o tem razpravljali in sklenili ukrepati. Uslužbenici davčne uprave bodo z odborniki in krajevnimi organizacijami na terenu ugotavljali, kdo je plačila zmanjšen in kdo ne.

Pri tistih, ki bi lahko plačali, ne bo več popuščanja. Med ukrepi, ki so jih omenjali na sejih, so tudi rubeži, vknjižba na zemljo ali prodaja zemljišč. Neurejene davčne obveznosti so tudi krive, da je letos ostalo brez zdravstvene knjižice nad 500 občanov.

zdaj pa se je terciarna dejavnost močno razvila in pogosto davčna služba ni vec kos svojih nalog. Prav zato so morda mogoče utaje davkov in podobno.

JOZE GAZVODA, referent dohodkov od obrti, intelektualnih storitev in ostalih gospodarskih dejavnosti:

Zakon določa poseben postopek za ugotavljanje izvora pramoženja in plačevanja obveznosti, vendar pa se uprave za dohode tega ne poslužujejo. Prav gotovo je velik vzrok tudi v tem, ker občine nimajo davčnih inšpektorjev in ker je kader na upravi za dohodek malošteviljen.

V novomeški občini je 58 zasebnih prevoznikov. Letos se jih je na novo prijavilo 9, 4 pa so se zaradi ugodnejših pogojev in nižjih dajatov formalno preselili v druge občine. Za kamion plačujejo zasebni prevozniki 2.250 din od tone nosilnosti, za prikolico pa še dodatnih 1.000 din na tono nosilnosti. Čeprav so tudi v naši občini ljudje, ki govorijo o prevoznikih, ki imajo dva ali še več kamionov, tega ne povede naravnost, če je treba pomagati, da se take stvari razkrijejo. Prav zato morda ne vem, da je v naši občini kdo, ki bi dajal svoj kamion v najem.

Konec leta bodo morali zasebni obrtniki, tudi prevozniki, oddati dančno prijavo, poročilo o prometu, stroških in čistem dohodku. Na podlagi teh podatkov bomo lahko ugotovili, kdo je utajil davek in kdo je pretirano boga-

TONE FERENC:

Neuspeli načrt naselitve Slovencev na Poljskem

3

tem se ne bo izpadel iz ponemčevalne akcije. Dokončno oceno »Ost (Osteinsatzfahing — sposoben za naselitev v vzhodni Evropi) bodo dali tistim, pri katerih pristojni višji vodja SS in policije ter zastopnik Stajerske domovinske zveze Le bosta imela pomislek za naselitev v vzhodni Evropi. Predlagali so, naj bi bili pri problematičnih populinih družinah kar se da širokoršči. Iz vrst tistih Slovencev, ki bodo dobili nemško državljanstvo na preklic in ki bodo tudi spoznani z sposobne za naselilev v vzhodni Evropi, bo štabni urad izbral tiste, ki jih bo naselil v Lublinskem distriktu. Samo ti bodo v Lodžu dobili prejemenske inkazance.

Ko je Greifeltov namestnik Creuta 14. januarja s sklepni konferenco seznanil pristojne ustanove, jim je naročil, naj omenjene naloge čimprej izvršijo, ker se bodo že februarja zacele sestavljati vaške skupnosti za naselitev v Lublinu in je treba v vsakem izmed njih postati do določenem razmerju.

Na konferenci v Štabnem uradu dne 9. januarja 1943 so naročili, naj višji vodje SS in policije čimprej sporočijo osrednjemu vselitvenemu uradu v Lodžu imena tistih Slovencev, ki so sposobni za ponemčenje, da bi jih lahko začel čimprej pregledovati. Do konca februarja so poslali v Lodo sezname z imeni in ustreznimi podatki tistih Slovencev, ki so imeli rasne ocene od I do III+, in sicer za 3.377 družin s 15.532 Slovencem, od katereh so bili nekateri še v taboriščih Volksdeutsche Mittelstelle. drugi pa že na delovnih mestih pod nadzorstvom višjih vodij SS in policije. Stevilo tako prijavljenih iz posameznih pokrajin in območij višjih vodij SS kaže naslednji pregled:

Pokrajina	V taboriščih družin	Zunaj taborišč družin	Skupaj družin
Spodnja Slezija	311	1.183	622
Saška	497	2.437	577
Brandenburg	5	12	5
Fulda-Werra	49	234	311
Hannover	31	130	31
West	—	150	947
Westmark	—	8	36
Rhein	48	225	159
Badensko	304	1.391	304
Sid-West	—	649	3.021
Württemberg	184	868	184
Sp. Bavarska	17	75	17
Svabska	98	396	98
Zg. Bavarska	46	191	46
Sid	—	150	159
Koroška	57	231	57
Skupaj:	1.647	7.374	8.158

(Sp. Slezija, Saška itd. so pokrajine, Fulda-Werra, West, Westmark, Rhein, Sid-West in Sid pa so območja višjih vodij SS in policije.)

V ponedeljek, 1. julija so obiskali novomeško tovarno zdravil KRKA najvišji predstavniki farmacevtske uprave Sovjetske zveze. V spremstvu generalnega direktorja mr. ph. Borisa Andrijaniča so si gostje ogledali gradnjo novih obratov v Ločni. KRKA bo letos predvidoma izvozila v Sovjetsko zvezo za dve milijardi \$ din svojih izdelkov. (Foto: M. Vesel)

Turizem bo naša skupna skrb

Vse dolenjske občine bodo odslej razvijale turistično dejavnost v okviru skupnega programa, v katerem je poudarjena celovitost razvoja turizma na Dolenjskem

kartografskega gradiva, vendar je kljub temu vreden pohvale, kajti prav gotovo bo v marsičem pripomogel k enotnosti razvoja turizma in ekonomski upravičenosti izgradnje določenih objektov na Dolenjskem.

Artičani na prvem mestu

Društvo prijateljev mladine združuje 2273 otrok v občini. V tekmovalnju je doseglo društvo iz Artič najboljše mesto. Za njim so se zvrstila društva iz Brežic, Dobove, Globokega, iz Bizejskega, iz Cerkelj, iz Pišec, Kapel, Stare vasi in Velike Doline.

Za točkovano dejavnost od lanskega do letašnjega aprila so prejela društva 4934 dinarjev. Ta denar je v glavnem namenjen za pomoč tistim otrokom, ki bodo letovali v Savudriji.

Na osnovi teh pojavov je osrednji vselitveni urad v Lodžu januarja in februarja 1943 pripravil notrebno kartoteko in izdelal posebna navodila za preiskovalne komisije. Posebni pooblaščec notranjega ministra v osrednjem vselitvenem uradu je 26. januarja izdelal elaborat o materialnih pravnih osnovah in formalnem postopku podeljevanja nemškega državljanstva na preklic izgnanim in za ponemčenje sposobnim Slovencem.

»Družinski poglavar« naj najprej obljubi zvestobo nemškemu rajhu... Pri materialnih pravnih osnovah se je naslanjal na sodredbo ministrskega sveta za državno obrambo o pridobitvi državljanstva na osvobojeih območjih Spodnje Stajerske, Koroške in Kranjske z dne 14. oktobra 1941 in na odlok notranjega ministra z dne 10. februarja 1942.

Za prašiče ni kupcev

8. julija so pripeljali kmetovci na sejem v Novem mestu 618 puškov, prodali pa so jih samo 183. Za manjše so zahtevali 60 do 120 din, za večje pa 130 do 230 din. Kljub nizkim cenam za napako puškov ni nobenega zanimala.

D. G.

Sejmišča

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 6. julija, je bil brežiški sejem za prašiče bolj slabo obiskan. Naprodaj je bilo samo 190 prašičkov, prodanih pa je bilo 172. Manjši so bili v denar po 5 din, večji pa po 4.25 din kg žive teče.

Na slavnostno okrašeni tribuni je bil med gosti tudi predsednik glavnega odbora ZZB Slovenije Franc Leskošek-Luka. (Foto: R. Bačer)

VELIČASTEN SHOD ZDRUŽENE TOVARNE ISKRA

4. julija več tisoč ljudi v Semiču

V brezovem gozdčku pri Semiču je bilo veliko srečanje vseh Iskrinjih kolektivov in hkrati osrednja borčevska proslava črnomaljske občine — Na častni tribuni tudi Franc Leskošek-Luka — Prireditve je bila odlično organizirana, kar je v glavnem zasluž Semčanov

Na praznični dan so se že od zgodnjih jutranjih ur daleč v Gorjance vozile kolone avtomobilov in avtobusov. V vseh krajih Slovenije, kjer ima tovarna ISKRA svoje kolektive, prav tako iz nedavno priključene radiodistribucije RIZ Zagreb, so prihitali delovni ljudje na veličasten shod zdržane ISKRE v Se-

Kolpa je kar pretopla

Stotini in tisoči ljudi se že dobril 14 dni bodijo kopati v Kolpo, ki ima že 26 stopinj. Posebno o nedeljah skoraj ni prostorka, kamor bi lahko sedel. To velja posebno za kopališca v Metliki in Podzemju. Malo manj vrzeč in gneče je edinole na vlinici, kamor izseljenci od drugod se ne pridejo v večjem številu zavoljo slabe ceste.

Tisočglova množica, ki je posleda po senčnem gozdu, ču, da je na davčnem poslušu sestavila oktet, recitatorji domače osemljete in solopere članov kolektiva RIZ iz Zagreb Kreša Piskulca in inž. Vladimira Klava. Na to je bil kulturni program.

Trebnje: wagon je gorel na postaji

Na zeleniški postaji v Trebnjem je v pondeljek 8. julija, proti vederu začel goreti zeleniški wagon, poln tesnih odpadkov, namenjenih v papirnicu. Domaci gasilci so bili v nekaj minutah na kraju požara in preprečili večjo škodo.

KAJ SO PRED 50 LETI PISALE

DOLENJSKE NOVICE

Smrške toplice na Dolenjskem je kupil od grofa Margheri g. Alojzij Zajec, posestnik v vinotorč iz Spodnje Šilke ter imetnik rigrade Bellevue. Ljudstvo je nad to spremembu posestva prav zadovoljno, ker stavi v novega posestnika, ki je znani kot podvetnički mož, vso nado in prepricanje, da bo te, sicer malo znan toplice, povzgnil sčasoma v dobro obiskovan kopalnišča. Lepa, zdrava lega tega okraja bi privabila mnogo gostov, posebno torej, če bi bile toplice urejene.

Ogenj. Dne 3. t. m. je izbruhnil v gospodarskem poslopju milnarija Ivana Potocnika v Veliki Bučni vasi ogenj, ki je vpepel in poslopije in milin. Pogorelo je dosti gospodarskega orodja in živeza. Zivino je pošredilo še pravčasno rešiti. Škoda znaša okoli 9000 K. Potočnik ni bil zavarovan proti požaru. Ne more se še dogmati, kako je ogenj nastal.

Nujno se priporoča oproščenjem in nepotrijenjem osebam, naj nosijo vedno eno boj uradna potrdila o oproščenju, da ne bodo imeli morebitnih neprilik, ker iščejo vojaške patrule dezerterje.

(iz DOLENJSKIH NOVIC — 11. 7. 1918)

Letos v Kočevju vrsta proslav

V Kočevju pripravljajo proslave raznih važnejših občin. Najpomembnejša bo 25-letnica prvega Zbora oddelancev Slovenskega naroda. Planinci bodo proslavljali 75-letnico ustanovitve prvega slovenskega planinskega društva. Naslednja pomembnejša občinstva je že otvoritev bivskega doma Sokola, sedanjega doma Jožeta Seska, ki je bila pred 40 leti. Oktobra bo minilo tudi 5 let od otvoritve novega doma telesne kulture. Veliko občinstvo je letos, zato bi jih kazalo uskladiti s praznovanjem občinskega praznika oziroma 25-letnico Kočevskega zabora.

Nov avtobus s prikolico

V zadnjem času se je avtobusni promet zares izboljšal. Prevozi z avtobusi so udobnejši in tudi številnejši. Na progi proti Kočevju vozi nov avtobus s prikolico, s katerem bo vozil lahko več potnikov. Uporabljeno pričakujemo, da avtobusi odslej ne bodo prenarepani in da bo tudi prevoz solarjev boljši.

V. P.

ČESTITKE ŠOFERJEM!

Šofer Stane Mantanovič, ki vozi na progi Ljubljana—Loški potok že 13 let, je vedno nasmejan, čeprav je ta proga težka in zahteva načinjenje previdnosti. Stane se kljub temu še nikoli ni zhal vožnje in je doslej varno speljal z avtobusom tudi na odsek ceste Ložarjev breg, ki je na tej cesti najtežji. Njemu in vsem poklicnim voznikom na naših cestah so namenjene za dan Šoferjev — 13. julij naše iskrene čestitke in še zela: SRECNO VOZNJO!

(Foto: Franc Modic)

Usodna požrešnost

Raymond Rust (29 let) je stal zaradi vloge pred nekim londonskim sodiščem. Ko je točilec na razpravi povzel, kako je policija vložilca razkrivala, je bil Raymond tako presenečen, da je prisnil še tri druge vloge. Na misli v stanovanju, kamor je vložil, je lezal kos stra. Požrešni Raymond je ugrnil vanj in zapustil v suru viden odis svojih zob. Policija je poiskala v kartoteki kaznovnih mož s posebno oblikovanim sekalcem.

14 tisoč ton radioaktivne prahu v Atlantiku

Po izjavah predstavnikov evropske komisije za atomsko energijo so letos potopili v Atlantiku 14 tisoč ton radioaktivnega pepela. Ta radioaktivni pepel so spravili v betonske bloke in ga potem spustili 5 tisoč metrov globoko.

Atomski odpadki izvirajo iz britanskih, francoskih, zahodnorimskih, belgijskih in uzborskih atomskih reaktorjev. Strokovnjaki poudarjajo, da radioaktivni pepel ne ogroža niti človeštva niti morskega živalstva.

Pobratimstvo podpisano še v Metliki

(Nadaljevanje s 1. str.)

stopili tudi pevski zbor Šrečko Kosovel

prapor z grbom svojega mesta in keramični relief svoje občinske hiše, vložen v lepo intarzirano štuljo. Ob tej priložnosti je bila še druga svetovanjska: prvoborec poslanec Niko Belonavčić je predal metliški mestni organizaciji Zvezde borevcov v vinsko klet. Zvezcer je bila v domu Partizana svečana akademija, na kateri je poleg domaćinov s slovenskimi, italijanskimi in furlanskimi pesmimi na

prapor z grbom svojega mesta in keramični relief svoje občinske hiše, vložen v lepo intarzirano štuljo. Ob tej priložnosti je bila še druga svetovanjska: prvoborec poslanec Niko Belonavčić je predal metliški mestni organizaciji Zvezde borevcov v vinsko klet. Zvezcer je bila v domu Partizana svečana akademija, na kateri je poleg domaćinov s slovenskimi, italijanskimi in furlanskimi pesmimi na

Pustite živali v hostah!

20. junija smo poročali o smrči, ki je prisla na nobiske v naše uredništvo — seveda ne sama: prisrel jo je Jože Drenik z Dol. Težke vode. Lovci mu niso zmerjali, ker je zlasto smrčni občinski skupščini na Metliki skupno slavnostno sej, na kateri sta župan italijanske občine skupščine podpisala drugi izvod partizanskih občinskih skupščin na pobratju obenam. V spomin na ta dogodek so zastopniki občine Ronchi in hočje imeti polne, bogate hoste. Dreniku so le s težavo dopovedali, da smrča nimata v mestu kaj iskati (zal je prisrel tudi k nam, v uredništvo lista, preeč vinjen in se je s smrčo postavljale še nekaj časa po novomeškem Glavnem trgu!). No, življevo so potem le odnesli nazaj v gozd in s piskanjem na písčal tudi privabilo staro smrčo, da je prisla k mladiču, ki je veselo odskočil z mamico. Drenik je namreč le poveval, kje je smrča našel in to je malega zgubljenčka tudi resilo.

Lovci prosijo: PUSTITE MLADIČE GOZDNIH ŽIVALI V GOZDU, NE nosite jih domov, destuti so sami na gozdnih parobrh ali jasati: Zares: bogati gozdovi so naš ponos in gostavo! Spoznimo zato tudi napore lovcev!

CETRT STOLETJA OD BITKE NA SUTJESKI

Zacetek ofenzive je partizane res presezeni. Vendar je Vrhovni štab hitro ukrepal. Tito je odločil, da se usiavi umik proti Srbiji. Že 18. maja je dal svoje povelje: da bi čimprej prisli iz obroča, morajo na zahod, proti Bosni! Država odločitev intuitivnega vojskodaje je pomnila prelomnico. Po Golgoti na Sutjeski je šla revolucija v zmagovito ofenzivo...

Juriš na nebo

Ce je kdaj kdo v borbi zase in človeka jurišal na nebo, potem so to storili partizani na Sutjeski.

Najprej je sovražnik 15. maja stisnil obroč. To je prekinilo okrevanje in zdravljenje ranjencev. Potem so se partizani skušali prebiti proti Foči, toda sovražnik je zasuhil ta poskus in še bolj zožil obroč. Tedaj so slično Vičevu proti Sutjeski. Sovražnik je prvi prišel na Vičev, toda šesta vzhodnobosenska in prva proleterska brigada sta ga pognali v strmolig beg po skalnih strminah. Pot iz obroča je peljala samo čez Sutjesko. Tam je bilo edino upanje, in zelo majhno.

Levi bok prehoda čez Sutjesko na Zelengoro je branila druga dalmatinska brigada. Tej je uspelo, da je od 5. do 9. junija zadržala sovražnika in mu onemogočila prorod na Tjentiste. To je bil eden izmed usodnih trenutkov.

Počastni prizori

Na strminah je borce zvijala utrujenost, čutila se je v udih in kosteh. Na živil telesih se je sezairila kri. Mrvi in živi so bili enako zunaj življivca. Nad vsemi je lezala mura lakote, hujsa od bruhanja sovražnih mitraljezov in rjavenje topov; lakota, zdržuena s tifusom.

«Na poti smo srečali esalon tifusarjev. Bili so neobčini pričakovali, ki se brez določenega cilja potikajo po teh brezpotnih krajih.

Nenadoma smo ob poti zagledali onečinoglega konja. Ob njem je bil prav tako izčrpelan borec. Na eni nogi je imel raztrganogokoliko, druga je bila bosa in je krvavela. Drrični roki je držal noz. Od živega konja, je poskušal odrezati kos mesa. Toda ni imel moći. Tudi konj ni imel moći, da bi se branil.

— Tovariš, je rekel z rahlo drhtedim glasom, odsekaj mi kos mesa, če želite, da bom se živel...»

S hribom in z neboma pa življajo kroglice in rjave grašnate. Trgajo zemljo in kosti...»

V zadnjem obdobju enomesečne bitke, enomesečnih naporov, za katere bi težko verjeli, da so sploh v mehaj živeli. Zadnje čase se v podzemlju izvajajo končni, zahodnorimski, belgijski in uzborski atomski reaktorji. Strokovnjaki poudarjajo, da radioaktivni pepel ne dozaduje živilne ekosisteme.

Ob istem času je bil drugi del sil narodnosvobodilne vojske šele v premiku z Pive čez Vičev proti Sutjeski. Trejtja udarna divizija pod poveljstvom Save Kovačeviča je dobila nalogo, da zavaruje umik glavnine in da poskrbi za ranjence.

— Naše stanje ni v redu...

Smrt je najprej pokosila skupino ranjencev. Niso morebiti naprej. Ostali so v volinjah okrog Pive.

Divizija Save Kovačeviča z delom centralne bolnišnice in preostalimi ranjenci je bila 10. junija obkoljena na Vičev. Legendarni komandant je odločil, da se je treba čez Sutjesko prebiti na Zelengoro. V predhodnici je bila prva dalmatinska brigada. Prebijala se je, ceprav zdesetkana. Nemci so za njoo znova zaprljali obroč.

Partizanske formacije so razpadale in se kot čudo-delni ptič Feniks spet znova porajale, samoinicativno, iz posameznikov. Komandan brigade Vojislav Jakić je članu Vrhovnega štaba Ivanu Milutinoviću takole raportiral:

«Clan si Vrhovnega štaba, jaz pa sem vojak. Hocem ti raportirati. Stanje v naši brigadi je težko in ni v redu. Komandan kader je večinoma padel. Od sedemsto borev, kolikor jih je imela naša brigada, ko je šla v to borbo, jih je padlo tristo dvajset. Ranjenih je veliko, ne vem koliko. Povej tovaršem, da je naša brigada na svojih položajih in da bo tam tudi ostala. Smrt lažizmu, svobodo narodu!»

S SRECANJA BORCEV KOZJANSKEGA ODREDA V BRESTANICI: Pogled na slavnostni prostor med govorom podpredsednika republike skupščine dr. Jožeta Brilca. (Foto: M. Vesel)

PIPS

— Tovariš desetar, mar vaša beseda ni vedno »zadnja?«

(iz vojaškega lista ZA DOMOVINU)

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE, BOLHE, MOLJE...

KRKA, TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

Ride in pise Bobo Debevec

Ubran začetek Dolenjskega poletja 68

29. junija ob 15. uri je bil v zdraviliški dvorani Dolenjskih Toplic prvi koncert letosnjega Dolenjskega poleta. Nastopili so gostje iz prijateljske Avstrije, harmoni-

Debeljak bo spet razstavljal

Dne 22. julija bo v prostorijah delavske univerze v Ribnici spet razstavljal domaći slikar-amater Andrej Debeljak. Razstava bo odprta v počasnitvah dnevnih vstopajev, trajala pa bo predvidoma najmanj teden dni. Predvidevajo, da jo bo posnela tudi TV. Debeljak je v Ribnici že večkrat razstavljal.

Rast kvalitete in množičnosti

Predstavniki občinskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij iz Spodnjega Posavskega so se 3. julija srečali v Brezicah, da bi skupaj ocenili uspeh posavske kulturne revije. Program je bil letos izredno bogat in pester. Prireditve so se začele 4. aprila in so trajale do 15. junija. Najbolj razveseljiva je pri tem ugotovitev, da se večkrat množičnost in da se obe-nem boljša tudi kvaliteta.

Udeleženca Forme vive

V Kostanjevico na Krku sta že prišla prva dva udeleženca letosnje Forme vive. To sta Japonec Takeda Mitsuyuki in Romun Cluca Eugen. Oba kiparja sta že pričela z delom. Za njuno delo je v Kostanjevici veliko zanimanje, saj imata za seboj že lepo stevilo umetniških del.

Na Znančevih njivah nova izkopavanja

Na Znančevih njivah v Novem mestu so začeli z izkopom manjše gomile. Pri izkopovanju je arheolog Tone Knez naletel na žaro in ostanke ogrlice. Znančeve njive so letos med najzanimivejšimi arheološkimi najdišči v Sloveniji, izkopavanja pa so za stroko prav gotovo kar največjega pomena.

Trdinovi predmeti

Znana ljubiteljica umetnin, tov. Jelka Grosova iz Novega mesta je darovala Studejski knjižnici Mirana Jarca krožnik in žlico, ki ju je uporabljala Janez Trdina. Predmeta je tov. Grosova dobita od svoje sestanke Hrovatove, por. Dular. Njeni starši (Hrovatovi) so kupili Trdinovo hišo in pri njih je Trdina živel kot uštikar. Kadar so mu postregli z jedjo, je Trdina vselej želel tmeti isti krožnik in žlico. Ko so se Hrovatovi izselili iz Novega mesta, so v spomin na Trdino vzeli s seboj omenjena predmeta, ki sta prišla sedaj v knjižnico. Tov. Grosova je obiljubila, da bo poizvedela še za nekatere Trdinove predmete.

krški zbor iz Beljaka pod vodstvom Rudolfa Pilicha in deščanski mesani zbor iz Brne, ki mu je dirigent prof. Helmuth Wulz.

Mladi harmonikarji — najmlajšemu je devet, najstarejšemu pa dvanajst let — so z mladostnim zanosom in izredno preciznostjo obvladali raznovrsten in zahteven program; posebno sta navdušila Concerto grosso št. 9 Archangelo Corellia in Cukrček ter Čevljarska polka Til-a Schiunka.

Pevska skupina iz Brne pa se je predstavila s čudovit-

tim izborom madrigalov angleških, italijanskih, nemških in avstrijskih skladateljev ter s starimi in novejšimi korškimi pesmimi. Njeno predano, ubrano in prefinjeno petje je bilo pravo presenečenje in so ga poslušalci nagnidili z navdušenim ploskanjem.

Gostje so zvečer nastopili v Smarjeških Toplicah. Njihovo prelepno naravno okolje je dalo koncertu še poseben čar.

4. julija so v Smarjeških Toplicah nastopili pevci delavskega prosvetnega društva »Dušan Jereb«.

Koncert slovenskega pevskega zbora iz Stare Gorice v Novem mestu

V soboto, 29. junija, je bil v Domu kulture v Novem mestu koncert slovenskega pevskega zbora iz Stare Gorice. Koncertirala sta dva zbor: moški pevski zbor Mirko Filej, ki ga vodi Klanšek, in mesani pevski zbor »Složje Bratušek«, ki ga je v odnosnosti dirigent vodil Spacapan. Pevska zborna iz Stare Gorice sta s tem koncertom vrnila obisk glasbeni soli iz Novega mesta, ki je imela svoj koncert v Stari Gorici 2. junija letos.

Pevska zborna sta izvajala skladbe Mirka Fileja, Lojzeta Bratuška, Emilia Komela, Srebotnika, Rada Šimonitja, Vinka Vodopivec, Hajdriha, Mendelsohna, Rožanca, Devetaka in dr. Ze prvi akordi so pritegnili poslušalce v dvorano z svojo cisto intonacijo, ki se je skupajvala z izredno lepo dinamično posameznimi pesmi in dopolnjevala z izrazito artikulacijo tekstov tako, da smo zastrelili ob dejstvu, da je pred nami ansambel, ki je umetniško dozorel in nam nudil izreden užitek doživetja slovensko nastalo in umetno pesem zamejskih Slovencev, prelepo s topilno zavesti, da pripadajo tudi oni nam, ki živimo v svobodni domovini. Prav ta zavest, da so Slovenci, ki so odrezani od nas, ter ponos, da kljub vsemu ostajajo to, kar so, sta vrla ob vsakem zlogu, z vsemi akordom in se zvrnila v cudovito izpoved ljudi, ki globoko verujejo v nekaj vse, kot v gole življenje, ki globoko čutijo, da jih gleha, pesem in umetnost čvrsto vežejo z nami. Priznati moremo, da smo med amaterskimi zborni poslušali tako dovršeno mužičiranje.

Pred popoldno dvorano je zamejsko

Slovenec pozdravil podpredsednik skupščine občine Novo mesto tovaris Avgust Avhar. Po koncertu pa so planirali novomeške glasbene soli, ki pa niso imeli vseh cvečje in sliko Novega mesta, ravnatelj Glasbene šole tov. Ernest Jazbec pa se je zbornu svihvalil za obisk in za govorljivo, ki ga je sola učila pri njih.

V torek, 18. junija so v Novem mestu gostovali kostanjeviški gledališčniki s Finžgarjevim Divjim lovecem. Dvorana je bila popoldne in zvečer polna. Občinstvo je predstavilo toplo sprejem. Po predstavi sem se pogovarjal z nekaterimi igralci ter režiserjem. Svoje vtise ob gostovanju v Novem mestu so strnili v tele stavke (Kostanjevica je v Novo mesto povabil kolektiv tovarne zdravil Krka).

IVAN MLAKAR: »Pred sedmimi leti smo v Novem mestu zaigrali Mladost pred sedmico. Bili smo gostje republike revije. Zakaj

vsa ta leta nismo gostovali tukaj? Verjetno se ne da dobiti dvorane... Kaže, da je teče kot v Trstu ali na Korosku. Lepo bi bilo, ko bi bilo več takih podjetij, kot je tovarna zdravil Krka.«

JOZE KOVACIC: »Pri predstavi skoraj za točko posnetke. V Novo mesto smo pristali s prvo dobrimi občutki. Kaže, da je zamrzovalo in nekaj vsega ne videti na avtih deska.«

JOZE JANKOVIC: »Zelo rad prihajam v Novo mesto, saj sem tu hodič v gimnaziju. Ponosen sem, da Novo mesto povabi nas, podešake gledališčnike, v svojo sredo. Veseli smo, ker nas je publiko tako lepo sprejela.«

LADO KUREC: »Da, pred sedmimi leti smo bili v Novem mestu... Ne vem, kako da vezim Novim mestom in Kostanjevico niso bili izvajalci, saj na prej ni vabilo mesta niti kot sedež občine, kasneje občine, niti kot večji kulturni center... Se da, nas je povabil kollektiv Krke.«

LADO SMREKAR: »Vabilo v Novo mesto, načelo dolensko metropolo, me je nadvse razveselilo. Ze zato smo jekreno želeli srednja z novomeškim občinstvom. Takrat tega nismo mogli urediti. Ne vem, zakaj, toda na 33 odrih smo bili v Novem mestu pa ne. Zdaj se je zavrel za nas kollektiv tovarne Krka s svojim

direktorjem Borisom Andrijanicem. In kaj smo bili povedali s tem kmečkim praznovanjem, ki smo ga zdaj predili v Novem mestu? Da smo tudi v Podgorju navezani na svojo metropolo, čeprav smo nujvečkrat sami. Boris Andrijanic je pretrgjal to samoto in nas s svojim velikodusnjim puvilom že tesno navezel na novo mesto. Povezanost vse dolje.«

njekte regije, ki jo tako uspešno in neprerljivo golj Dolenski list, se zadnje čase širi tudi v muzejski, galerijski, in zdaj verjamem, tudi v gledališči stari. In to me ob tem zavostenju najbolj veseli. Posdrav iz dvakrat poine dvorane pa je dokaz, da so nas ljudje lepo sprejeli in da si se zelijo seznam, z manj. PETER DREŠAK

KOSTANJEVIŠKI GLEDALIŠČNIKI NAVDUŠILI

Po sedmih letih v Novem mestu

V torek, 18. junija so v Novem mestu gostovali kostanjeviški gledališčniki s Finžgarjevim Divjim lovecem. Dvorana je bila popoldne in zvečer polna. Občinstvo je predstavilo toplo sprejem. Po predstavi sem se pogovarjal z nekaterimi igralci ter režiserjem. Svoje vtise ob gostovanju v Novem mestu so strnili v tele stavke (Kostanjevica je v Novo mesto povabil kolektiv tovarne zdravil Krka).

IVAN MLAKAR: »Pred sedmimi leti smo v Novem mestu zaigrali Mladost pred sedmico. Bili smo gostje republike revije. Zakaj

vsa ta leta nismo gostovali tukaj? Verjetno se ne da dobiti dvorane... Kaže, da je teče kot v Trstu ali na Korosku. Lepo bi bilo, ko bi bilo več takih podjetij, kot je tovarna zdravil Krka.«

JOZE KOVACIC: »Pri predstavi skoraj za točko posnetke. V Novo mesto smo pristali s prvo dobrimi občutki. Kaže, da je zamrzovalo in nekaj vsega ne videti na avtih deska.«

JOZE JANKOVIC: »Zelo rad prihajam v Novo mesto, saj sem tu hodič v gimnaziju. Ponosen sem, da Novo mesto povabi nas, podešake gledališčnike, v svojo sredo. Veseli smo, ker nas je publiko tako lepo sprejela.«

LADO KUREC: »Da, pred sedmimi leti smo bili v Novem mestu... Ne vem, kako da vezim Novim mestom in Kostanjevico niso bili izvajalci, saj na prej ni vabilo mesta niti kot sedež občine, kasneje občine, niti kot večji kulturni center... Se da, nas je povabil kollektiv Krke.«

LADO SMREKAR: »Vabilo v Novo mesto, načelo dolensko metropolo, me je nadvse razveselilo. Ze zato smo jekreno želeli srednja z novomeškim občinstvom. Takrat tega nismo mogli urediti. Ne vem, zakaj, toda na 33 odrih smo bili v Novem mestu pa ne. Zdaj se je zavrel za nas kollektiv tovarne Krka s svojim

IZ POPOTNE BIFEKE

Mladi likovniki v Sisku

Srečali so se v Novem mestu. Dijaka črnomajske šole Anica Svilger in Andreja Marinčeka sta tu spoznala še tri sovraštike. Ti so: Janez Pavlin, Tine Furlan in Anton Vovko. Skupina petih dijakov potuje v Sisak. Pošilja nas novomeški mladinski komite, gremo pa na srečanje mladih likovnikov.

Dan je prepred z mehkih sivih oblakih in kapljic dejzja, ki spremiščajo vso pot. V Sisak se srečamo z mladimi likovniki iz Siska, Banjaluke, Bihaća, Karlovca, Kutine, Petrinja in Dvora. Račna zadržanost, plaho spremenjeni nasmeji in stiskanje rok

so živele tam. Iz leseni sten dihajo leta in domačnost. Mladi likovniki se odločajo in izbirajo motive... Vsaka paleta ima svoje odtenke, svoj mladi svet, topil in hladnih barv.

V centru za kulturo je večerna prireditve. Posavske pesmi božajo uho. Glas tamburic s svojo svežo, razigrano domačo ritmiko vznemirja gledače...

Nedeljsko jutro. Tisti, ki niso končali svojih del, se vračajo k motivom. Ob enajstih oddajo slike in risbe. Razstava bi morala biti na prostem, vendar dej spremini načrt. Razstavni prostor naj-

Božidar Jakac v krški galeriji

Slavesnostim ob krškem občinskem prazniku se je v sredo, 3. julija, pridružila še slovesnost v majhni, toda nadvse primerni galeriji v Krškem. V njej je slovenski slikar Novomeščan Božidar Jakac razstavil šestindvajset grafik iz zadnjih tridesetih let. Okoli mojstra so se tega dne zbrali številni ljubitelji njegove umetnosti, občani Krškega in okolice, krški in novomeški predsednik občinske

skupščine, Jože Brilej, Franc Setine, Radko Polič, Boris Kalin, predstavniki galerij in kulturnih ustanov iz Ljubljane, Novega mesta, Brežic in Kostanjevice na Krki... skraka, na moč je bilo slovensko, ko je tov. Uršičeva v imenu galerije (ki jo, mimogrede boli povedano, na moč uspešno vodi) pozdravila mojstra Jakca. Dr. Emilijan Ceve je v govoru o Jakčevem delu med drugim dejal: »Jakac je

realist v tistem klasičnem pomenu besede, ki odseva resničnost v tenčico poezije, pa naj gre že za slikovno razglasovanost plavžev ali za doživetje iz partizanskih dni z dokumentarno iskrenostjo portretov. Z izrednim mojstrstvom skusa siherni grafični tehniki izvabiti kar največ tiste izraznosti, ki tudi upodobljene vsebinib najbolj ustrezajo, pa naj gre za dantejevsko pokrajino Velikega kanjona v Ameriki ali za razmisljujoč lastno podobo. Spet se srečamo z Novim mestom, na katerem odkriva Jakac vse življenje nove lepote kakor nekdo, ki se vedno vrača k prvi ljubezni... In ko smo pri Jakčevem Novem mestu: mojster se je zahvalil prirediteljem in vsem prisotnim, ki so pristali na otvoritev razstave, ter je znova omenil Novo mesto kot nekaj, kar mit res veliko pomeni.«

Jakčeva razstava v Krškem znova potrjuje, kako je mojster navezan na domači kos zemlje, kako se mu vedno znova vrača in kako polno v njegovih delih raživi. Razstava Jakčevih grafik v krški galeriji bo odprta od 24. julija. P. B.

je kratek uvod v dva dneva, ki jih bomo preživeli skupaj. Peljejo nas v hotel Panonijo. Steklena avla s širokimi mehkih fotelji, zavitimi v zamolko zelenje ločnic, nuditi prijeten uvod v najlepši del Siska. Dijaki postanejo za dva dni lastniki malinoga razkošja hotelskih sob.

Vozimo se po dolgih, razpotenjih ulicah mesta. Mladi likovniki isčejo s pogledi posamezne dele bežičnih ulic, kjer se moderna arhitektura srečuje z barokom in klasicizmom. Isčejo motive. Najsljikovitejši predel se odpira v toku Kolpe in Save, v iskanju njune skupne poti. Male ladje dremljejo naslonjene na breg. V zunanjem kompleksu starega gradu iz 16. stoletja je Etnopark. Zanimive so tipične posavske hiše. Sem so jih prinesli iz vasi, prav takšne, kot

demo v dom JLA. Razstavo odpre predsednik občine. Dela so razmalka, kot so jih ustvarili. Lirično izpoved bereti na mehkih, nežnih linijah črno bele risbe. Živa, bogata in pestra barvna lestvica pripovedujejo ustvarjalcu, ki ljubi barve. Prenasileni barvitost daje slutiti mladega likovnika, ki se isče ravnotežje v sebi in sliki. Različni toni ustvarjanja mladih likovnikov so izpeti v olju, alkvariu, gvašu, temperi in risbi. Pot, ki oblikuje mladega človeka, pot, ki ga pelje v svet lepega.

Razstava zaključi svečano kosilo in razdelitev diplom. Zahvalimo se organizatorju likovnega srečanja v Sisku.

Smej, stiskanje dlanov besede v slovo se lepijo z dejem in sivimi, gostimi obla-

ki. BOŽA PODERGAJS

Učenki krške osnovne šole pozdravljata v galeriji slikarja akademika Božidara Jakca. Razstava njegovih grafik je bila odprta 3. julija. (Foto: Jožica Teppey)

FORMA VIVA POTUJE: V soboto 29. junija so v Karlovcu odprli v prijetnem parku ob Korani II. koranski park skulptur. Letos so po jasne razstavili 8 del naših znancev iz kostanjeviške FORME VIVE. Skulpture bodo tu dva meseca, potem pa jih bodo vrnili. Ob otvoritvi razstave, ki se prvič predstavlja ljubiteljem v sosednji republiki, je v imenu prireditelja govoril Nikola Tomić, podpredsednik občinske skupščine Karlovac, v imenu gostov pa predsednica upravnega odbora FORME VIVE inž. Vilma Pirković. Na sliki: obiskovalci in gostje v koranskem parku (Foto: M. Moškon)

KOSTANJEVIŠKI GLEDALIŠČNIKI NAVDUŠILI

Po sedmih letih v Novem mestu

ansambel
DEHORS

OTOČEC v novi restavraciji
ples vsak dan
(razen ob ponedeljkih)

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

oddelek za zdravilna zelišča
NOVO MESTO, Novi trg 9,
telefon: 21-304

NABIRALCEM

ZDRAVILNIH ZELIŠČ

priporočamo, da v mesecu juniju in juliju nabirajo predvsem naslednja zdravilna zelišča:

CVET: plavice s čašo, plavice brez čaše, mačje tlice, lipe in bele deteljice

LIST: gnezne jagode, jetrnika, borovnice, ožkolistega trptote in pljučnice pljučnika

RASTLINO: brihske rese, tavžentrože, vodne kreše, grenke ramšele, navadne ramšele, ženklja, jetičnik in zimzelena

KORENINE IN KORENIKE: arnike, gladeža, sladkib koreninice, medvedovih tac, velikega divjega janča in malega divjega janača

Poleg naštetih pa odkupujemo še razne druge vrste zdravilnih zelišč.

Na željo vam pošljemo cenik.

Vsem nabiralcem sporočamo, da odkupujemo zdravilna zelišča in suhe gobe tudi v naši odkupni postaji v Novem mestu, Novi trg 9 (avtobusna postaja). Posilje nad 30 kg pošljite po železnici na naslov: KRKA, oddelek za zdravilna zelišča, železniška postaja Novo mesto.

Zdravilna zelišča in suhe gobe plačujemo po dnevih cenah.

ORGANIZATORJEM IN ZBIRALCEM priznamo za njihovo delo provizijo po dogovoru.

Zdravilna zelišča in sube gobe, ki jih oddaste osebno, vam izplačamo takoj pri prevzemu, za blago, ki ga pošljete po železnici, pa najkasneje v 3 dneh po prejemu blaga. Stroške za prevoz po železnici plača Krka.

Vsa potrebna navodila o nabiranju in odkupu zdravilnih zelišč lahko dobite v našem oddelku za zdravilna zelišča v Novem mestu, Novi trg 9.

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

In ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROCAMO:

- kranjske klobase
- tovsko salamo
- Šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in salatade sprejemamo posebna narocila.

Agraria
BREŽICE

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

kera commerce Brežice

V naši specializirani trgovini vam nudimo vse vrste zidnih in talnih ploščic, sanitarij in armatur ter velik izbor kristala, stekla in porcelana.

„Črni mušketirji“ ne pozna strahu!

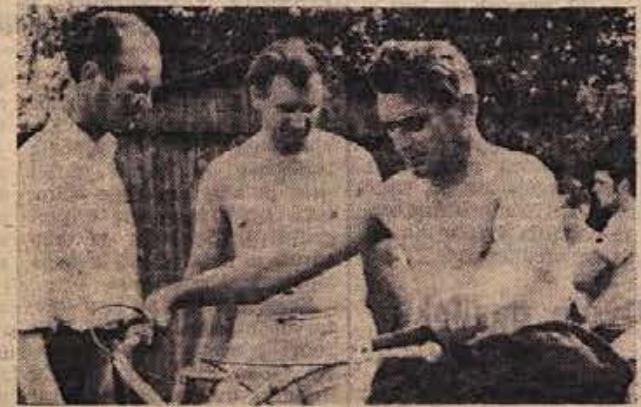
Mednarodne speedway dirke v Krškem so privabile več tisoč gledalcev. Vsi, ki so žrtvorali to nedeljsko popoldne, so utisvali v zanamivih in lepih dirkah, ki so včasih mejile že na pravo akrobatsko. Dirke so se končale s polpolnom zmagovaljem Jugoslovija, kar pomeni, da tudi v tej sportni verziji hitro napredujemo.

Domači tekmovalec, veskraini državni prvak Franc Babič, (na sliki v drugi zvezdici spremjemelca France Dernaca), ki smo mu priznali naslov moralnega zmagovalca, je nasrečno startal že v prvi dirki. Ko si je pridobil

bil že odločilno prednost pred odličnim češkoslovaškim vozačem Wagnerjem, mu je odpovedal motor. V vseh nadaljnjih sčetvev robojih pa je preprčljivo dokazal, da ga nearečni start ni vrgej iz ravnotežja. Tudi v direktnem srečanju s kasnejšim zmagovalcem Regvarom je pokazal vrhinske pravice športnika. Ko ga je prveč zagrešil nasprotnik spravil, kot redno po domačem, zmagal Perkom in nekaterimi drugimi inozemskimi tekmovalci ni majhna red. Zaradi tudi njega v prvih vožnjah spoločni motor in mu omogočil še boljšo uvrstitev. Klub temu spodbujajo je bil odličen festi.

Ivan Molan (slika spodaj desno), ki si zadnje čase vzajajno utira pot med najboljše speedway vozake, se je tudi v nedeljo pokazal v zelo ugodni luči. Zmagal nad Perkom in nekaterimi drugimi inozemskimi tekmovalci ni majhna red. Zaradi tudi njega v prvih vožnjah spoločni motor in mu omogočil še boljšo uvrstitev. Klub temu spodbujajo je bil odličen festi.

S. Dokl

Potek speedway tekme

1. vožnja: Babič vozi odlično, ko si pribori odlično prednost pred Wagnerjem, mu odpove svečka. Gledalci so razočarani, plazimo se moralnemu zmagovalcu, zaznamimo solze v očeh...

2. vožnja: Slika iz prve vožnje se ponovi. Tokrat je štev Ivan Molan.

3. vožnja: Drago Regvar, kasnejši zmagovalec, srazobesi kandidaturo za prvo mesto. V tej dirki premično zmaga.

4. vožnja: Molan v vožnji z zanimivi azi — Medvedom in Regvarom pred Wagnerjem osvoji 3. mesto.

5. vožnja: Domaci obračun. Babič premaga Molana, ta pa nadarjenega in hrabrega Oršiča.

6. vožnja: Molan v vožnji z zanimivi azi — Medvedom in Regvarom pred Wagnerjem osvoji 3. mesto.

7. vožnja: Domaci obračun. Babič premaga Molana, ta pa nadarjenega in hrabrega Oršiča.

8. vožnja: Babič v zanesljivih dirki premaga Medveda in Marijanca Dragu Perka.

S. Dokl

15. vožnja: Regvar premaga Bartonjeka in s tem osvoji nadaljnja tri točke, ki ga peljejo k najvišjemu naslovu.

16. vožnja: Molan zabeleži pomembno mednarodno zmago, premaga Grieba, Bonu in Jozeta Vlachnika iz Maribora.

17. vožnja: Ta je bila vrhunske prizritev. Startali so kar trikrat. Tako je start se razvratne sredine. Toda borbá med Regvarom in Babičem. Dvoboje postreže z nenehnim zaključkom, ko Regvar i spornes Babič na travnatih pas tekmovanje strelj. Kljub temu da ne zmanjšujemo pomena Regvarove zmage sodimo, da bi bil ta inihko nekoliko pozitivnejši, saj je slo za Slovensko življenje...

18. vožnja: Molan pospravi vredno zmago. Premaga Perka in zasede šesto mesto. V tej dirki zabeleži padec Poljive (CSSR), na sreco brez posledic.

S. Dokl

Povedali so:

IVAN MOLAN: Na tej tekmi sem doživel kar tri presečenja. Prvi mi je odpovedal motor, drugi sem premagaš draga Perka in tretji soščinjam na šesto mesto v močni mednarodni konkurenči.

FRANC BABIČ: Tokrat me je izdal motor, odpovedala mi je svečka. Moja vožnja po zelenem pasu tekmovanje streslo je bila od nekaterih gledalcev ocenjena kot ekshibicija, dejansko pa sem reseval glavo! Zame je najvažnejše to, da sem zdrav.

Rudi Osterman prvak

Pred kratkim je bilo končano iz občin Novo mesto, Kočevje, Črnomelj, Trebnje in Grosuplje. Ne poseumno pred pričetkom prvenstva se udeleženi odpovedali nekateri močniški šahisti iz Novega mesta, Kočevja in Metlike. Klub temu pa je prvenstvo teko urejeno in že postregla s precejšnjimi prisotnosti.

Oba močniški kandidata, Rudi Osterman in prof. Igor Penko, sta tekmovanje končala z mirnimi tekmi. Zaradi zmage Ostermanu nad Penkom pa je prvi postal prvak Češkoslovaške. 3. Tuma-Gelb st. (Češkoslovaška), 2. Skafar-Gelb ml. (Češkoslovaška), 4. Bratož-Stalcer (Češkoslovaška). Prva dva para sta si pridobili pravico igrali na republiškem tekmovanju, ki bo na Jesenicah.

NOVO MESTO — Na devetih tekmovanjih podjetja ISKRE je nastopilo 94 ekipa. V skupni uvrstitev je zmagala Elektronika — Krajs pred Zavodom za avtomatizacijo — Ljubljana in Avtomatika — Ljubljana. Zmagovalci so bili: kogiljanje — Elektromehanika, nogomet — Avtoelektro (Nova Gorica), balinanje — Sprejemniki (Sežana), odbojka — Zavod za avtomatizacijo (Ljubljana).

Ob zaključku prvenstva je bil odigran še hitropotezni turnir, na katerem je zmagal prof. Igor Penko pred Rudijem Ostermanom, Slobodanom Ivčem in drugimi. I. TISU

Pred dobrima dvema letoma je manj družbenih delavcev Vidovd zbiral okrog sebe večje število mladih šahistov, da bi jih naučil skrivnosti te igre. Med njimi je odprt izredno nadarjenega 8-letnega SLAVKA BEDICA. Slavko hodi v 2. razred osnovne šole in je odličen učenec. V dosedanjih kratkih karijeri je dosegel nekaj vidnih uspehov. Pričakujemo, da bo ob pomoči starejših in svojih tovarisjev PRIMOŽA SKRBINSKE, MILUTINA LAZIĆA, SASE ZUPANCA, CIRILA VRŠCAJA in drugih dosegel to, kar si on in vsa sporina javnost želi.

K. WEISS

OD TU IN TAM

CRNOMELJ — Pod reflektorji na rokometnem igrišču sta se srečali v malem nogometu ekipo Starh in »Mladini«. Obakrat so bili zmagovalci starejši, in to z 8:7 in drugič 8:5. (A. L.)

KOČEVJE — Šahovski prvak Dolenski Rudi Osterman je v soboto v nedeljo odigral v Kočevju 5 prvakom Notranjske in Bogom Koščem dvoboje za uvrstitev na republiško prvenstvo. Zmagal je Osterman z rezultatom 2:3; 0:5. Ostermanov naslednji nasprotnik bo zmagovalec dvoba je zmagal prvakom Primorskem in Gorenjsko. (G. S.)

KRŠKO — V petek sta odpovedala v Rostock (DDR Nemčija) na miting olimpijskih upov iz socialističnih držav clana mladinskih reprezentance SFRJ: Franc Cargo in Ljubo Potocnik. S plavalcema je odpovedal trener Celovčarja Niko Žibeč. (L. H.)

KOČEVJE — Občinska zveza za kulturo je pričela izvajati Obveščevalca. Namenski glasila je redno seznanjati telesnovzgojno društvo in klube z dogajanjem na področju telesne kulture v občini. Interni obveščevalci pa bo koristen tudi pri idejnom usmerjanju klubov in društev. Glasilo kočevskih športnikov izhaja mesечно, tiskajo pa ga v 150 izvodih.

(A. A.)

LJUBLJANA — Na republikanem pokalem tekmovalj v atletiki za mlajše mladince in mladinke so nastopili tudi tekmovalci AK Novo mesto. Najuspešnejši je bil Marjan Hribarček, ki je bil z rezultatom 11,8 v teknu na 100 m dobro. Tretji Nevljko slabšek sta se odrezali pionirki Vesna Sale in Danilo Perfolja, ki sta skočili v dolino 4,46 oziroma 4,35 m. Franc Kristan pa v visini ni preskočil začetne višine 1,83 m. V skupnem seštevku točk za absolutno ekipo na atletsko prvenstvo Slovenije so Novomeščani na 11. mestu s 128 točkami. (J. G.)

KRŠKO — Nogometna tekma na pokal predsednika republike med Celovčarjem in Radarem je bil zmagal Celovčar. Sestav s Senovega ni bil, ker so gostje srečanje odpovedali. Kračni so tako zmagali 3:0 b. b.

(L. H.)

MIRNA — V pripravah za novo nogometno sezonico so nogometisti Mirne premagali v prijateljskem srečanju nogometna iz Sevnice z 8:0. Zadetke za domača moštvo so dosegli: Zupančić 4, Smuc 3 in Repnik 1. (M. T.)

DOLENJSKE TOPLICE — Na mladinskem ribičkem tekmovanju v Ščitici so tekmovali mladi ribiči iz Novega mesta. Zmagal je Izidor Poderžaj pred Viljem Pintarjem, Rudjem Perletem, Tomazem Šavljem, Karlojem Dobosičem itd. Najbolje uvrščeni mladinci so prejeli lepe praktične nagrade.

(N. N.)

POSTOJNA — Na mladinskem Šahovskem republikanskem prvenstvu sodeluje tudi Tone Prasknik iz Kočevja. Po osmem kolu ima šest točk in je v vadbi z Načeljem iz Kranja in Postojnanim Mastencem.

(I. S.)

GLEISDORF — Na mednarodnem dvoboru mladinskih plavalkovih reprezentanc Slovenije in avstrijske Stajerske je pionirka Nenadka Jenko, zmagala v disciplini 100 m dežin in postavila nov republiški rekord za pionirke in mladine.

NOVO MESTO — Sportno tekmovanje pripadnikov garnizije Crnomelj in Novo mesto bo od 14. do 17. julija v Novem mestu. Tekmovalci bodo v atletiki, rokometu, streljanju ter vojakišču in oficirskem mnogoboru.

(N. N.)

NOVO MESTO — Na kabovskem hitropotezni turnirju za mesec junij je bil dosežen načelnički vrstni red: 1. do 5. mesto Avsec, Jenčič, Malešič, Nagl in M. Peček, 6. do 7. mesto Kebler in Ščep itd.

KRŠKO — V torak, 16. julija popoldne, bo na plavilnem Celovčarju v Krškem prvo kolo tekmovanja za pokal Plavalne zveze Slovenije. Domaća ekipa bo nastopila pomajena, stebri ekipe bo cargo Potocnik, Jenčičev, Žiberna in Gels.

(L. H.)

NOVO MESTO — Na temelju rezultata Novega mesta nastopa 11 igralcev. V vadbi je že Štefan Špitalnik, ki je izrabili samo eno srečanje. V parih pa nastopa 12 igralcev.

(N. N.)

RIBNICA — Občinska zveza za telesno kulturo iz OO ZZB sta organizirala rokometni turnir v času dneva borcev. Na turnirju je osvojila prvo mesto in prehodni pokal Ribnica pred oslabljeno ekipo Tržiča in JLA-Ribnica. Doseženi so bili naslednji izidi: Ribn

Ne le kritiki, temveč ustvarjalci

Cas je javne zadeve obravnavati konkretno, javno, odgovorno, pošteno, po samoupravni poti – Manj govoriti in kritizirati, več delati

Junijske seje občinske konference ZK so se udeležila tudi vodstva drugih družbenopolitičnih organizacij, dnevni red pa je obsegal zadnje najvažnejše dogodek pri nas. S konferenco so poslali tov. Titu pismo, v katerem je bilo zapisano, da se pridružuje njegovim mislim in pozivom. Na seji so izvolili tudi člane novega medobčinskega sveta ZK: Jožeta Bogoviča, Vinka Božiča, Jožeta Kneza in Rada Umetka ter delegate za kongres ZKS: Franca Ogorevca in Franca Avsca.

Po referatu in uvodni besedi sekretarju občinskega komiteja inž. Albini Ješelniku so se na seji posebno dolgo zadržali pri vzrokih za študente nemire. Menili so, da je podobno skladje, kot je v občini Sevnica sklad Dušana Kvedra, nujno potrebno okrepliti, da se bodo lahko

čolali tudi otroci manj premožnih staršev, zakaj zanje marjanje nadarjenih ljudi je najhujša izguba za narod.

Po mnenju konference naj bi v sklad prispevale tudi delovne organizacije, vodstvo skladpa na naj bi vodilo smotno politiko in pravilno dodeljevalo pomoč res najbolj potrebnim.

V razpravi je bilo rečeno tudi, da je delo z mladino stalna naloga članov ZK, saj neposreden in pristen stik z mladimi ljudmi zagotavlja nasledstvo in zaupanje v Zvezo komunistov. Govorili so se o delu poslanec, ki naj bi tudi po volitvah večkrat prišli med volivce. O tem je več govoril poslanec Stane Kranjc.

Na seji so ponovno opozorili na našo novo navado da povsod in vsevprek samu kritiziramo, nihče pa se ne čuti odgovornega za napake. Zato je nujno poostriši odgovornost, okreptiti moralni ugled članov ZK, pomnožiti število akcij, zavzemati se za razvoj samoupravnega sistema, spoštovati družbene dogovore in priporočila, predvsem pa utrditi gospodarski

sistem, zakaj je na ta način bomo speljali gospodarsko in družbeno reformo, ki ni mašo ovir.

M. L.

Jutri bo zasedala skupščina

Nadzorno sejo pred poletnimi poletnicami se bodo sbrali odborniki občinske skupščine jutri, 12. julija, ob 8. uri v gasilskem domu. Dnevni red obsega poročilo o stanju gospodarstva, občinskega proračuna, zasebne obrti in gostinstva, odlok o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča, soglasja k zaključnemu računu občinskega proračuna ter nekaterih skladov, poročilo komisije za prehod na 42-urni delovni teden ter druge zadeve.

Zahvala iz Francije

Marjan Simončič iz Posavja, eden izmed jugoslovenskih delavcev, ponesrečenih v januarski nesreči v Franciji, še vedno leži v bolnišnici Champagnole. Razen TT in Tovariša prejema v Francijo tudi Dolenski list, ki ga dobiva brezplačno. Redakciji iz Novega mesta se zanj najlepše zahvaljuje.

Pri slovesnem odkritju spomenika NOB na dobrniškem pokopališču je 4. julija govoril Bogdan Osolnik, član CK ZKJ, učenci dobrniške osnovne šole pa so priveli kulturni program. Zatem je bila svečana razglasitev rezultatov kontrolo-orientacijskega pohoda, na katerem je med borčevskimi organizacijami že tretjič zmagala ekipa ZROP z Mirne, med družbeno-političnimi organizacijami in društvi pa moštvo tabornikov iz Trebnjega. (Foto: Legan)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V TREBNJEM 2. JULIJA

Ustanovljen je sklad Jožeta Slaka

S posojili bo sklad omogočil študij nadarjenim dijakom in študentom

Košnja in žetev, pa tudi čas dopustov, vse to se je v torek poznalo tudi v skupščinski dvorani, kjer je bilo komaj dovolj odbornikov. Tudi dnevni red je obetal več informacij in z nekaj izjemami malo pomembnih sklepov in odločitev. Ce se ne bo potrebno zaradi že najavljene prisilne uprave v mirenski Tovarni šivalnih strojev odbornikom sestati že prej, so zdaj na vrsti skoraj dva meseca dolge nadzorniške počitnice.

Bistvo sklada, ki nosi ime narodnega heroja Jožeta Slaka – Šilva, je omogočiti mladim ljudem, da si lahko pridobijo tudi tak pocklic, za katerega ni mogoče dobiti štipendije v delovnih organizacijah, šolati pa jih starši sami ne morejo. Sklad ne bo podejval štipendij temveč posojila, ker je z odpisovanjem posojil mogoče spodbujati k večjim učnim uspehom. Upravni odbor sklada bo vodil Janez Gartnar, nadrobnosti pa bodo določene s posebnim statutom.

v nadaljevanju skupščinske seje so odborniki k pripravljenemu gradivu o stanju obrtništva, razen tega pa je treba uvesti več doslednosti v obdobjih ter bolj preganjati šumarsvo. Skupščina je sklenila tudi predlagati republiškim organom, naj glede šolske izobrazbe zmanjšajo zahteve za sklenitev vajniške pogodbe, sprejeti pa je bila tudi vrsta drugih statil, ki zadevajo obrtništvo.

Odborniki so potrdili statut temeljne izobraževalne skupnosti, sprejeti poročilo o sedanjem stanju financiranja

vzgoje in izobraževanja v občini, potrdili program uporabe dobrih 7 milijonov starih dinarjev, ki se bodo letos nabrali od prispevka od mestnih zemljišč, sprejeti sklep o najetju posojila za popravila stanovanj kmetov-horčev ter poslušati poročilo o skrbništvu v občini, o čemer bomo še poročali.

M. L.

Spet omejitve zaradi suše

Zaradi nekaj tednov trajajoče suše je ta teden v trebanjski občini spet začel veljati odlok o omejitvi porabe vode iz stiškega vodovoda. Prepovedano je zalivati vrtove, umivati automobile ali uporabljati vodovodno vodo za gradnje. V Dobrniški dolini in okoli Sel – Šumberka je znova začel veljati odlok o uporabi vode iz vinskih in zasebnih vodnjakov.

TREBANJSKE IVERI

■ ZDAJ SE VINOTOC. Mnogim trebanjskim gostilnam se bo, kot kaže, pridružiti še vinotoc KZ Metlika numerata v spodnjih prestrojih uprave KZ Trebnje odprt vihoto, kjer bodo zelo poceni prodajali belokranjska in druga vina. Podoben vinotoc naj bi odprt tudi v Sentlovencu, morda pa še v Dobrniču.

■ ZA ZACETEK KAR DOBRO. Domäne turistične društva je zadnjo junijsko soboto pridobil pri moetu skrešno noč, ki bo postal stačna turistična prizidevitev. Za prvič je bilo kljub nekaterim pomankljivostim vzdružje kar dobro, obiskovalcev pa tolklo, da so zasedli vse klopi. Skoda, da prirediteli niso pripravili več manjših kresov, okoli katerih bi sedeli gostje. Tako ne bi imeli vtiša, da se dajo samo na veselci.

■ KAJ IZ LETOSNJEK PRI-SPEVKA. Prispevki, ki ga plačujejo prebivalci za uporabo mestne zemljišč, bo letos na predlog sveta krajevne skupnosti porabil za asfaltiranje stopnišč proti železniški postaji, urejanje bloki in obratov Litotrost, urejanje cest v novem naselku pod Pavlinovim hribom, za lovlje vode na cesti proti Račjemu selu in asfaltiranje

pločnikov v Starem trgu. Letos se bo nabralo nekako trikrat milijone starih dinarjev prispevka.

■ VODE SPET ZMANJUJE. Po tridesetemčinskem sušnem vremenu je v soboto spet prvič zmanjšalo vode v vodorodu. Podatki o pličini vode stiški Vodni skupnosti Karščo, da se več kot polovica zategne vode porazglubi, to pa pomeni, da so se precejšnje rezerve. Predvsem bi bilo potrebno, da bi imeli vsi porabniki vodomere. O preskrbi z vodo bo jeseni razpravljala tudi občinska skupščina.

■ V KRATKEM NOVA CRPALKA. Petrol je zaprosil pristojne občinske organe za tehnični pregled novozgrajene bencinske crpalke na drugi strani avtomobilske ceste, ki je v glavnem že dograjena.

■ SE ZELEZNICARJI IGRajo Z NESRECO? Zadnji tudi nosreda na železniških prehodih v Sloveniji so lahka hudi nosredni vremeni, ki skrbijo za varnost na železnišči. Toda kot da se v Trebnjem tegujo zavedajo. Projekto sredo proti veseru so pojali najmanj trije vikli mimo udprtih zaponic na Pristavi. Menda namenjava ta prelaz ukiniti, toda dokler ima zaposlenec, jih je potreben napraviti, pa velja posebno poleti, ko se ljudje vozijo kopat k Temenici.

■ ZACETEK GRADNJE VRTCA. Sredi julija bo prispeval v Trebnje skupina angleških mladičev, ki bo letos zgradila prvi del otroškega vrtca.

■ SLAKI VLEČEJO. Nedeljski veler ali bolje rečeno nedeljska noč je minila v znamenju godev Lojzeta Slaka, ki so nastopili pri Operovi gostini. Na parkirišču je bilo blizu sto osebnih avtomobilov in mnogo motorjev in mopedov. Po vsej verjetnosti se je ne izgordilo tako kot takrat, da bi v Trebnjem skoraj zmanjšalo prostora za parkiranje.

SEVNICKI PAPERKI

NACRTI SO PRIPRAVLJENI. 3. julija so obiskali Sevnico zastopniki Zavoda za spomenike in zgodovino na območju sevnitskega grada. Zdaj manjka samo še nekdo, ki bo voljan prenesti to preureditev. Veljala bo precej denarja, bo pa pomembno veliko turistično pridobitev.

■ IMENA BODO LJUDJE SAMI IZBRALI. Kot je sklenila komisija za hibno numeracijo, imajo te dni Sevnican v rokah uniketo o novih imenih ulic. 9. julija je bil v Šmarju tudi shor občanov, na katerem so obravnavali zdravitev.

■ MANJKA SE PRECJ. Za upreditev trebanjskega potoka manjka je šest milijonov starih dinarjev, ker bodo dela večjih precej več, kot je bilo predvideno. Občubljeno je že bilo, da bo pripravljajo v glavnem pokril republiški vojni sklad, v katerem pripravijo delovne organizacije in kmetov.

■ LOVSKI PIKNIK NA BREZOVICI. Lovska družina Boltanj je 7. julija priredila pri lovcih kocu

Na dan borca so pri spomeniku v Sevnici odkrili doprsni kip narodnega heroja Alojza Kolman-Maroka, delo akademškega kiparja Vladimirja Stovička. O Kolmanovi življenjski poti je govoril narodni heroj Jože Borštnar. Na slovesnosti je nastopil domači pevski zbor, godba na pihala, pionirka Slavka Jerman pa je čudovalo recitirala pesem Jožeta Udovca: Stal sem pred puškami. Odkrivjanju spomenika je prisostvovala tudi mati padlega heroja Maroka (desno). (Foto: Legan)

SEVNICKI PAPERKI

■ IHLVE ŽE PREUREJAJO. Mariborsko podjetje Tehnograđadnja, kateremu se je pridružila sevnitsko Komunalna obrtna podjetja, je že delno preurejalo bostansko ihlavu. V njih bodo izdelovali gradbeni material, odkrita pa je tudi že velika jama, kjer bodo dobivali pesek in puder, ki ga bodo uporabljali za izdelovanje gradbenih elementov.

■ LETOS 20 LETNICNA. Planinsko društvo Lica slavi letos 20-letnico obstoja. V ta namen bo društvo letosno jesenske prireditve na Lici posebno dobro pripravilo.

■ LOKA: IGRALI SO KAR NA PROSTEM. Učenci osnovne šole so se pod vodstvom Jožice Klunove naučili pravilno igro »O bogati in zdravilnem kameniu«. Ker pa cas presvetni dom se redno popravlja, so zaigrali kar na prostem v parku Doma podčinka. Gledele so na obes prireditvah toplo pozdravili mlade igralce, dohodek prireditve pa je bil namenjen za popravilo prostvenega doma.

■ LOVSKI PIKNIK NA BREZOVICI. Lovska družina Boltanj je 7. julija priredila pri lovcih kocu

na dan borca so pri spomeniku v Sevnici odkrili doprsni kip narodnega heroja Alojza Kolman-Maroka, delo akademškega kiparja Vladimirja Stovička. O Kolmanovi življenjski poti je govoril narodni heroj Jože Borštnar. Na slovesnosti je nastopil domači pevski zbor, godba na pihala, pionirka Slavka Jerman pa je čudovalo recitirala pesem Jožeta Udovca: Stal sem pred puškami. Odkrivjanju spomenika je prisostvovala tudi mati padlega heroja Maroka (desno). (Foto: Legan)

SEVNICKI VESTNIK

Telče: šola še letos pod streho

Zadnje dni junija je obiskal Sevnico predsednik izvršnega odbora republiške izobraževalne skupnosti Ludvik Zeje in sporocil, da je zagotovljenih 25 milijonov starih dinarjev republiške pomoči za gradnjo telške šole. Se ta mesec bodo dokončani načrti za novo šolo, avgusta pa bo licitacija za izvajalce del. Kot predvidevajo, bo stavba še letos pod streho, dokončana pa bo do začetku šolskega leta 1969/70.

■ PLINARNA LJUBLJANA

obvešča

potrošnike plina v jeklenkah na območju občine TREBNJE,

da se lahko oskrbijo s plinom pri zastopniku

IVANU STARČU,

TREBNJE, ROŽNI VRH 14.

TREBANJSKE NOVICE

Ne rešujmo problemov z neustreznimi sredstvi

Na občinski konferenci ZK Kočevje so minuli torki obravnavali zadnje dogodke v zvezi z železnicami - Občinski organi in rudarski kolektiv so storili dovolj, premalo pa ZTP

2. julija je bila v Kočevju občinska konferenca Zvezne komunistov, ki ji je prisostvoval tudi tov. Ivan Maček. Med drugim so na konferenci obravnavali zadnje dogodke v Kočevju v zvezi z ukinitev proge Grosuplje - Kočevje.

Referat sekretarja komiteja je v bistvu izhajal iz smernic in stališč predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKZ in govora tovariša Tita. Ob tem sta tako referat kot diskusija na konferenci poudarila neposredne naloge komunistov v občini pri resevanju vseh vrst napak in nepravnosti. Poudarili so, da

Umrila je Pavlica Prelesnik

Dne 22. junija je v bolnični umrila Pavlica Prelesnik, članica ZB in ZK iz Rudnika v Kočevju. Zapovedana je bila na Rudniku, v 47 letu pa je podlegla posledicam zverinskih nacističnih medianskih poskusov, ki so jih delali na njej v nemškem borišču Ravensbrück.

Njeni družini je z OF poslušala že od začetka vojne, prav tako tudi ona. Leta 1944 so jo Nemci arstirali in leta dni je preživel v Ravensbrück. Od poskusov, ki so jih delali na njej in na drugih internirancih, si nikdar ni opomogla. Na notem po kopalnišču v Kočevju se je od pokojne poslovilo mnogo njenih znancev in prijateljev, v imenu borcev pa se je od nje poslovil Ivan Zgornec.

Novi kovinarji

Konec junija je končala šolo že druga generacija v kovinarski šoli - 53 učencev v kovinarski in avtomehanični stroki. Zaključne izpite bodo opravljali od 20. do 28. avgusta. V novem šolskem letu bodo vpisali 75 učencev v prvi letnik, vendar ne bodo imeli učnih pogodb s podjetji. Že letos precej učencev ni imelo pogodbo in imajo praktičen pouk v šolskem strojnem obratu.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ LEPO VРЕME PRIVАЛЈИ В КОЧЕВЈУ vse več izletnikov, mesto pa je po končanem šolskem letu precej mirno. Otroci so odsili na počitnice, v kolonije, v mlađinske brigade ali pa so se započeli v podjetjih.

■ ГОСТИНИ СЕ ПРИТОЖУЈЕJO, da so imeli junija najboljši promet v tem letu. Po drugi strani pa gostom ni všeč, ker v nobenem gostinskom lokalnu dohajo odpriprema piva. Pivo v vrtkih točijo še v manjših krajinah, kot je Kočevje, le pri nas ga nimajo.

■ РАЗВАЖАНСТВО КРУХА do poslovnikov v mestu in izven njega je zadnje čase urejeno. K temu je pripravil nove kombi, s katerim bodo hrab hitrejši, sodobnejše in higienične predpisom ustrezajoče razpeljavati.

■ ПIONIRSKI FILATELISTICNEGA KROZKA so prejeli diplome za razstavljeni znamki na republikanski filatelistični razstavi v Slovenskih Konjicah.

■ ОБРННИКИ С ПОДРОČJA Ribnice v Kočevju so imeli sezankan. Popovarjali so se o skupnih tečavah in ustvaritvi medobčinskega organa, ki naj bi usklajeval in usmerjal delovanje zasebnih obrtnikov vseh strok.

■ NESNAGE OKOLI KLOPI v parkih je toliko, da daje kaži slabo kulturno sprizčevalo tistim, ki posedajo na klopih. Tudi must-

Kočevski borci v Loški dolini

Junija je 40 članov krajevne organizacije ZB Kočevje z avtobusom obiskalo več krajev v Loški dolini. Za izlet so se odločili predvsem zato, ker je mnogo borcev iz Kočevja doma iz Loške doline ali pa so se tamkaj med vojno borili. Ogledali so si spomenik v Novi vasi, muzej NOB v Ložu ter položil venec na grobove borcev Loške doline. Tu se jim je priključil nekdanji komesar 14. divizije, književnik Matvej Hace. Gostom je z njemu lastno zgovornostjo in pristnim notranjskim humorjem pripovedoval o borbah v Loški dolini ter o dobrih starih časih. Srečanje z njim je bilo pravo doživetje. Med drugim so si ogledali ribogojnico pri Ložu in grad Snežnik. Loška dolina, so dejali udeleženci izleta, se je po vojni močno spremenila. Najpomembnejše je to, da ima sedaj mnogo ljudi delo v domačih podjetjih in ni treba hoditi za kruhom v druge kraje.

Rojaki s Tržaškega v Kočevju

V nedeljo, 7. julija, je prišlo v Kočevje na obisk nad 500 rojakov s Tržaškega, članov športnega društva BREG, povečev v nekdanjih partizanov, ki so spoznali Kočevje in Kočevsko med NOB.

Ob prihodu jih je pozdravil predsednik Obr. Miro Hegler in jim začel dobrodošlico. Delegacija je položila venec pred spomenik padlim borcev, nato pa so se vrstila na stadion in v Domu teleške kulture športna tekmovalja med gošti in domačini. Tržaški gostje so izjavili, da to ni bil zadnji obisk.

F. G.

Lik sprejel odpuščene

Po požaru v Lesni industriji v Kočevju pozimi je podjetje precej delavcev iz žage odpustilo oziroma jim priskrbelo delo v drugih obrah ali drugih kočevskih podjetjih. Na zavodu za poslovanje pa je bilo prijavljenih 33 delavcev, v glavnem žensk, za katere ni bilo mogoče dobiti dela. S 1. julijem je LIK 18 svojih nekdanjih delavcev ponovno sprejel na delo za določen čas, do 10. avgusta.

Turistično društvo: večji promet

V prvih šestih mesecih letos je turistično društvo iz Kočevja zabeležilo v svoji poslovalnici večji promet od prejšnjih let, kar pomeni, da so domači in tuji turisti nakupili precej več najračnejših spominkov. Previdujejo seveda ribniški. Kočevje je po lepoti vremenu precej povsem, tako da bodo tako lahko preprečili prekonavanje cest in mestnih ulic.

■ SKUPINA 10 MIADIH slikarjev in podobarjev samorastnikov se vztrajno pripravlja za sanočno razstavo, ki jo namenjujejo odpreti na občinski praznik v domačem mestu.

■ KEGIJASKI KLUB Kočevje je 30. junija prizadel veliko zaboravo in plesno. Sistematsko obiskovalcem prireditve so igrali Ročki lanci.

■ KOMISIJA ZA LETOVANJE otrok pripravlja počitniško zdravstveno kolonijo za borčevske otroke v občinskem kraju. Kolonija bo letovala v avgustu, organizatorji pa imajo težave s finančnimi sredstvi.

■ TURISTICO DRUŠTVO ima veliko dela. Kočevje obiskuje zmeraj več izletnikov. Pred nedavnim so bili tu Benešanci, največ gostov pa pričakanje 30. avgusta, ko bo v Kočevju velika pionirska proglašava ob pošodu pionirjev po poteli AVNOJ.

Mladina preveč prepuščena sama sebi

O problemih mladine je nedavno razpravljala občinska konferenca ZK Ribnica - Poučarili so, da je treba pri delu z mladino v prihodnje več načrtnosti in strokovnosti

To je vsekakor lep napredek, ki so ga prostovni delavec dosegli z velikimi napravi in ob nadvse skromnih materialnih pogojih. Mnogo je tudi defektivnih otrok, ki kvarejo uspeh celote, zato bi bilo nujno organizirati zanje posebno šolo.

Komunisti na konferenci so menili, da ni mogoče rešiti materialni položaj Šolstva v občinskem merilu, temveč je treba postaviti v enake pogoje vse učence in učitelje v republike, saj osnovno Šolstvo, ki je z ustavo zagotovljeno vsem državljanom, ni le občinska stvar.

Na konferenci so med drugim govorili še o odgovornosti komunistov in zaposljanju strokovnjakov, obravnavali delo komiteja v zadnjem času, osnutek statuta ZKS ter izvolili Danila Moharja za delegata na šestem kongresu ZKS.

-vec

Cenejši potni listi

Na zadnji seji občinske skupščine v Ribnici so odborniki sprejeli odlok o zmajjanju takš za potna dovoljenja. Dosej je bila tarifa za potni list 200 dinarjev, od 26. junija pa velja nova. Tako bodo občani lahko dobili nova ali podaljšali stare potna dovoljenja za 50 dinarjev. Večina občin je ustrezane sklepne sprejela že prej.

Cestni priključki v Dolenji vasi

O priključkih na novo cesto pri Dolenji vasi je bilo izredenih v zadnjih letih že precej besed. Posebno nevaren je priključek za vasjo proti Lipovou, kjer vodi čez cesto glavna pot na dolensko polje. Priključek je na nepreglednem ovinku in je precej strm, tako da kaj lahko pride do nesreče. Vaščani so že oponorili, da bi bil tu zelo dobrodošel podvoz. Odborniki s tega območja so na občini zahtevali, naj s cestnim podjetjem iz Novega mesta to uredijo. Skupečina je poslala podjetju pismo z zahtevo, naj priključek uredi, sicer bodo zadevo predali sodišču.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

240 OTROK IZ RIBNIŠKE OBČINE je obiskovalo v preteklem letu razne srednje šole. Zato bi moral občina odstati za strokovno Šolstvo 41 milijonov Sdin. Tokratno denarja pa nima, ker pričinjuje denarja tudi za vzdrževanje osnovnega Šolstva.

FINANČNI ORGANI občinske skupščine Ribnica so že ob prvem pregledu, kako piacijo davne obveznosti zasebnih gostilnic, ugotovili, da so le-ti utajili skoraj 100.000 dinavk, ki ga bodo morali poravnati. Za gostilnike hodo prišli na vrsto tudi drugi obrtniki.

STRUKTURA UCNEGA KADRA v ribniški občini ni najboljša. Na vse Šole je zaposlenih le 6 profesorjev, 7 predmetnih učiteljev, 33 učiteljev in 6 ostalih. Potrebujejo pa kar 27 profesorjev in predmetnih učiteljev ter 46 učiteljev.

100 NEZAPOSLENIH je prijavljenih na Zavodu za zapošljavanje v Ribnici. Med nezaposlenimi je največ mladine. Prijavljenih je 65 nekvalificiranih delavcev, srednje višje in visoko izobrazbo pa je 12 prijavilencev. Računajo, da so bodo število nezaaposlenih precej povečali, in sicer je vseh mladih, ki so končali osmiletko.

CESTA ZA STAVBAMA stanovanjsko-komunalnega podjetja in sadržine doma ob potoku Bistrica je v neposredni bližini ribniškega grada. Ko je bilo v gradu mestničko srečanje, je bila očeta prav tako solepjanja z odpadnim gradbenim materialom kakor ostale dne, klub temu da so bili prizadeti pri Komunalnem podjetju, oposorjeni, naj cesto spravijo v red. Pa se gremo turizmu.

RIBNIŠKI GOSTINCI so na zadnjem izseljenškem sredjanju

skoraj popolnoma odpovedali. Ni se jim zdelo vredno, da bi postavili stojnice za prodajo pijač in jedil v gradu. Vsekakor je to za prieditelje oponirlo, da se bodo drugo leto obrnil na goštinjanje v druge občini.

IVO LE V STEKLENICAH. Vročina pritisk, temperatura do 39 in več stopinj, toda v ribniških gostilnah ne dobijo plavice, drugače kot samo v steklenicah. Vsesih so ga prodajali tudi v vrčkih, sedaj pa se jima menda nima izplači. Za potrošnika, ki bi si izpeljel le vrček piva, pa jim tako ni preveč mar.

NOV GOSTILNO je odprt pred kratkim v Gorenji vasi gostilnarič. Žal. Gostilna je bila že prve dan zelo obiskana. Gostilna je lepo urejena in ima tudi lep vrt. V Ribnici - gostilna Juž je v neposredni bližini - je sedaj že osm goštišč in bife trgovskega podjetja Jelka. V držbenem sektorju so le trije gostinčki lokalni, ostali pa so nasebeni.

PRODAJA KNJIZNE PLAZE je tudi v Ribnici močno razširjena. Letno prodaja v Ribnici najmanj 5000 svezkov kriminalke, vremenskih in zasebnih gostilnic. V Ribnici - gostilna Juž je v neposredni bližini - je sedaj že osm goštišč in bife trgovskega podjetja Jelka. V držbenem sektorju so le trije gostinčki lokalni, ostali pa so nasebeni.

POTOKU TENTERA, ki v bližini Zelenča ponikne, še dalj časa urejajo dno potoka. Dno betonirajo, bregove pa oblagajo s kamnitom ogrevajo.

RESETO

Industrija v aprilu: 143, v maju celo 151!

Pogovor z direktorji gospodarskih organizacij o letošnjih uspehih v novomeški občini

V začetku prejšnjega meseca je bilo v Novem mestu posvetovanje o razvoju, poslovanju in uspehih gospodarskih organizacij v 1968. Navzoči so bili direktorji podjetij, predstavniki komisije ObK ZKS za družbeno-ekonomske odnose in predstavniki občinske skupščine. — Naj za uvod postrežemo z razveseljivimi podatki: indeksi posameznih uspehov so v primerjavi s 4 meseci v 1976 bili letos 30. aprila v občini takole:

realizacija v gospodarstvu 120, materialni stroški poslovanja 125, neto OD 125, sredstva na žiro računih 100 in stanje kreditov za obratna sredstva 129. Vrednost industrijske proizvodnje pa je dosegla indeks 143 (oz. 43 odst. več kot lani konec aprila), medtem ko primerjava podatkov med aprilom lani in aprilom letos pokazuje celo indeks 153. Uspeh gre pripisati zlasti podjetjem IMV, KRKA, LABOD, NOVOLES in opekarji Zalog, manj pa ISKRI Indobutove, Kremenu in najmanj Opremalesu.

Se bolj so razveseljivi podatki za maj, ki smo jih pred dnevi dobili na občini: industrijska proizvodnja je dosegla v maju indeks 151, vrednost letošnje majske proizvodnje v primerjavi z enakim podatkom iz lanskega maja pa celo 178 (oz. kar 78 odst. več kot lani). Velja podčrtati, da sta IMV in tovarna zdravil KRKA več kot podvojili svojo proizvodnjo.

Po predvidevanjih naj bi se povedala celotna vrednost proizvodnje v letošnjem letu v novomeški občini za 2,8 %, osebni dohodki pa naj bi porasli za 13,8 %. Tak porast naj bi dosegel predvsem z modernizacijo gospodarstva, z uveljanjem novejših tehničnih

IZ NOVOMEŠKEGA PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rođali: Jožica Novak iz Vižmarjevca — Petra, Kristina Brodarčič iz Rosalnice — Martina, Marinka Pavlovič iz Sevnice — Barbara, Marija Kostanjevec iz Starega trga — Zlato, Terezija Božič iz Goleče — Franca, Ana Suborepec iz Otočca — Petra, Antonija Mrgolec — Željko, Milena Vene iz Bučke — Igorja Franciška Hudakin iz Irče vasi — Srečka, Jožeta Zubak iz Bučka — Bojana, Jožica Bedene iz Dolanje vasi — Jožeta, Tončka Jankovič iz Vinje vasi — Dario, Neža Pavlič iz Dolne Teške vode — deklico, Cirila Lavič iz Smravre — Bojana, Pepca Potocnik iz Mačkovca — Petra, Marija Jakša iz Vranovčeve — deklico, Marija Lumpert iz Velikih Brusnic — dečka, Cecilia Vovk iz Dvora — dečka.

pa je počakal kot borec IV. armade, ki je osvobodila Trst.

Spomladi 1948 je vstopil v vrste milice. Služboval je najprej v Ljubljani, od 1951 pa je bil stalno v Novem mestu. Na službenem mestu si je s strokovnim usposabljanjem nabral obilo znanja. Vrstno let je vodil posamezne enote milice, leta 1954 pa je začel službovati pri prometni milici.

Kolegi, enanci in prijatelji so ga zelo cenili zaradi marljivosti, doslednosti, odkritosti in tudi kritičnosti. Svoja imena je zanesel zagovarjal, bil je idejni črv v fason, vedno pa je poslušal tudi glas srca, zato si je utri zanesljivo pot do sodjil.

V soboto, 6. julija, so se ob 18. uri od njega poslovili na novomeškem pokopališču poleg poklicnih tovarišev tudi številni občani. Ob zvokih militskih godbe in lepih svenosti je bilo slovo od kmaj 40-letnega Hermana Skerlja zelo pretresljivo.

Komandir Skerl pa bo ostal v našem spominu kot nesebičen človek, bogat izkušenj, ki jih je uspešno preuredoval mlajši generaciji.

KRI. KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Prvič teden so darovali kri na novomeški turistični postojali: Marija Sohar, Avgust Gutman, Ana Totalovič, Marija Zupančič, Anton Perše in Martina Koligar, član Krke — tovarne zdravil, Novo mesto; Jože Radovan in Ivan Jakše član Novoteka, Novo mesto; Jože Redek in Gasper Jakše član ZTP Novo mesto; Rozalija Pavek, gozdodajna iz Dolne Straže; Franc Gorjanc in Alojz Bedenikovič, član INIS, Novo mesto; Metod Hocevar, Cvetka Klever, Alojz Skube, Jožica Stanisa, Tončka Pavlič, Ana Kuhar, Vida Petrovič, Retka Konšek, Viktor Porenc, Slobodan Novakovič in Anton Omerzel, člani občinske skupščine Novo mesto; Pavel Golob, član Iskre, Novo mesto; Ivan Jakše, Bruno Ozmen in Ludvik Pirnar, člani KZ Krka, Novo mesto; Stanka Dokl in Majda Kovič, članici solskega centra, Novo mesto; Karel Bartle in Alojz Pavlin član IMV Novo mesto; Anton Golob, član Mesarije, Novo mesto; Franci Salic, član občinskega komiteja SZD, Novo mesto; Marjan Novak, član UJV Novo mesto; Matjaž Pirnar, Ivanka Zagorč, Karel Žnidaršič, Franc Gornik, Slavko Gričar, Pepe Skrbej, Jože Štefan Župan, Božidar Duh in Marija Kovacic člani Iskre Sentjerne; Jožef Morn, članice Industrie obutve Novo mesto; Alojz Fink, član IMV Novo mesto; Ivan Bančić, kmet iz Dobruške vasi.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA

— Rodila je Marija Lazar s Trdinove 39 — deklico

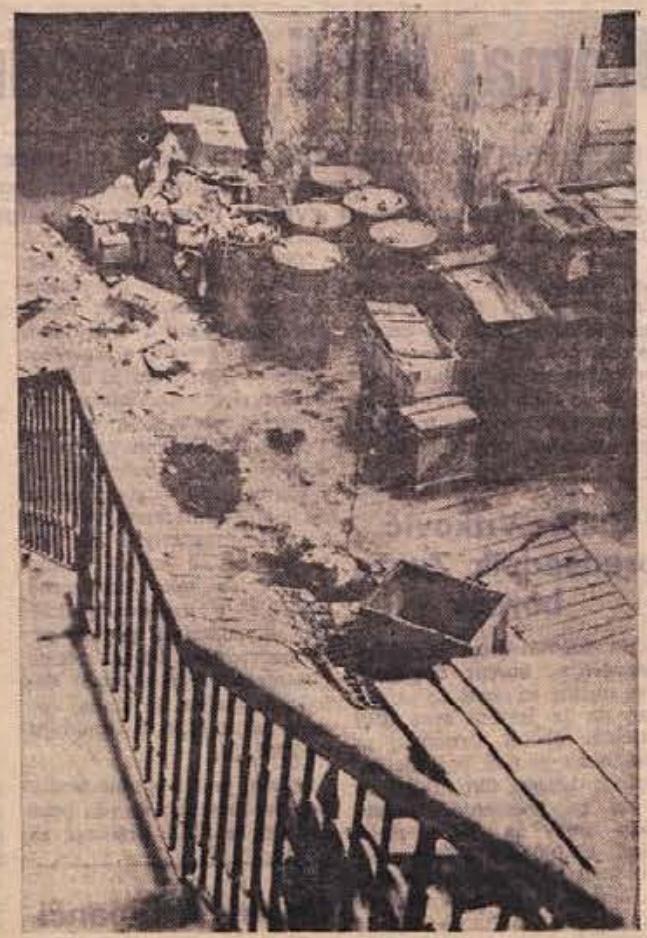
Predsednik občinske skupščine Franci Kuhar je dejal, naj bi v gospodarskih organizacijah kljub težavam ne zanemarili skupnih obveznosti do strokovnih šol, nove šole na Grmu in otroškega varstva. Prosil jih je, naj razumejo težave, ki jih ima občina pri financiranju skupnih potreb občanov.

Dvojno praznovanje v Žužemberku

V nedeljo, 14. julija, bodo v Žužemberku praznovali 25-letnico ustanovitve prve motorizirane partizanske enote, ki je bila ustanovljena v Laščah blizu Žužemberka, in se spomnjam tudi 13. julija pred 26 leti, ko so enote Zahodnodolenjskega odreda izgnale iz Žužemberka italijansko vojsko.

Družbeno-politične organizacije so se na to dvojno praznovanje dobro pripravile. V nedeljo bodo obiskali Žužemberk borce NOV, predstavniki Republiškega združenja soferjev in avtomehanikov ter člani Avto-moto društva. Zborovanje bodo sledili poster kulturni program, športna tekmovanja, gasilski nastop, slavnostni sprevod motornih vozil po trgu in veselica.

M. S.

ZA HISO NA GLAVNEM TRGU št. 2 je tako dvorišče prava sramota: navzlie vsemu prizadavanju hišnega sveta in drugih je bilo do nedavnega še nabolj podobno skrajno zanemarjenemu javnemu smetišču. Stanovalci zatrjujejo, da so vsega krivi prodajalci iz trgovide AVTO DELI, ki mečejo smeti kar skozi okno na dvorišče, poleg tega pa imajo tukaj tudi goro razbitih zabojev in drugih odpadkov. (Foto: M. Moškon)

Tudi Novo mesto bo ocenjeno

Turistično tekmovanje za lepšo podobo in urejenost krajev je zajela tudi Novo mesto

Predolgi jeziki pri prodaji kruha

Marsikak jeziki vodobe se odvije pri prodaji kruha v pekariji na Glavnem trgu. Res je, tudi sitne stranke so na svetu in se je res, da so tudi prodajalke kruha končno samo ljudje. Toda kar je grdo, je vredno obsojanja:

Pred dnevi je prišla po 4 kg kruha ciganka z otrokom. Pošteno ga je plačala in ponudila listek prodajalki, ta pa je segla pod polico in ji hotela dati trd, star in suhi kruh. Ciganka ga je zavrnila in nimogrede rekla, da želi svež kruh kot drugi, saj ga je pravkar pošteno plaćala. Zdaj pa se je usulo: nepotreben plaz besedi in groženj je izilja jezna prodajalka na Ciganko. »Bomo poklical milicijo! — celo to si je privoščila prodajalka, ki tudi sicer ne varuje z jezikom. Zal se nihče v trgovini ni na glas potegnil za Ciganko, zato se moramo mi:

Bomo vendarle že doživeli čas, da bo prodaja kruha na Glavnem trgu potekala kulturno, dostojno, brez zalitev za kupce? Mar uprava prodajalne ne more narediti reda?

in urejenost turistične informacijske službe.

Vsi tisti, ki se bodo posebej potrudili pri ureditvi svojega okolja, bodo dobili nagrade, njihova imena pa bodo objavljena v časopisu. Nagrade in pohvale bodoodeljene v avgustu. Takrat bodo organizatorji lahko sklepali tudi o uspehih te pomembne akcije v Sloveniji.

Cistoča v mestu nam ni v ponos

Komunalno podjetje iz Novega mesta se zadnje čase zares trudi, da bi bil zunanjji videz parkov, ulic in trgov v mestu čim lepši. Zal pa občani te skrbi ne znajo ceniti. Zjutraj pometene ulice so že v zgodičnih popoldanskih urah nastlane s papirjem in odpadki, saj skoraj nihče posebno ne paži na to, kam bo odvrgel nepotrebno šaro. starejši delajo tako in otroci jih verno posnamejo. Dodatno skrb za čistoto mesta in seveda tudi dodatno delo pa moramo občani še kako draga plačati!

Izleti

V okviru programa izletov za julij in avgust 1968 organizira Planinsko društvo Novo mesto tri izlete, in to:

1. Na Sucevnik in Krišnjak 21. in 23. 7. 1968 Odihod iz Novo mesta 21. julija ob 5 uri. Prenočitev bo v planinskom domu na Svinčnikih pod Smeđnikom.

Prevoz z osebnimi avtomobili Cena prevoza 30 ND za osebo.

2. Na proslavo 75. obljetnice SPD na Planinske svezve Slovenije v Logarsko dolino 4. avgusta. — Prevoz verjetno z avtobusom oziroma ob manjši udeležbi z osebnimi avtomobilji. Odihod 4. avgusta ob 5. uri zjutraj. Cena prevoza 30 ND.

3. Prej vršiča, skozi Trenta na Maggart v dnebi 10. in 11. avgusta. Kdor pa bo umre in individualni potni list, izlet podlasko 8. in en dan 12. avgusta. — obvezno za nočnje Julice in se povrneti na goro Lovcen nekaj čez 3000

Prejave za vse tri izlete sprejemajo do 12. ure zadnjega dne pred izletom biagajnica PD Novo mesto tv. Marija Kos v Mladinski knjigi v Novem mestu.

Planinci, ki se udeležijo prvega in tretjega izleta, morajo biti članji PD Novo mesto in morajo tudi na izlet opremljeni.

Izleti v Logarsko dolino pa naj se udeležijo občani v čim večjem številu.

PD Novo mesto

Izlet upokojencev Novomeški upokojenci pravijo 9. in 10. avgusta avtobusni izlet na Dunaj s postankom v Gradišču v Bruck an der Mur ter na Semmeringu. Na Dunaju je negotovihen pogled. Prav tako in Schönbrunn. Cena izletu v orenčinem in hronu 300 ND.

Prijave sprejemajo v društveni pisarni do 20. julija.

Novomeška kronika

■ MLADINSKI PLES V DOMU JIA so zaključeni. Ponovno bodo organizirali plese noč v septembru, ko se bo zadelo novo šolsko leto. Komite ZMS pa bo mogode sedaj organiziral vsako soboto mladinski pleš v gostišču na Luki.

■ CVETLICARNA NA CESTI KOMANDANTA STANETA je še vedno do kraja zanemarjena. Skravnici čas bi že bil, da bi uredili tako lokal oskrboval ga dalj ponovno v najem, tako da ne bi več kvaril podobe ulice.

■ VINSKI BRATCI IMAJO KONCERT skorajda vsako noč po novomeških ulicah, posebno na Glavnem trgu. Prebivalci hrupno petje in razigranje zelo moti in menjijo, da bi moral kallike nočne miru kaznovati oskrbovali lib do iznenadivne pripravi.

■ VELIK KUF ZABOJEV in druge embalaže je zadnje dni zavzel precej prostora na tržnici. Oskrbniki tržnice se telo trudijo, da bi uredili lepi prodajni prostor, vse pa onemogočajo prodajalci s svojo embalažo.

■ 11. JULIJA BODO ODPRILI na Glavnem trgu novo poslovalničko podjetje Mercator in Ljubljane Lokal Suba roba in zasloni prostor na Glavnem trgu 3 sta že zaprta, saj bodo vse blago preseči.

■ NAD 100 KOPALCEV se zbere vsako popoldne na kopališču na Lodi. Lepo vreme in topla kri pa privabljata kopalce tudi na nasprotni breg, čeprav na kopališču ne pobirajo vstopnine.

■ NEKATERI PESCI še vedno ne upoštevajo predpisa, da je treba tri deset metrov iz mesta v kandžijo po levih strani, in ne desni. Po obeh letih bi se pa takoj že na navadili na to!

■ TUJE REVIE IN CASOPISE lahko potrošniki kupijo v mnogih novomeških kioskih. V

VSA DRUŽINA KUPUJE PRI NAS

VELIKA PRIDOBITEV ZA SEVNIŠKE POTROŠNIKE

Trgovsko podjetje Sevnica

Največja trgovina v Sevnici in Spodnjem Posavju — Železnina, gradbeni material, elektrotehnični material, pohištvo in oprema

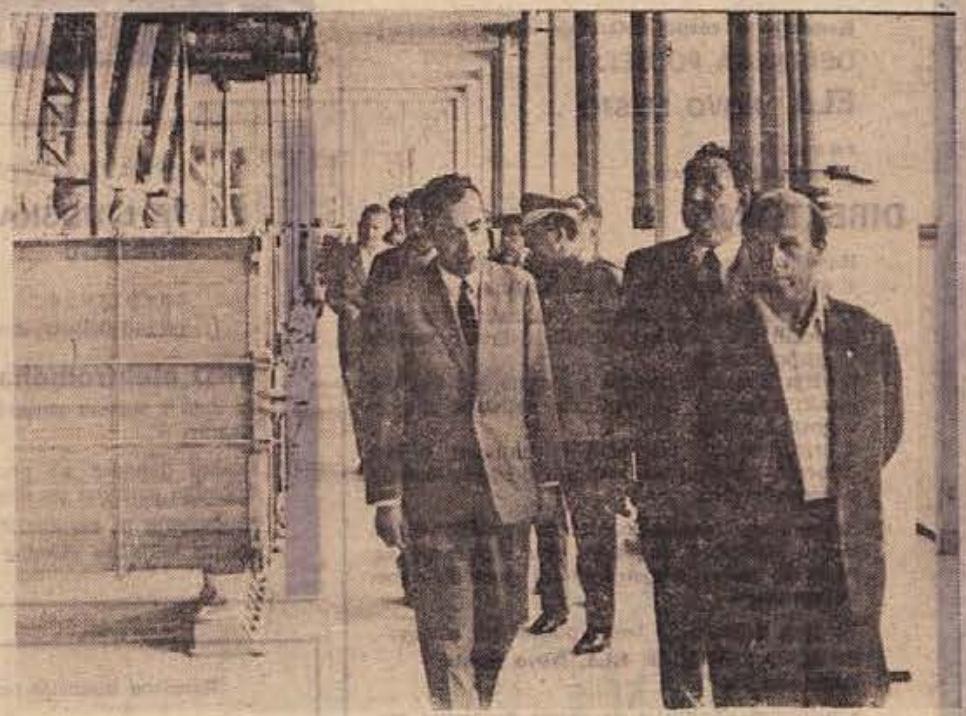
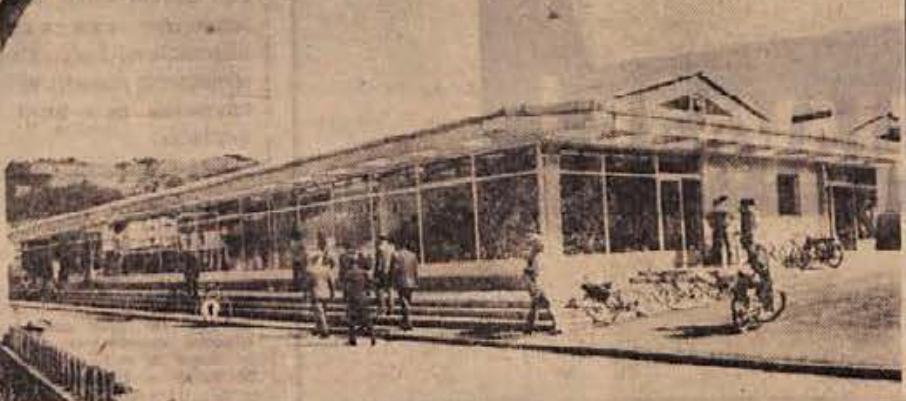
Kolektiv trgovskega podjetja SEVNICA je odpril v soboto, 22. junija, novo veliko trgovino. Prodajalna z 600 kvadratnimi metri prodajne površine v gornji etaži in prav toliko v kletni etaži, ni le največja trgovina v Sevnici, ampak v vsem Spodnjem Posavju. Za objekt in opremo je kolektiv sam zbral 1.600.000 din (160 milijonov S. din).

Trgovsko podjetje SEVNICA ima sedaj 23 prodajalnih. Od leta 1954 so na novo pridobili ali adaptirali 1600 kvadratnih metrov četege prodajnega prostora. Skladisc je v primerjavi s pred vojno petkrat več. Nove trgovine so odprli v Liki, na Bregu in Zabukovju, adaptirali pa na Blanci in v Tržiču. Sedaj je na vrsti ureditev trgovskega centra v Krimelju.

Cenjeni potrošniki!

Ko prideite v Sevnico, si oglejte novo veliko prodajalno v Kolodvorski ulici, nasproti restavracije, kamor smo preselili trgovino z železnino, trgovino z elektrotehničnim materialom in trgovino s pohištvo. Nova prodajalna je založena tudi z opremo za gospodinjstvo, gradbenim materialom, muzikalijami in vsem, kar potrebujete za dom.

Gostje med ogledom naprav v novem mlunu. (Foto: M. Vesel)

Jubilej in nova delovna zmaga kombinata „Žito“

Zivilski kombinat ZITO iz Ljubljane praznuje to dni 10 letnico ustanovitve. Ob tem jubileju pa je kolektiv dosegel še dve pomembni delovni zmagi: otvoritev 120-tonškega sodobnega mlina in 2500-vagonškega silosa.

Na svečani otvoriti novega mlina in silosa je številne predstavnike, poslovne prijatelje in goste pozdravil generalni direktor Franc Puterle. Opisal je 10-letni uspešni razvoj kombinata in delo njegovega kolektiva, ki je od skromnih začetkov razdroblj

ljene mlinske industrije ob številnih težavah dosegel z načrtno akcijo in zavestnim odpovedovanjem zaviranja vreden gospodarski uspeh.

Zivilski kombinat ZITO zdovoljuje danes našo republiko s 50 odstotki mlevenskih izdelkov, 30 odstotkov potreb s kruhom in prav toliko s testinami. Ljubljanski del kombinata je v tehničnem, tehnološkem in kadrovskem pogledu zaključena celota. Povezava treh osnovnih dejavnosti mlinarstva, pekarstva in testeninarstva omogoča, da

najbolj ekonomično predela surove v končne izdelke in jih neposredno nudi potrošnikom.

Zivilski kombinat ZITO se stavlja poleg centralnih ljubljanskih obratov še številni obrati po vsej Sloveniji. Z našega širšega področja so se ZITU priključile Pekarna in slaščitarna Kočevo, Pekarna Treboje, Pekarna Novo mesto in Pekarna Metlika. Tako je z združevanjem sredstev prišlo do možnosti načrtnega izvajanja sprejetega programa, ki so ga je zastavil celoten kolektiv.

Gradnjo novega mlina in silosa je opravilo novomeško gradbeno podjetje PIONIR, ki je prevzelo tudi gradnjo nove pekarne v Novem mestu; to bo prva vecja investicija kombinata ZITO na našem področju.

GOSPODINJE — SKRAJSAJTE GAS POMIVANJA POSODE!

Emajlirane pomivalne omarice
- z dvodelnim pralnikom s plastičnim okvirom ali
- z nerjavečim dvodelnim pralnikom
dobavljajo po ugodnih cenah in kvalitetno belo emajlirane

EMO CELJE

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja
OBRTNEGA PODJETJA

ELA NOVO MESTO

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo razen pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

1. visoka šolska izobrazba z najmanj 2 letoma delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu;
2. višja šolska izobrazba z najmanj 4 leti delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu;
3. srednješolska izobrazba z najmanj 6 leti delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu.

Razen vloge morajo kandidati predložiti dokazila o strokovni izobrazbi, opis dosedanja zaposlitve, kratek življenjepis ter potrdilo o nekaznovanosti.

Vloge z dokazili je treba poslati na naslov:
OBRTNO PODJETJE ELA, Novo mesto,
Ragovska 7a,

s pripisom »Komisija za razpis delovnega mesta direktorja« najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa v časopisu.

NOVOTEKS

tekstilna tovarna
Novo mesto

prodaja na ponovni licitaciji

osebni avto Zastava, tip 2100

leto izdelave 1960

Licitacija bo v sredo, 24. 7. 1968, v podjetju:
za družbeni sektor od 7. do 8. ure, za zasebni sektor od 8. do 9. ure.

Ogled vozila vsak dan (od 6. do 14. ure) do pričetka licitacije.

ELEKTRO CELJE

poslovna enota Krško

razpisuje prosta mesta

učencev v elektro stroki – jaki tok v šolskem letu 1968/69

Rok za prijavo je 20. julij 1968.

Pogoji:

1. Uspešno končana osemletka
2. Stanovanje v bližini Krškega
3. Zdravstvena sposobnost

Komisija za sprejem in odpoved delovnega razmerja pri
tovarni šivalnih strojev

MIRNA

MIRNA NA DOLENJSKEM

razpisuje prosto delovno mesto

OBRATNEGA ELEKTRICARJA

POGOJI:
KV električar s 3-letno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Osebni dohodek po pravilniku o OD.
Rok prijave 15 dni po objavi razpisa na gornji naslov.

KEMOOOPREMA TREBNJE

razglasja
naslednja prosta delovna mesta:

13 KV in VKV ključavnica

- 1 avtogeni rezilec
- 1 argonski varilec
- 4 obločni varilci

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

UPRAVNI ODBOR

TP LJUDSKA POTROŠNJA BREŽICE

razpisuje
prosto delovno mesto

VKD elektromehanika

za delo v servisu gospodinjskih strojev in hladilnih naprav.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka oziroma po dogovoru.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

razpisuje
JAVNO DRAŽBO

za prodajo

avtomobila KOMBIBUS

v voznem stanju.

leto izdelave 1964

Javna dražba bo v torek, dne 16. julija 1968, ob 8. uri v prostorih osnovne šole Bizeljsko. Izključna cena vozila je 16.000 din.

Interesenti morajo pred pričetkom dražbe položiti varšino v znesku 500 din.

Razpisna komisija pri

SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA, PODRUŽNICE 521, NOVO MESTO

razpisuje

3 delovna mesta za

PRIPRAVNIKE

s srednjo šolsko izobrazbo

POGOJI: dokončana srednja ekonomska šola

Prošnje sprejemata

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA,
PODRUŽNICA 521, NOVO MESTO,
do 15. julija 1968

Razpisna komisija za stipendije pri
Službi družbenega knjigovodstva
podružnice 521, Novo mesto

razpisuje
za šolsko leto 1968/69

3 STIPENDIJE

za studij na ekonomski fakulteti

Prednost pri dodelitvi stipendij imajo študentje domačini, ki dosegajo najboljše študijske uspehe.

Pismeno prošnjo, potrjen prepis zadnjega šolskega spricetala ali potrdila o opravljenih izpitih in izjavo, da ne prejema prosilec nikjer stipendije, poslajte do 25. julija 1968 Službi družbenega knjigovodstva, podružnica 521, Novo mesto.

Vlagajte pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

v Novem mestu
ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem,
Metliki in Trebnjem!

vsak četrtek

antena

ZA MLADE PO SRCU

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

MALI OGLAS.

ki ga objavite v Dolenjskem listu – zanesljiv uspehl Preverje ga 130 tisoč gospodinje, vodjev, kmetovalcev dijakov, ustanovnikov in vojakov doma in po svetu – Podkustitel

gorenje
nagrade daje:
brezhibno pranje
in potovanja

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN poročila ob 9.15
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00,
16.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbe
in spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 12. JULIJA: 8.00 Glasbeni matineja 9.30 Trikrat de-
set 10.15 Pri vas doma 11.00 Po-
ročila – Turistični napotki za tuje
goste 12.30 Kmetijski nasveti – inž. Franc Dovč. Na posetivih v
Kobevju smo povečali mlečnost
krav 12.40 Če poje in potoka
13.30 Priporočajo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in po-
zdravljajo 15.20 Turistični napotki
16.00 Glasbeni intermezzo 17.00 Vsak dan za vas 17.05 Cito
vek in zdravje 18.45 Kulturni glo-
bus! 19.00 Lahočno, otočci 19.15
Minute s pevcom Bojanom Kodrićem 20.00 Vje je akademski tovor
Michigananske univerze 21.15 Od-
daja o morju in pomorskih.

SOBOTA 13. JULIJA: 8.00 Glas-
beni matineja 9.00 Počitniško po-
potovanje od strani do strani 9.30
V planinski koci 10.15 Pri vas
doma 11.00 Porocila – Turistični
napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski
nasveti – inž. Mirela Kač. Zaščitna sredstva in skropil-
nice v sadnih vrtovih 12.40 Srbske
narodne pesmi in Vojvodina
13.30 Priporočajo vam 14.05 Od
melodije do melodije 16.00 Vsak
dan za vas 17.05 Gremo t
kino 17.35 Igramo beat 18.15
Pravkar prispele 18.50 S knjiži-
ga trga 19.00 Lahočno, otočci
20.00 Sobotni večer z napovedo
valka Jutku Sever 21.30 Iz fonoteke
radio Koper 22.10 Oddaja za
nase izseljence.

NEDELJA 14. JULIJA: 8.00–
8.30 Dorbo lutrot 8.05 Radijska
iga za otroke – Niko Gračenauer
– Nedelja v semčnem gozdu 9.05
Naši poslušalci čestitajo in po-
zdravljajo – I 10.00 Se pomnite
tovariši a) Franjo Jurčič. Na
kamenitih učih, b) Miro Pajdiga.
Najmlajši komandant 10.25 Pes-
ni horje in dela 11.00 Porocila
– Turistični napotki za tuje go-
ste 12.10 Naši poslušalci čestit-
ajo in pozdravljajo – II 13.40
Nedeljska reportaža 14.00 Ces hrh
in dol 14.45 Z velikimi orkestri
v tricetričnem taktu 15.05 Po-
poldne ob lahiči glasbi 16.00 Ra-
dijska igra – Nakamura Šinkū
– Pojoda skrjnjava 17.05 Nedeljsko
sportno popoldne 19.00 Lahoč-
no, otočci 20.00 »V nedeljo zve-
cer 22.15 Serenadni večer

PONEDELJEK, 15. JULIJA: 8.00
Glasbeni matineja 9.15 Iz albuma
skladb za mladino 10.15 Pri vas
doma 11.00 Porocila – Turistični
napotki za tuje goste 12.30 Kme-
tijski nasveti – inž. Franc Dovč.

Visoko kvalitetna
sodobno embalirana

Special

Zahajevanje
v naši trgovini!

jski nasveti – inž. Slavko Gilja
Osnova ekonomicnosti v govedo-
ruji 12.40 Mladični koncert pihal-
nih orkestrrov 13.30 Priporočajo
vam 14.15 Naši poslušalci če-
stitajo in pozdravljajo 15.40 Poje
mesečni zbor »France Prešeren« z
Celiča, 16.00 Vsak dan za vas 18.15
»Signal« 18.35 Mladinska oddaja
»Intern« 19.00 Lahočno, otočci
19.15 Minute s pevko Irene
Komot 20.00 Rezervirano za re-
produkijo koncerta iz Dubrovni-
čkih letnihiger 22.10 Radi ste
ili poslušali.

TOREK, 16. JUNIJA: 8.08 Oper-
na matineja 9.15 Kaj poje otroci
po svetu in pri nas 10.15 Pri vas
doma 11.00 Porocila – Turistični
napotki za tuje goste 12.30 Kme-
tijski nasveti – inž. Marija
Opata. Izdelava programske polje-
deljske proizvodnje za naslednje
leto 12.40 Iz kraja v kraj, 13.30
Priporočajo vam 15.20 Glasbeni
intermezzo 15.40 V torek da-
svidenje! 16.00 Vsak dan za vas
17.05 Igraj Simfonicon orkester
RTV – Ljubljana, 18.10 Iz mlin-
študijov, 18.00 Lahočno, otočci
19.15 Minute s pevko Marjanom Der-
faj 20.00 Radniška igra – Dieter
Waldmann: »Dubrovski« 21.15 Pa-
radna popevki 22.15 Skupni pro-
gram JRT – studio Beograd.

SREDA, 17. JULIJA: 8.08 Glas-
beni matineja z vedrimi skladba-
mi iz vč. stoletja 9.00 Pisan svet
19.00 Sloboda v napevov 21.40 Glas-
beni nočturno 22.10 Komorno
glasbeni večer

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 14. VII.

9.10 Kmetijska oddaja v ma-
đarsčini (Beograd)
9.30 Dobro nedelje vočimo z an-
samblom Vilija Petrica (Ljub-
ljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Zgodba o kojotu Chico
film iz serije Disneyev svet
(Ljubljana)
11.35 Cirkus – angleški film (Ljub-
ljana)
12.00 Nedeljska TV konferenca
(do 13.00) (Zagreb)
13.00 TV kužipo (Ljubljana)
15.15 Luxem: Mednarodna rega-
ta do 17.40 (EVR)
17.40 Karavana (Beograd)
18.10 S pesmijo in plesom po Slo-
veniji (Ljubljana)
18.55 Cirkus (Ljubljana)
19.05 Otok zakladow – nadalje-
vanje filma (Ljubljana)
19.56 Pesem polejje (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.50 Poletje v vami – zabavno
glasbena oddaja (Zagreb)
21.30 Sportni pregled (JRT)
22.20 Sahovski kommentar Bratislav
Rabarja (Zagreb)
22.35 TV dnevnik (Beograd)
22.55 Prvenstvo Jugoslavije v wa-
terpolu (Mladost, Medve-
ščak) (Beograd)

PONEDELJEK, 15. VII.

18.30 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.45 Propagandna medigra (Ljub-
ljana)
18.50 Reportaža – Sarajevo (Za-
greb)
19.20 Obreže – oddaja za italijansko
narodnostno skupino
(Ljubljana)
19.40 Ploča pojetja III oddaja –
(Ljubljana)
19.56 Pesem policija (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

CETRTEK, 16. VII.

17.30 Buffalo Bill – serijski film
(Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.15 Propagandna medigra (Ljub-
ljana)
18.20 V narodnem ritmu (Be-
ograd)
18.45 Po sledb. napredka (Ljub-
ljana)
19.05 Poje Rita Pavone – zabavno
glasbena oddaja (Beograd)
19.45 Cirkus (Ljubljana)
19.56 Pesem polejje (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik – z dodatkom
(Ljubljana)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.55 Ce bogovi hodejo – dra-
matiziran roman (Ljubljana)
21.55 Zgodba o deklici Gisele – I
(Ljubljana)
22.25 Porocila (Ljubljana)

PETER, 17. VII.

18.20 Koncert med slikami – za-
pojite z nami (Ljubljana)
19.05 Naš globus – zanimivosti v
svetu (Ljubljana)
19.35 Mahalia Jackson poje (Ljub-
ljana)
19.50 Cirkus (Ljubljana)
19.56 Pesem polejje (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Lahkoživka – francoski film
22.05 Porocila (Ljubljana)
22.35 Simfonični koncert (Be-
ograd)

SOBOTA, 20. VII.

18.25 Zgodba o golobici, ki je na-
redila čudež – serijski film
Disneyev svet (Ljubljana)
19.15 Crke revolucije – III. del
– oddaja Sprehod skozi čas
(Ljubljana)
19.40 Cirkus (Ljubljana)
19.56 Pesem polejje (Beograd)
20.30 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Bled pozdravlja Portorož –
zabavno glasbena oddaja
(Ljubljana)
21.35 Toča – ameriški film
22.25 TV kažupo (Ljubljana)
22.45 Porocila (Ljubljana)

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

je izdala sodobno urejen in obširen
priročnik

ZA DRUŽINO IN DOM

ZAJETNO delo, kakršnega doslej še nismo imeli, je pripravilo okrog 60 pri-
znanih slovenskih strokovnjakov z vseh področij: od zdravstvenih delavcev,
arhitektov, modnih kreatorjev, vzgojiteljev do pravnikov, sociologov, psiholo-
gov, ekonomistov, tehničnih strokovnjakov za gospodinjske stroje, mojstrov
kulinarice umetnosti in drugih.

- VZGOJA OTROK IN MLADINE (predšolski otrok, šolanje, puber-
teta itd.)
- SKRBIMO ZA NASE ZDRAVJE (preprečevanje bolezni, nega bol-
nika, kozmetika itd.)
- PREHRANA (prehrana v raznih obdobjih, dictna prehrana itd.)
- DOM IN STANOVANJE (stanovanje in pohištvo, oprema kuhinje,
zelenje v stanovanju itd.)
- TEKSTIL IN MODERNO OBLAČENJE (ročno in strojno pranje,
oblačenje itd.)
- EKONOMIKA V GOSPODARSTVU (racionalizacija, tehnika in orga-
nizacija gospodinjskega dela)
- KORISTNA RAZVEDRILA (šivanje, vezenje, pletenje, kvačkanje)
- PROMETNA VARNOST (prometna pravila, praktični nasveti itd.)

V ENEM samem delu je zbrano vse najvažnejše in za družino najpotrebnnejše
z več strokovnih področij, ki so bila doslej delno publicirana samostojno ali
pa sploh ne. V knjigi bo našla družina in tudi širše družbene skupnosti na-
svete in napotke za reševanje najrazličnejših vprašanj, s katerimi se sre-
čujejo njeni člani v vsakodnevnom življenju.

ZA BOLJSO nazornost in razumevanje ima knjiga obilo slik, zaradi pregled-
nosti pa obširne tabele z raznih področij ter na koncu še abecedno pojmovno

kazalo, ki bo služilo bralecem za splošno orientacijo v knjigi. Skratka:

KNJIGA ZA VSAKOGAR, KI SI PRIZADEVA ZA BOLJSO UREDITEV VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA V DRUŽINI IN DOMU.

KNJIGA velikega formata je vzorno urejena in vezana v celo platno. Cena
100 Ndin. Ceno lahko poravnate tudi v 4 mesečnih obrokih po 25 Ndin. Dobite
jo v vseh knjigarnah. Naročila sprejema tudi uprava DRŽAVNE ZALOŽBE
SLOVENIJE, Ljubljana, Mestni trg 26. Izrežite, prosim, priloženo naročilnico
in jo pošljite v ovojnici na naslov založbe.

NAROCILNICA DL - 1

Obvezno in nepreklicno naročam priročnik

ZA DRUŽINO IN DOM

Knjiga, vezana v celo platno (okrog 900 strani),
velja 100 Ndin. Ceno bom poravnal:

- tako
- v 4 mesečnih obrokih po 25 Ndin
Knjigo mi pošljite na naslov:
- stalnega bivališča
- na kraj zapošlitve
(Neustrezno, prosim, prečrtajte!)

Kraj in datum:

Podpis:

NASLOV NAROCNIKA: Ime in priimek:	Ulica:
Kraj:	zaposlen pri:

Delial®
ŠČITI PRED SONČNIMI OPEKLINAMI
IN POSPEŠUJE PORJAVITEV KOŽE

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KLEDAR

PREKLIC

Petak, 12. julija — Mohor
Sobota, 13. julija — Dragan
Nedelja, 14. julija — Franc
Ponedeljek, 15. julija — Vladimir
Torek, 16. julija — Dan tankistov
Sreda, 17. julija — Aleš
Četrtek, 18. julija — Miroslav

Karel Turk, iz Segove vasi 33, p.
Leski potok, prepovedujem vsakom
delati škodo okoli hiše v Malem logu 49. Leski potok. Po
vrtu prepovedujem vsako hojo iz-
ven poti, vožnja z motornimi vo-
zili, sekanje lip v pašo kokosi.
Kdo predika ne bo upošteval, ga bom
sodno preganjala.

Marija Košček, Koščekova 30, No-
vo mesto, prepovedujem hojo in
pobiranje stada po mojem vrtu
na Gradišču pri Mirni peči. Kdo
tega ne bo upošteval, ga bom
sodno preganjala.

Pepca Hronek, Uršna sela 23, pre-
povedujem vožnjo sena čez moj
vrt Francu Župevcu. Ce tega ne
bo upošteval, ga bom sodno pre-
ganjal.

Barbara Peterman iz Male Lahije
11 in Ana Turk iz Tanče go-
re 18, p. Dragatuš, predlojujejo
kot nesrečno, kar sva v aprilu
1968 govoril o zasebi točki Pa-
vili Ilenič iz Grča, p. Crnomelj.

NOVO MESTO:
11. in 12. 7. alžirsko-italijanski
film ALŽIRSKA BITKA.
13. do 15. 7. ameriško-italijanski
film ZLATA MRZLICA.
16. in 17. 7. angleški film OB
4. URI ZJUTRAJ.

RIBNICA:
13. in 14. 7. ameriški barvni
film SEDEM PISTOL ZA BRATE
MAC GREGOR.

SEVNICA:
13. in 14. 7. francoski film
STRAZNIK IZ SAINT TROPEZA
SODRAZICA.

13. in 14. 7. švedski film DRA-
GI JOHN SEVNICE:

ameriški barvni film TRIJE NA-
REDNIKI.

13. in 14. 7. španski dvakrat na-
grajeni film KRVNIK.

**KRONIKA
NESREC**

Utonil v Krki

Na kopališču pri Horvatiju so v nedeljo, 7. julija ob 13.20 potegnili iz Krke utopljence. Kljub temu da ni več kazal znakov življenja, so ga skušali še rešiti. Pomoč mu je nudil dr. Branko Rebolj, ki je bil teda na kopanju. Naslednji dan so ugotovili, da je bil žrtev Krke Borislav Kovačević, roj. 1950 in zaposten pri AGRARIJU v Brežicah.

Se ena žrtev Mirne

V soboto, 29. junija, se je ob 15. uri popoldne v Mirni utopl Franc Zagari, poslovodja Dolenjske trgovine v Monikongu, doma z Dredjega vrha. To je bil že drugi primer utopitve v tem tednu, saj je štiri dni prej utonil 8-letni Branko Lovšček iz Puščave.

Kolesarka pred avtomobil

Novomeščan Jure Guštin je 26. junija vozil z osebnim avtomobilom skozi Bučno vas. S stranske poti je pripeljal s kolesom Steffka Planin in 2. džinje vasi in se ni prepričal, ce je cesta prsta. Zapeljala je pred osebnim avtomobilom in se zadeila v sprednjem delu blatinik.

Trčanje pri Trebnjem

Anton Kramček iz Ljubljane se je peljal 25. junija popoldne z osebnim avtomobilom iz Mirne proti Trebnjem. Izma ovinka mu je pripeljal nasproti po lev strani Nežek Medic iz Kalifornije. Avtomobil sta trčala, skoda pa znača 2.200 ND.

Zdrsnil pod cesto pri Grmu

Janko Popović iz Cvetišča pri Radovljici se je peljal 25. junija popoldne z osebnim avtomobilom iz Mirne proti Trebnjem. Izma ovinka mu je pripeljal nasproti po lev strani Nežek Medic iz Kalifornije. Avtomobil sta trčala, skoda pa znača 2.200 ND.

Konj se je zaletel v avtomobil

Lansko jesen smo poročali o prometni nesreči v bližini sv. Petre pri Trebenjem, kjer sta se zaletela tovornjak, ki ga je vozil Jože Veble iz Trebnjega, in osebni avto, ki ga je upravljal Leopold Grebenc. Kriva za trčanje je bila pripisana Jožetu Vebletu, vendar je pred kratkim preiskava sodnika za prekrške pokazala, da ni dokazov za to trditev, in je bil postopek zoper njega ustavljen.

Vlom v hišo Pina Mlakarja

Neznani storilec je v casu od 20. junija do 1. julija vlo-
mil v hišo Pina Mlakarja,
znanega slovenskega koreografa in baletnega mojstra,
v Novem mestu na cesti herojev. Zlikovec je zlezel v hiši
čez balkon, ukradel daljnogled, ki je bil vreden 1.000
din, in še nekaj drugih pred-
metov. Storilca še isčejo.

Postopek proti Vebletu ustavljen

Lansko jesen smo poročali o prometni nesreči v bližini sv. Petre pri Trebenjem, kjer sta se zaletela tovornjak, ki ga je vozil Jože Veble iz Trebnjega, in osebni avto, ki ga je upravljal Leopold Grebenc. Kriva za trčanje je bila pripisana Jožetu Vebletu, vendar je pred kratkim preiskava sodnika za prekrške pokazala, da ni dokazov za to trditev, in je bil postopek zoper njega ustavljen.

Smrtna nesreča zavirača iz Dol. Boštanj

27. junija se je na železniški postaji v Zidanem mostu smrtno ponesrečil 29-letni Ivan Možic, doma iz Dol. Boštanj, zaposten kot železniški zavirač. Zapustil je ženo z dverema majhnima otrokom.

Tigomme

Via Maniacce 7
(pri avtobusni postaji)
GORICA, Italija

GUME

za vse vrste av-
tomobilov mon-
tiramo in urav-
notimo

EKSKLUSIVI:
KLEBER, DUNLOP naj-
novnejše japonske gume VO
KOHAMA in vse vrste
ostalih gum.
Govorimo slovenski!

TRIKON

TRIKOTAŽA IN KONFEKCIJA

SKOCVJE

Povzročil nesrečo in pobegnil

Grk Nikolas Miljanec se je vracal 30. junija iz Nemčije skozi

Jugoslavijo domov. Pri tem je z avtomobilom prehitel osebni avtomobil in ni upošteval, da vozil naprej Beograjan Srbislav Milošević. Ko je Beograjan opazil prehitavajoči avtomobil, je naglo zavrl in treti v betonski smernik. Grk ni počkal na kraju nesreče, pač pa se je odprejal naprej in so ga ustavili tele pri trku na Mokrice. Na beograjskem avtomobilu je skode znača 200 ND.

Avtomobil trčil v voz

Martin Rjavec iz Gabrja se je peljal 30. junija včeraj od Rateža proti Brusnicam z vozom in dvema konjema. Na vozni ni imel luči. Pri Malih Brusnicah se je na njim pripeljal Slavko Lenardo z osmim avtomobilom. Trčil je v zadnji del voz. Skoda znača 300 ND.

Telefonski drog je podrl

Metod Podrižek iz Velike Leske pri Grosupljem se je peljal 30. junija iz Zužemberka proti Novemu mestu. Na silosu v Gornji Straži je zapeljal v telefonski drog in ga podrl. Skoda znača 4.000 ND. Voznik je še mladoleten in je vozil brez voznikovega dovoljenja.

Pri prehitevanju je podrl pešca

Ljubomir Zlatanović iz Zagreba se je peljal 2. julija po Cesti bratstva in enotnosti v Metliki. Dohitej je nekega mopedista, ga prehitel, nato pa je zadele prehitel. Sredo Šivine. Ker je zavil preveč na levo, je podrl pešca Antona Hribljana iz Jurovskega broda. Ki se je vrnil po letem robu ceste domov. Pri padcu si je pesec poškodoval nogo.

Italijan zdrsnil s ceste in se prevrnil

Italian Ottorino Ambrosini se je peljal 4. julija do Pijunke. Došel je z osebnim avtomobilom in ga hotel prehitel. Na lev strani ceste je opazil, da mu nasproti prihaja avtomobil. Naglo je zavil na desno stran ceste, zdrsnil po nasproti na travnik in se prevrnil. Skoda so ocenili na 700 ND.

Avtomobila trčila med srečanjem

4. julija sta se srečala na cesti med Stransko vasjo in Gradcem osebni avtomobil, ki sta ju vozila Radovan Bojanović iz Črnega in Anton Rus iz Žemlje pri Gradcu. Rus je pripeljal po prednji cesti na ovink in trčil v Bojanović avtomobil. Skoda na vozilih znača 8.500 ND.

Mopedist trčil v avtomobil

Franco Klemencič iz Novega mesta se je peljal 6. junija z osebnim avtomobilom skozi Križevsko vas pri Metliki. Došel je z osebnim avtomobilom in ga hotel prehitel. Na lev strani ceste je opazil, da mu nasproti prihaja avtomobil. Naglo je zavil na desno stran ceste, zdrsnil po nasproti na travnik in se prevrnil. Skoda so ocenili na 2.000 ND.

Z avtomobilom v betonsko ograjo

Božidar Barbč iz Ljubljane se je peljal 7. julija včeraj z osebnim avtomobilom skozi Križevsko vas pri Metliki. Zaradi neprimerne hitrosti je avtomobil zanesel v betonsko ograjo ob cesti. Skoda so ocenili na 1.500 ND.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen-
ce SZDL Brežice, Črnemelj, Kočevje, Krško, Metlika
Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik
(glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Miloš
Jakovac, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože
Prime, Jožica Tepey in Ivan Zoran. Tehnični ure-
dnik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70
par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 N din-
arjev (3200 S din), polletna naročnina: 16 novih
dinarjev (1600 S din); plačljiva je vnaprej — Za ino-
zemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 S din) oz 4 ameri-
ške dolarme ali ustrezena druga valuta v vredno-
sti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podi
SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNI-
ŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavnji trg 3 —
Poštni predel 33 — Telefon (068)-21-227 — Nena-
ročenih rokopisov in fotografij ne vracamo —
Tiska CP »Delo« v Ljubljani.

mali oglaši

SLUŽBO DOBI

DIMNIKARSKEGA VAJENCA — sprejemem Anton Ratej, Dobravlje 54 pri Ajdovščini.

MIZNIKARSKEGA VAJENCA sprejemem. Stanovanje preskrbijo. Franc Trampeti, mizništvo, Višmarje 83, Ljubljana — Sentvid.

ISČEM DEKLE za pomoč na kmetiji. Hrana in stanovanje pre-
skrbijo. Pomagam, če tudi za službo v tovarni. Lojša Zupančič, Zg. Blinje 23, p. Zabrdica pri Kraju.

UGLEDNA KMETIJА zaposli stara-
šojo senko — upokojeno za pomoč v gospodinjstvu. Pisati na
nastivo: Janez Peterman, Grušova 23, p. Pernica pri Mariboru.

ISČEM DEKLE za pomoč v go-
spodinjstvu in na kmetiji — sole
prešio, lahko je tudi starejša.
Janez Jurčič, Lipe 15, Ljubljana 1.

GOSPODINJSKO POMOCNICO, po
možnosti samostojno, nujno išče
mlajša društva z dvema punčka-
ma. Int. Prenelek, Kraji, Česta
JLA 6, Nekotična.

DIMNIKARSKEGA POMOCNIKA
in vajenca sprejemem takoj. Samo-
sko stanovanje zagotovljeno. — Ostalo po dogovoru. Ivan Robert,
Dimnikar, Ribnica na Dol.

DEKLE za res dela sprejemem takoj
v stalno poslovnitev postilna Ma-
rinsek, Naklo 2, Kraji. Hrana in
stanovanje v hiši.

ISČEM gospodinjsko pomočnico
k 3-članski družini. Česta he-
rojev 33 pri Labodu. Novo mesto.

STANOVANJA

KOMFORTNO enodružinsko vesilje-
vo hišo z lepim vrtom prodam v
Novem mestu, Trdinova 18.

ODDAM opremilno sobo za sam-
ska dekle, Brdin 39, Novo mesto.

NEDOGRAJENO enodružinsko vr-
sto hišo ugodno prodam v Gro-
supljem, Veselova 8. Anton Se-
ver, Ciglaneva 1, Ljubljana.

UGODNO PRODAM enostanovan-
sko hišo z vrtom v bližini No-
vega mesta. Naslov v upravi lista
(1143/68).

PRODAM HIŠO z nekaj zemlje in
vodovodom blizu železniške po-
staje. Mihael Šolar, Sp. Starigrad
17, Videm-Krško.

MOTORNA VOZILA

PRODAM OPEL rekord, letnik
1964, 1500 kubikov. Naslov v up-
ravi lista (1145/68).

NUJNO PRODAM renault R 4, let-
nik 1965. Zglašite se v popoldan-
skem času. Vinko Delman, Mad-
kovec 6, Otočec ob Krki.

PRODAM MOPED T 19, letnik
1967. Alojz Tramte, Brdin 52.
Novo mesto.

KUPIM dobro obranjeno fiat 750
Gorenec, Mirna peč 20.

PRODAM

PRODAM MIATILNICO »Rolan«
z retarni. Naslov v upravi lista
(1145/68).

UGODNO PRODAM dnevno sobo,
kuhinjsko mizo in štiri stole ter
zofu. Franc Pičulin, 21, oktober
8, Črnemelj.

PRODAM DOBRO ohranjen kroja-
ški šivalni stroj in slušni aparati.
Pavšič, Gotna vas 62, Novo mesto.